

**JAARREKENING
2012**

INHOUDSOPGAVE

Pagina:

<i>Hoofdstuk 1 Inleiding</i>	5
------------------------------------	---

Jaarrekening

<i>Hoofdstuk 2 Balans en Programmarekening 2012</i>	6
---	---

<i>Hoofdstuk 3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling</i>	10
---	----

<i>Hoofdstuk 4 Toelichting op balansposten</i>	13
--	----

<i>Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties</i>	29
--	----

<i>Hoofdstuk 6 Toelichting op de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen</i>	30
---	----

<i>Hoofdstuk 7 Toelichting op de Programmarekening</i>	31
--	----

7.1 Algemeen.....	31
-------------------	----

7.2 Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen.....	31
--	----

7.3 Gerealiseerd resultaat 2012 voor bestemming.....	31
--	----

7.4 Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.....	31
--	----

7.5 Gerealiseerd resultaat 2012 na bestemming.....	32
--	----

7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2012.....	32
---	----

<i>Hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien</i>	42
--	----

Jaarverslag

<i>Hoofdstuk 9 Programmaverslag</i>	44
---	----

PROGRAMMA 1 – Krachtige kernen in prachtig gebied.....	44
--	----

PROGRAMMA 2 - Samenleven en zorgzaam zijn	47
---	----

PROGRAMMA 3 - Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	50
---	----

PROGRAMMA 4 - Energiek ondernemen	51
---	----

PROGRAMMA 5 - Kwaliteit in dienstverlening en bestuur.....	54
--	----

<i>Hoofdstuk 10 Paragrafen</i>	56
--------------------------------------	----

10.1 Paragraaf Financiering	56
-----------------------------------	----

10.2 Paragraaf Verbonden partijen.....	61
--	----

10.3 Paragraaf Lokale heffingen.....	72
--------------------------------------	----

10.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	77
---	----

10.5 Paragraaf Grondbeleid	84
----------------------------------	----

10.6 Paragraaf Weerstandsvermogen.....	99
--	----

10.7 Paragraaf Bedrijfsvoering	102
--------------------------------------	-----

Overige gegevens

<i>Controleverklaring</i>	104
---------------------------------	-----

<i>Raadsbesluit</i>	105
---------------------------	-----

<i>Sisa-verantwoording</i>	106
----------------------------------	-----

Hoofdstuk 1 Inleiding

Inleiding

Voor u ligt de jaarrekening 2012. Deze rekening bestaat uit een programmarekening en een programmaverslag. In het programmaverslag wordt voor de programma's verantwoording afgelegd via de vragen 'Wat hebben we bereikt en wat hebben we daarvoor gedaan?' In de programmarekening wordt onder andere specifiek ingegaan op de balans, de waarderingsgrondslagen, de rekening van baten en lasten en de bijbehorende toelichtingen. Verder vindt u nog de paragrafen. Aan het einde vindt u te zijner tijd de controleverklaring, het raadsbesluit en de bijlagen.

Hoofdstuk 2 geeft de balans per 31-12-2011 en per 31-12-2012 en staat het overzicht van baten en lasten over het jaar 2012. Dit geeft een overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per programma, de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, het gerealiseerde resultaat vóór en na resultaatbestemming evenals de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves.

In hoofdstuk 3 staan de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling vermeld.

De *hoofdstukken 4, 5 en 6* gaan over de balans, waarborgen en garanties en de toelichtingen op de die niet uit de balans blijkende vorderingen en verplichtingen.

In de *hoofdstukken 7 en 8* wordt een toelichting gegeven op het gerealiseerde resultaat en de afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de programmarekening. Deze toelichtingen bevatten tevens een overzicht van de aanwending onvoorzien evenals een overzicht van incidentele baten en lasten.

In *hoofdstuk 9* vindt u het programmaverslag.

In *hoofdstuk 10* staan de Paragrafen.

In het raadsbesluit wordt een voorstel tot bestemming van het resultaat gedaan.

De verplichte bijlage SISA-verantwoording (Single Information Single Audit) is in dit boekwerk nog niet opgenomen. Het betreft de bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen. Deze zal afzonderlijk nog verstrekt worden.

Hoofdstuk 2 Balans en Programmarekening 2012

BALANS		
ACTIVA	Ultimo 2011	Ultimo 2012
Vaste activa		
Immaterieel		
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en het saldo van agio en disagio	€ 88.896	€ 0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	€ 55.111	€ 35.895
Subtotaal immaterieel	€ 144.007	€ 35.895
Materieel		
Investerings met economisch nut:		
- gronden uitgegeven in erfpacht	€ 12.256	€ 12.256
- overige investeringen met economisch nut	€ 75.922.266	€ 80.942.764
Investerings met maatschappelijk nut	€ 24.011.653	€ 26.160.970
Subtotaal materieel	€ 99.946.174	€ 107.115.990
Financieel		
Kapitaalverstrekkingen aan:		
1. Deelnemingen	€ 1.890.742	€ 2.385.701
2. Gemeenschappelijke regelingen	€ 0	€ 0
3. Overige verbonden partijen	€ 3.750	€ 3.750
Leningen aan:		
1. Woningbouwcorporaties	€	€
2. Overige verbonden partijen	€ 0	€ 0
Overige langlopende leningen	€ 30.540.688	€ 23.693.592
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 0	€ 0
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	€ 5.409.301	€ 7.099.277
Subtotaal financieel	€ 37.844.481	€ 33.182.321
Totaal vaste activa	€ 137.934.662	€ 140.334.206
Vlottende activa		
Voorraden		
Grond- en hulpstoffen gespecificeerd naar:		
1. Niet in exploitatie genomen bouwgronden	€ 8.412.291	€ 1.035.846
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	€ 36.447.145	€ 23.387.376
Verliesvoorziening voorraden	€ -4.081.150	€ -935.272
Verliesvoorziening woonvisie	€ -11.800.000	€ 0
Verliesvoorziening Regionaal Bedrijventerrein A 18	€ -128.000	€ -128.000
Subtotaal voorraden	€ 28.850.286	€ 23.359.950
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	€ 342.240	€ 445.037
Verstekte kasgeldleningen	€ 0	€ 0
Rekening-courant verhoudingen met niet-financiële instellingen	€ 0	€ 0
Overige vorderingen	€ 1.124.909	€ 1.895.905
Overige uitzettingen	€ 0	€ 0
Subtotaal uitzettingen	€ 1.467.149	€ 2.340.942
Liquide middelen		
Kas- banksaldi	€ 1.828.370	€ 1.242.289
Overlopende activa	€ 6.466.331	€ 6.975.313
Totaal vlottende activa	€ 38.612.136	€ 33.918.394
Totaal generaal	€ 176.546.698	€ 174.252.600

PASSIVA	Ultimo 2011	Ultimo 2012
Vaste passiva		
Eigen vermogen		
Algemene reserves	€ 20.472.850	€ 21.141.335
Bestemmingsreserves	€ 14.325.341	€ 12.359.571
Resultaat jaarrekening	€ 420.431	€ 101.611
Subtotaal eigen vermogen	€ 35.218.622	€ 33.602.517
Voorzieningen		
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	€ 882.230	€ 1.822.745
Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 3.155.374	€ 1.241.041
Door derden beklemde middelen met specifieke aanwendingsrichting	€ 0	€ 0
Subtotaal voorzieningen	€ 4.037.603	€ 3.063.786
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		
Obligatieleningen	€ 0	€ 0
Onderhandse leningen van:		
1. Binnenlandse pensioenfondsen en verzekeringsinstellingen	€ 907.560	€ 726.048
2. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 119.091.706	€ 124.927.136
3. Binnenlandse bedrijven	€ 0	€ 0
4. Overige binnenlandse sectoren	€ 0	€ 0
5. Buitenlandse instellingen, fondsen, banken, bedrijven en overige sectoren	€ 0	€ 0
Door derden belegde gelden	€ 0	€ 0
Waarborgsommen	€ 35.397	€ 35.447
Subtotaal vaste schulden	€ 120.034.664	€ 125.688.631
Totaal vaste passiva	€ 159.290.889	€ 162.354.935
Vlottende passiva		
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Kasgeld	€ 6.000.000	€ 0
Banksaldi	€ 83	€ 198
Overige schulden	€ 5.753.492	€ 4.284.764
Subtotaal netto-vlottende schulden	€ 11.753.575	€ 4.284.962
Overlopende passiva	€ 5.502.235	€ 7.612.705
Totaal vlottende passiva	€ 17.255.809	€ 11.897.667
Totaal generaal	€ 176.546.698	€ 174.252.600
Gewaarborgde geldleningen	€ 69.231.898	€ 91.761.343

Programma	realisatie 2011			raming voor wijziging			raming na wijziging			realisatie 2012		
	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo	baten	lasten	saldo
1 Krachtige kernen in prachtig gebied	20.294.101	34.315.601	14.021.500-	19.809.938	30.217.796	10.407.858-	20.324.938	30.750.622	10.425.684-	43.556.741	53.046.426	9.489.685-
2 Samenleven en zorgzaam zijn	2.607.018	13.470.759	10.863.741-	1.986.272	13.141.103	11.154.831-	1.986.272	13.141.103	11.154.831-	2.375.876	13.253.415	10.877.539-
3 Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	18.761	3.943.324	3.924.563-	17.126	3.756.514	3.739.388-	42.126	3.799.708	3.757.582-	59.495	4.228.823	4.169.328-
4 Energiek ondernemen	14.064.638	26.021.787	11.957.149-	13.414.278	24.856.232	11.441.954-	13.414.278	24.856.232	11.441.954-	14.489.303	25.857.926	11.368.623-
5 Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	9.393.694	18.975.886	9.582.193-	6.792.026	16.405.198	9.613.172-	6.789.100	16.445.448	9.656.348-	7.306.848	17.702.915	10.396.067-
Totaal programma's	46.378.212	96.727.357	50.349.145-	42.019.640	88.376.843	46.357.203-	42.556.714	88.993.113	46.436.399-	67.788.263	114.089.504	46.301.241-
Algemene dekkingsmiddelen												
Algemene uitkering	35.309.660		35.309.660	35.696.087		35.696.087	35.696.087		35.696.087	36.215.226		36.215.226
Dividend	1.832.869		1.832.869	1.497.856		1.497.856	1.497.856		1.497.856	1.650.992		1.650.992
Lokale heffingen	5.751.948		5.751.948	5.886.331		5.886.331	5.936.431		5.936.431	5.957.811		5.957.811
Overig	884.669		884.669	560.938		560.938	560.938		560.938	861.108		861.108
Totaal algemene dekkingsmiddelen	43.779.146	-	43.779.146	43.641.212	-	43.641.212	43.691.312	-	43.691.312	44.685.137	-	44.685.137
onvoorzien				99.603		99.603-			35.178			35.178-
resultaat voor bestemming	90.157.357	96.727.357	6.570.000-	85.660.852	88.476.446	2.815.594-	86.248.026	89.028.291	2.780.265-	112.473.399	114.089.504	1.616.104-
<i>Resultaatbestemming</i>												
1 Krachtige kernen in prachtig gebied	4.782.250	747.675	4.034.575	349.595	-	349.595	349.595	895-	350.490	181.310	824.997	643.687-
2 Samenleven en zorgzaam zijn	-	-	-	50.000	-	50.000	50.000	-	50.000	50.000	-	50.000
3 Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	915.231	126.043	789.188	482.035	-	482.035	482.035	-	482.035	825.000	-	825.000
4 Energiek ondernemen	1.279.849	-	1.279.849	268.066	-	268.066	268.066	-	268.066	201.179	-	201.179
5 Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	1.017.419	184.000	833.419	1.614.482	179.000	1.435.482	2.316.358	179.000	2.137.358	4.204.111	2.971.187	1.232.924
Algemene dekkingsmiddelen	53.400	-	53.400	252.300	21.884	230.416	252.300	759.984	507.684-	52.300	-	52.300
Totaal resultaatbestemming	8.048.148	1.057.718	6.990.431	3.016.478	200.884	2.815.594	3.718.354	938.089	2.780.265	5.513.900	3.796.184	1.717.716
Resultaat na bestemming	98.205.506	97.785.074	420.431	88.677.330	88.677.330	-	89.966.380	89.966.380	-	117.987.299	117.885.688	101.611

Hoofdstuk 3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De programmarekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de programmarekening

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de programmarekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin de uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals ziektekostenpremie ten behoeve van gepensioneerden, overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Tenzij anders aangegeven staan alle bedragen vermeld in euro's.

BALANS

ACTIVA

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Het afschrijvingsbeleid wordt toegepast conform de geldende regels van de gemeente Oude IJsselstreek. In de Financiële verordening gemeente Oude IJsselstreek (ex art. 212 Gemeentewet) is bepaald dat de bepalingen in deze verordeningen met ingang van het begrotingsjaar 2006 moeten voldoen aan wat in de verordening is gesteld. In de verordening (artikel 10) is bepaald dat de volgende afschrijvingstermijnen worden gehanteerd:

- a. 40 jaar: nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- b. Zoals aangegeven in het vigerende GRP: rioleringen elektromechanisch deel;
- c. Zoals aangegeven in het vigerende GRP: rioleringen civieltechnisch deel;
- d. 25 jaar: renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen;
- e. 15 jaar: technische installaties in bedrijfsgebouwen;
- f. 10 jaar: veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen; telefooninstallaties; kantoormeubilair; schoolmeubilair; aanleg tijdelijke terreinwerken; nieuwbouw tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen; groot onderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen;

- g. variabel: tractiemiddelen/voertuigen;
- h. 3 jaar: automatiseringsapparatuur en software;
- i. niet: gronden en terreinen.

Activa met een verkrijgingprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen.

Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de betreffende investering. Onder de afwaardering staan de afwaarderingen vermeld wegens duurzame waardevermindering.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijging- c.q. vervaardigingprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in maximaal 5 jaar afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten onderzoek en ontwikkeling vangt aan met ingang van het jaar van investering. Afsluitkosten van opgenomen geldleningen worden afgeschreven in de looptijd van de betrokken geldlening.

Materiële vaste activa met economisch nut:

In erfpacht gegeven gronden

De in erfpacht uitgegeven percelen zijn gewaardeerd tegen de eerste uitgifteprijs (i.c. de waarde die bij de eerste uitgifte als basis voor de canonberekening in aanmerking is genomen). Eventuele percelen waarvan de erfpacht eeuwigdurend is afgekocht, worden tegen een geringe registratiewaarde opgenomen.

Overige investeringen met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht; in die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Op investeringen die vóór 2004 zijn gedaan c.q. beschikbaar zijn gesteld zijn in voorkomende gevallen reserves afgeboekt.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingprijs. In voorkomende gevallen zijn reserves in mindering gebracht op de investering. Indien een reserve niet voldoende dekking biedt wordt op de restant boekwaarde afgeschreven.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht.

Participaties in het aandelen kapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden.

Bijdragen aan activa van derden worden geactiveerd. Dergelijke geactiveerde bijdragen zijn gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen.

Vlottende activa

Voorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Er wordt geen rente bijgeschreven op de boekwaarde van deze voorraden en geen voorbereidingskosten bijgeboekt wanneer hierdoor de waarde boven de marktwaarde uitkomt. Zie voor nadere gegevens het desbetreffende overzicht onder de post Voorraden.

De als "onderhanden werken" opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingprijs. De vervaardigingprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging

kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijp maken), evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en administratie- en beheerskosten.

Winsten uit exploitaties worden pas genomen wanneer een project nagenoeg geheel is afgerond en alle kosten voor het project zijn gemaakt. Indien een verlies wordt voorzien wordt hiervoor een verliesvoorziening gevormd onder verliesvoorziening voorraden.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor de verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van geschatte kans op ontvangst van de vordering.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen de nominale waarde opgenomen.

PASSIVA

Reserves

De (bestemmings)reserves zijn gevormd/ingesteld op basis van daartoe door de raad genomen besluiten. De vermeerderingen en verminderingen die ten gunste respectievelijk ten laste van (bestemmings)reserves zijn verantwoord, zijn eveneens gebaseerd op daartoe strekkende raadsbesluiten (veelal vastgelegd in oorspronkelijke begroting en/of begrotingswijzigingen).

Voorzoningen

Voorzoningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is dit betreffende totaalbedrag buiten de balans opgenomen als niet uit de balans blijkende verplichtingen. In de toelichting op de balans is nadere informatie opgenomen.

Hoofdstuk 4 Toelichting op balansposten

Activa

	Balans 2012	Balans 2011
Immateriële vaste activa	35.895	144.007

Onder immateriële vaste activa worden begrepen die vaste activa die niet stoffelijk van aard zijn, en tevens niet onder de financiële vaste activa worden begrepen.

Het verloop van de boekwaarde is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2012	Investing	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- waardering	Boekwaarde 31-12-2012
Kosten verbonden aan geldleningen	88.896	0	0	88.896	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	55.111	6.888	0	26.103	0	0	35.895
Totaal	144.007	6.888	0	114.999	0	0	35.895

	Balans 2012	Balans 2011
Materiële vaste activa	107.115.990	99.946.174

Materiële activa zijn stoffelijk van aard. De materiële vaste activa kunnen worden onderverdeeld in investeringen met een economisch nut en investeringen met een maatschappelijk nut.

Het verloop van de boekwaarde van investeringen met een **economisch nut** is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2012	Investing	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- Waardering /balans- mutatie	Boekwaarde 31-12-2012
In erfpacht uitgegeven gronden	12.256	0	0	0	0	0	12.256
Subtotaal	12.256	0	0	0	0	0	12.256
Gronden en terreinen	3.938.323	2.406.673	0	301.368	0	1.440.300	7.483.927
Bedrijfsgebouwen	30.793.385	1.771.747	0	1.290.418	42.368	-1.088.485	30.143.861
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	35.084.426	3.372.786	0	1.148.138	0	-1.200.375	36.108.699
Vervoermiddelen	696.077	659.532	0	278.910	0	463.771	1.540.470
Machines, apparaten en installaties	1.807.669	140.148	0	314.217	0	885.239	2.518.839
Overige materiele vaste activa	3.602.386	185.418	0	622.836	18.000	0	3.146.968
Subtotaal	75.922.266	8.536.304	0	3.955.887	60.368	500.450	80.942.764
Totaal	75.934.522	8.536.304	0	3.955.887	60.368	500.450	80.955.020

Toelichting

Balanspost gronden en terreinen

Vanuit het grondbedrijf zijn gronden, die niet meer onder een bouwgrondexploitatie geboekt mogen worden, hier naartoe overgebracht. Per saldo gaat het om € 2.396.086. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf grondbeleid

Balanspost bedrijfsgebouwen

De belangrijkste toevoegingen hierop zijn de aanbouw bij Sporthal van Pallandt en de verbouw van de SSP hal.

Balanspost voertuigen

De buitendienst heeft 4 nieuwe voertuigen aangeschaft, daarnaast zijn er 2 nieuwe brandweerwagens aangekocht. Ook de nieuwe rondvaartboot "Oude IJssel" staat hier vermeld.

Verschuiving balansposten

Ook dit jaar is weer kritisch gekeken naar de activa op de diverse balansposten. Dit heeft op grond van de BBV voorschriften voor enkele verschuivingen gezorgd. Zie hiervoor de kolom afwaardering/balansmutatie. Deze verschuivingen hebben echter geen invloed op de afschrijvingstermijn of kapitaallast van de activa.

Het verloop van de boekwaarde van investeringen met een **maatschappelijk nut** is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2012	Investering	Extra afschrijving	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- Waardering /balans- mutatie	Boekwaarde 31-12-2012
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	18.856.874	4.520.007	0	1.609.537	763.777	0	21.003.566
Machines, apparaten en installaties	493.071	0	0	43.521	0	0	449.550
Overige materiele vaste activa	4.661.708	944.414	0	292.320	105.497	-500.450	4.707.854
Totaal	24.011.653	5.464.421	0	1.945.378	869.274	-500.450	26.160.970

Onder bijdragen van derden zijn bijdragen opgenomen, die direct gerelateerd zijn aan de betreffende investering.

	Balans 2012	Balans 2011
Financiële vaste activa	33.182.321	37.844.481

De financiële activa betreffen verstrekte langlopende geldleningen, aandelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen, in het bezit van de gemeente zijnde effecten evenals verstrekte geldleningen aan eigen personeel in het kader van de hypotheekregeling.

Het verloop van de boekwaarde van de financiële vaste activa is als volgt:

	Boekwaarde 01-01-2012	Investering	Extra aflossing/ afschrijving	Aflossing/ afschrijving	Af- waardering	Boekwaarde 31-12-2012
Kapitaalverstrekking						
deelnemingen	1.890.742	494.960	0	0	0	2.385.701
overige verbonden partijen	3.750	0	0	0	0	3.750
overige langlopende leningen	17.421.450	0	0	6.502.443	0	10.919.010
Verstrekte hypotheken	13.119.236	0	0	344.653	0	12.774.583
Bijdrage aan activa in eigendommen van derden	5.409.301	1.951.519	0	261.543	0	7.099.277
Totaal	37.844.481	2.446.479	0	7.108.639	0	33.182.321

Toelichting

Kapitaalverstrekking

Starters leningen, Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland.

In 2009 is besloten om deel te nemen in het Starters fonds SVN. De raad heeft hiervoor de Verordening VROM Starters leningen gemeente Oude IJsselstreek vastgesteld. Ook dit jaar is er weer een extra bedrag á € 500.000 beschikbaar gesteld. Per saldo is er nu nog over € 354.000 om aan starters te verstrekken.

Duurzaamheid leningen, Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland

Wij bieden particulieren de mogelijkheid om een geldlening krijgen, waarmee zij duurzame investeringen aan hun woning kunnen financieren. In totaal is er vorig jaar voor € 15.000 verstrekt. Er blijft nu nog ruim € 100.000 om te verstrekken.

Overige langlopende leningen

Verkoop opbrengst aandelen NUON

Onder deze balanspost is onder andere de aandelenopbrengst van de NUON verantwoord. Medio juni heeft Vattenfall de 3^e tranche á € 6.277.541 overgemaakt. In totaal blijft er nu nog een laatste termijn € 6.277,541 over om van Vattenfall te ontvangen.

Verstreckte Hypotheken

In de wet Fido is bepaald dat per 1 januari 2011 het verstrekken van nieuwe leningen, vanuit de regeling Woningfinanciering ambtenaren, niet meer is toegestaan. De aangegeven leningen vanuit het verleden blijven geldig onder de oude voorwaarden voor de restant duur van de looptijd.

Bijdrage aan activa in eigendommen van derden

Het overgrote deel van deze balanspost betreft de bijdrage dat de stichting Turnhal Oude IJsselstreek heeft ontvangen om een nieuwe turnhal, geschakeld aan de Pallandthal, te realiseren. Deze turnhal is begin dit jaar in gebruik genomen.

	Balans 2012	Balans 2011
Vorraden	23.359.950	28.850.286

Het onderdeel voorraden wordt hieronder nader uitgesplitst in de posten 'niet in exploitatie genomen bouwgronden' en 'bouwgronden in exploitatie'.

Gronden niet in exploitatie	Boek-waarde 1-1-2012	Investe-ringen	Des-investe-ringen	Naar gronden in exploitatie	Boek-Waarde 31-12-2012	Boek-waarde per m2
Voorraad gronden	397.694	267.124	664.818		0	--
Centrumplan Gendringen	14.878	5.646	20.524		0	--
Bontebrug Silvolde	68.359	0	68.359		0	--
Den Es III Varsseveld	61.851	0	61.851		0	--
Hofskamp-Oost III Varsseveld	1.317.552	460	1.318.012		0	--
Lenteleven West Gendringen	310.915	11.421	0	322.336	0	--
Uift-Noord, Eksterstr (voorheen Biezenakker II)	2.822.629	389	2.680.818		142.200	42,20
Akkermansweide Terborg	453.189	28.368	481.557		0	--
Lichtenberg Silvolde	681	0	681		0	--
In het verleden gedane aankopen	1.613.003	673.154	1.404.528		881.629	9,60
Den Dam Breedenbroek	7.017	5.000	0		12.016	--
Het Anker Uift	1.284.400	0	0	1.284.400	0	--
Varsselder (3e speelveld)	60.123	462.156	522.279		0	--
Totaal	8.412.291	1.453.719	7.223.428	1.606.736	1.035.846	

Gronden In exploitatie	Boek-waarde 1-1-2012	Investe-ringen	Des-investe-ringen	Boek-Waarde 31-12-2012	Exploitaties met verwacht voordelig resultaat (obv NCW)**	Voorziening verlies-Latend complex (obv NCW)	Balans-waarde 31-12-2012
Rieze IV Uift	- 810.809	619.882	0	-190.927	118.798		-190.927
Rieze VI Uift	2.185.243	71.352	0	2.256.594	714.676		2.256.594
De Hutten Noord Uift	7.535.890	921.974	6.990.563	1.467.301			1.467.301
De Hutten Zuid Uift	4.015.229	214.575	1.556.441	2.673.364			2.673.364
Rieze V Uift	2.300.320	202.224	0	2.502.544	430.766		2.502.544
Centrumplan Uift	4.704.368	- 410.920	2.377.642	1.915.806			1.915.806
Slawijkseweg Netterden	309.599	15.469	0	325.068		181.225	143.843
Hofskamp-Oost II Vsv	10.303.033	359.727	0	10.662.760	1.652.993		10.662.760
Eskopje Varsseveld	456.750	169.847	0	626.597		97.786	528.811
Centrumplan Varsseveld	190.855	231.190	422.045	0			0
Schimmels III Etten	- 920	249	0	- 671	1.552		- 671
Lenteleven-West Gendr.	0	554.535	582.214	- 27.679		5.655	- 33.333
Essenkamp Varsseveld	523.226	19.601	0	542.827	9.910		542.827
Kromkamp Sinderen	991.058	149.547	415.713	724.891		325.344	399.546
Bomenbuurt Uift	1.578.724	747.037	264.867	2.060.895		325.261	1.735.633
Varsselder v/d Pavert	200.269	193.982	660.202	- 265.951	186.663		- 265.951
Het Anker Uift	0	1.677.707	1.783.775	- 106.068	44.460		- 106.068
Wienw/Bosboomstr Terborg	0	134.965	131.823	3.142	24.284		3.142
Keurkamer (Atagterr.) Uift	1.964.312	25.861	3.773.290	- 1.783.119			- 1.783.119
Deelname RBT A 18						128.000	-128.000
Totaal	36.447.145	5.898.804	18.958.574	23.387.376	3.184.102	1.063.272 *	22.324.102

* Op de balans worden de verliesvoorzieningen "voorraden", en "RBT regionaal bedrijventerrein A18" negatief gepresenteerd onder de vlottende activa. Een uitgebreidere toelichting op bovenstaande tabellen vindt u in de paragraaf Grondbeleid

**NCW staat voor Netto contante waarde

	Balans 2012	Balans 2011
Uitzettingen korter dan één jaar	2.340.942	1.467.149

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of korter kunnen als volgt gespecificeerd worden:

Soort vordering	Saldo per 01-01-2012	Saldo 31-12-2012	Voorziening oninbaarheid	Saldo 31-12-2012
Vorderingen op openbare lichamen	342.240	445.037	0	445.037
Verstreckte deposito	0	0	0	0
RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen	0	0	0	0
Overige debiteuren	1.124.909	2.273.082	377.178	1.895.905
Overige uitzettingen	0	0	0	0
Totaal	1.467.149	2.718.120	377.178	2.340.940

Het saldo van deze vorderingen bedraagt ultimo april 2013 € 1.646.894. Hiervan heeft € 360.708 betrekking op vorderingen ouder dan 2012.

De verschillende vorderingen hebben aanleiding gegeven tot het vormen van een voorziening dubieuze debiteuren. De voorziening dubieuze debiteuren is als volgt opgebouwd:

Omschrijving	Bedrag
Algemene debiteuren	252.130
Belastingdebiteuren	125.048
Totaal	377.178

Alle openstaande vorderingen, behoudens de gemeentelijke belasting, zijn afzonderlijk beoordeeld. Daarbij is een inschatting gemaakt in hoeverre het ontvangen van de openstaande bedragen met het verstrijken van de jaren nog reëel is. Waar nodig is het gehele bedrag of een deel ervan als dubieus aangemerkt. Qua oninbaarheid van de openstaande gemeentelijke belastingen hebben wij het risico van voor 2012 op 75% en 2012 zelf op 25% geschat.

	Balans 2012	Balans 2011
Liquide middelen	1.242.289	1.828.370

De liquide middelen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2012	2011
Banksaldi	1.230.762	1.801.595
Kassaldi	11.527	26.775
Boekwaarde per 31 december	1.242.289	1.828.370

	Balans 2012	Balans 2011
Overlopende activa	6.975.313	6.466.331

De overlopende activa kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2012	2011
Nog te ontvangen bedragen	4.999.140	4.659.697
Vooruit betaalde bedragen	1.719.747	1.686.981
Overige overlopende activa	256.426	119.653
Boekwaarde per 31 december	6.975.313	6.466.331

Nog te ontvangen bedragen

Bedragen die in 2013 gefactureerd of opgeboekt worden, maar ten gunste van het boekjaar 2012 moeten komen, worden via deze balanspost geboekt.

In dit saldo is een bedrag van € 3.358.416 opgenomen, betreffende de declaratie uit het BTW compensatiefonds (BCF) bij de Belastingdienst over 2012. Dit bedrag zal rond 1 juli 2013 worden ontvangen.

Daarnaast zijn als belangrijke posten te noemen:

- * De huursom over 2012 voor het voormalig gemeentehuis Varsseveld á € 600.000. (deze huursom is inmiddels volledig door Sensire betaald)
- * Provinciale HRT en ISV subsidies, groot € 771.000.
- * de rentevergoeding á € 90.113 van Vitens over de achtergestelde lening.

Vooruit betaalde bedragen

Aan het einde van het jaar ontvangen wij reeds facturen, die betrekking hebben op het volgende boekjaar. Om deze facturen geboekt te krijgen in het juiste jaar gebruiken wij deze balanspost.

Het saldo bestaat met name uit:

- * Bijdrage aan het ISWI á € 675.000.
- * Diverse verzekeringspremie á € 204.0000
- * Bijdrage aan de Veiligheidsregio Noord-Oost Gelderland á € 326.000.

Overige overlopende passiva

De daaronder vallende posten betreffen voor het grootste deel vorderingen op de Belastingdienst. Deze zullen, na beoordeling van onze suppletieaangiften, aan ons uitbetaald worden.

Passiva

	Balans 2012	Balans 2011
Eigen vermogen inclusief rekeningresultaat	33.602.517	35.218.622

Het eigen vermogen kan als volgt worden gespecificeerd:

Omschrijving	2012	2011
Algemene reserve	21.141.335	20.472.850
Bestemmingsreserves	12.359.571	14.325.341
Boekwaarde reserves	33.500.906	34.798.191
Rekeningresultaat	101.611	420.431
Boekwaarde eigen vermogen per 31 december	33.602.517	35.218.622

Algemene reserve

De algemene reserve is bedoeld om mogelijke risico's en fluctuaties in de exploitatiesfeer op te kunnen vangen. Het is een vermogensbestanddeel dat bedrijfseconomisch gezien vrij aanwendbaar is. De algemene reserve kan als volgt worden gespecificeerd:

Verloop algemene reserves	Saldo 01-01-2012	Rente toevoeging	Overige toevoeging	Onttrekking	Rekening-Resultaat 2011	Saldo 31-12-2012
Algemene reserve	20.140.879	263.452	2.031.282	2.050.000	420.431	20.806.044
Algemene reserve grondexploitatie	331.971	3.320	0	0	0	335.291
Totaal	20.472.850	266.772	2.031.282	2.050.000	420.431	21.141.335

De toevoegingen betreffen:

Bespaarde rente, conform BBV voorschriften dient er rente aan het eigen vermogen te worden bijgeschreven. Dit jaar betrof deze rente 1%.	266.772
Toevoegingen vanuit het grondbedrijf middels inbrengen grond Bomenbuurt.	179.424
Conform besluit jaarrekening 2011. Vrijval van de bestemmingsreserve bodemsanering openbare werken.	7.578
Conform besluit jaarrekening 2011. Vrijval van de bestemmingsreserve Achtergestelde lening Vitens.	1.844.280
Toevoeging van het rekeningresultaat over het boekjaar 2011	420.431
TOTAAL	2.718.485

De onttrekkingen vanuit de algemene reserve betreffen:

In bijlage D van de programmabegroting 2012-2015 (Staat van reserves en voorzieningen) is het bijstorten aan de bestemmingsreserve Veranderkapitaal opgenomen. Zie bestemmingsreserves.	400.000
Conform raadsbesluit van 1 december 2011 is besloten de komende 4 jaren € 750.000 te onttrekken ter compensatie van de gedeerde NUON dividenden.	750.000
Conform raadsbesluit van 1 december is besloten om de komende 4 jaren per saldo € 3.000.000 te onttrekken ten behoeve van de ZBB omvorming.	900.000
TOTAAL	2.050.000

Bestemmingsreserves

Op grond van artikel 43 BBV wordt onder een bestemmingsreserve verstaan, een reserve waaraan door de gemeenteraad een specifieke bestemming is gegeven. Tot de bestemmingsreserves worden ook gerekend:

- bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
- overige bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Verloop bestemmingsreserves	Saldo 01-01-2012	Vrijval naar Algemene Reserve	Rente toevoeging	Overige toevoeging	Onttrekking	Vermindering ter dekking van kapitaal-lasten	Saldo 31-12-2012
Reserve achtergestelde lening Vitens	1.844.280	1.844.280	0	0	0	0	0
Reserve Bodemsanering Openbare werken	7.578	7.578	0	0	0	0	0
Reserve beeldende kunst	112.501	0	1.125	0	50.000	0	63.626
Reserve verplaatsing smeltkroes/bibliotheek/centrumplan Ulft	44.678	0	447	0	0	0	45.125
Reserve onderwijshuisvesting (Brede School)	111.722	0	1.117	0	0	0	112.839
Reserve Almende College: Past.Bleumersmavo	1.119.252	0	50.366	0	0	87.684	1.081.934
Reserve Paasberghal	718.650	0	32.339	0	0	49.595	701.394
Reserve bijdrage 2005 Almende College: Isalacollege	1.200.376	0	54.017	0	0	90.392	1.164.001
Reserve gemeentewerf	397.583	0	17.891	0	0	51.876	363.598
Reserve onderhoud openbaar groen	142.321	0	1.423	0	0	0	143.744
Fonds bovenwijkse voorzieningen grondexpl.	422.831	0	4.228	2.115	0	0	429.174
Reserve opknap Ulfterbrug	275.200	0	2.752	0	0	0	277.952
Reserve stimulering leefbaarheid	247.573	0	2.475	0	50.000	0	200.048
Reserve begraafrechten	166.723	0	1.667	11.803	0	0	180.193
Reserve dividend BNG 2006	1.273.677	0	12.737	0	52.300	0	1.234.114
Reserve Cultuurcluster	854.501	0	8.545	208.333	275.000	0	796.379
Reserve revitalisering bedrijfstreinen	450.512	0	4.505	4.230	0	0	459.247
Reserve WMO	101.000	0	1.010	0	0	0	102.010
Reserve Opleiding en ontwikkeling personeel	145.860	0	1.459	0	0	0	147.319
Reserve gelden Langenberg	1.035.667	0	10.357	0	125.131	28.129	892.764
Reserve uitgestelde raadsbesluiten	93.880	0	939	5.000	60.117	0	39.702
Reserve kosten fusietraject peuterspeelzalen	66.256	0	663	0	0	0	66.919
Reserve Afbramerij	2.280.000	0	102.600	0	0	0	2.382.600
Reserve veranderkapitaal	175.988	0	1.760	400.000	0	0	577.748
Reserve vereveningsfonds DRU	167.667	0	1.677	0	0	0	169.344
Reserve monumenten	58.263	0	582	0	0	0	58.845
Reserve reconstructie wegen	72.927	0	729	0	0	0	73.656
Reserve aanloop- en frictiekosten Cultuurcluster	42.276	0	423	0	0	0	42.699
Reserve PMO en risico inventarisatie	0	0	1.055	105.498	0	0	106.553
Reserve gemeentelijke objecten #	0	0	0	430.895	0	0	430.895
Reserves die volledig besteed zijn of waarvan oorspronkelijk doel is gerealiseerd							
Reserve economische recessie	59.508	0	595	0	60.103	0	0
Reserve Waterspeelplaats	126.043	0	5.672	0	131.715	0	0
Reserve archeologie	510.050	0	5.101	0	500.000	0	15.151
Totaal bestemmingsreserves	14.325.343	1.851.858	330.256	1.167.874	1.304.366	307.676	12.359.571

Op deze en volgende pagina's wordt op grond van artikel 54 van het Besluit Begroting en Verantwoording de aard en reden weergegeven per reserve.

De volgende bestemmingsreserves dienen ter dekking van kapitaallasten:

- Reserve Almende College (Pastoor Bleumersmavo)
- Reserve Almende College (Isalacollege)
- Reserve Paasberghal
- Reserve Gemeentewerf
- Reserve Afbramerij

De reserves **Achtergestelde lening Vitens** en **Bodemsanering openbare werken** zijn conform raadsbesluit bij de jaarrekening 2011 toegevoegd aan de Algemene reserve.

Reserve beeldende kunst

Het doel van de reserve is het realiseren van kunstwerken in de gemeente Oude IJsselstreek. De grondslag voor deze reserve is gevormd door de nota kunst- en cultuurbeleid gemeente Oude IJsselstreek 'met vuur voor cultuur'. Met de herijking van het kunstbeleid is de basis voor deze reserve verankerd in de meerjarenbegroting. In 2012 is € 50.000 onttrokken.

Reserve verplaatsing smeltkroes/bibliotheek/centrumplan Ulft

De kosten die verband houden met bovengenoemde projecten worden ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve Brede School

Deze reserve dient ter dekking van de realisatie van de Brede School Terborg en is inmiddels deels bestemd voor de inrichting van het Kulturhus. Het restantsaldo wordt in 2013 betrokken bij de eindafrekening van het totale project Brede school de Rietborgh.

Reserve Almende College: Pastoor Bleumersmavo

Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de ter zake uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt de marktrente (4,5%) op de reserve bijgeschreven.

Reserve bijdrage 2005 Almende College: Isalacollege

Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de ter zake uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt de marktrente (4,5%) op de reserve bijgeschreven.

Reserve Paasberghal

Deze reserve is in het leven geroepen om een deel van de kapitaallasten van de ter zake uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt de marktrente (4,5%) op de reserve bijgeschreven.

Reserve gemeentewerf

Deze reserve is in het leven geroepen om een deel van de kapitaallasten van de ter zake uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt de marktrente (4,5%) op de reserve bijgeschreven.

Reserve onderhoud openbaar groen

Deze reserve is bedoeld voor de herinrichting van het terrein dat nu in gebruik is in park de Blenk te Ulft, als tijdelijke huisvesting van diverse zorgcentra.

Reserve bovenwijkse voorzieningen grondexploitatie

Deze reserve wordt gevormd uit een bijdrage van € 2,50 voor iedere door de gemeente te verkopen m² bouwgrond uit een grondcomplex. Het is een reserve gevormd voor werken of werkzaamheden, ten behoeve van verdere in- en uitbreidingsplannen (bv. verkeersvoorzieningen en waterretentie), waarmee binnen de grondexploitatie geen rekening is gehouden, maar wel een relatie hebben met de plannen. Hieruit wordt een deel van de kapitaallasten van verkeerscirculatieplan ineens afgedekt.

Reserve opknop Ulfterbrug

Er heeft grootonderhoud aan de Ulfterbrug plaatsgevonden. Aangezien de brug voor een deel in beheer en onderhoud is van het Waterschap Rijn en IJssel zijn er afspraken met hen gemaakt over de verdeling van de kosten. Medio 2013 wordt het totale investeringskrediet afgewikkeld en zal deze reserve hierbij worden ingezet.

Reserve stimulering leefbaarheid

De reserve dient ter stimulering van de leefbaarheid binnen de gemeente Oude IJsselstreek in de ruimste zin des woord. Met de reserve stimulering leefbaarheid kunnen initiatieven die bijdragen aan het creëren en/of in stand houden van een leef-, woon- en werkomgeving die past bij een vitale plattelandsgemeente, uitgevoerd worden. Momenteel zijn er geen concrete bestedingsdoelen te benoemen. Wel spelen er initiatieven rond wijkgericht werken en wijkbudgetten, waar deze reserve voor ingezet kan worden. Vanaf dit jaar worden gedurende 5 jaren € 50.000 vanuit deze reserve onttrokken worden voor dit doel.

Reserve begraafrechten

De reserve is gevormd en wordt jaarlijks aangevuld met de jaarlijkse ontvangen afkoopsommen voor onderhoud van graven. Deze reserve heeft tot doel om de schommelingen in de tarieven op te vangen.

Reserve dividend BNG 2006

In het jaar 2006 is er van de Bank Nederlandse Gemeenten een extra dividend ontvangen van € 1.449.910. De raad heeft dit bedrag bestemd ter financiering van de majeure projecten van de gemeente Oude IJsselstreek.

Reserve Cultuurcluster

In 2007 is er een extra dividenduitkering van de Bank Nederlandse Gemeenten geweest. De reserve is gevormd uit deze extra dividenduitkering 2007 (€ 1.449.911). In de raadsvergadering van 21 december 2006 is besloten, dit bedrag te bestemmen voor een mogelijk toekomstig exploitatietekort bij de DRU-Cultuurfabriek. Dit geldt voor een periode van 10 jaar á € 275.000 per jaar. Vanuit het Centrumplan Uft wordt deze reserve vanaf 2011 in een aantal jaren gevoed met een totaalbedrag van € 1.250.000.

Reserve fonds revitalisering bedrijfsterreinen (grondexploitatie)

Deze reserve wordt gevormd uit een bijdrage van € 5 voor iedere door de gemeente te verkopen m2 bouwgrond uit een grondcomplex. Dit fonds kan ingezet worden voor bij voorbeeld bedrijfsverplaatsingen en revitalisering van bedrijventerreinen.

Reserve Wet Maatschappelijke Ondersteuning

De reserve is gevormd uit de resultaatbepaling 2007. De huidige reserve dient ter opvang van de kosten die we gaan maken voor de multifunctionele ontmoetingsplek /skatebaan/ speelvoorzieningen.

Reserve Opleiding en ontwikkeling personeel

Deze reserve is ingesteld ten behoeve van opleiding en ontwikkeling van personeel. In de 2^e berap 2011 is besloten om de helft van de uitgekeerde IZA-gelden hiervoor te reserveren. Deze reserve zal na de reorganisatie geheel worden ingezet.

Reserve Langenberggelden

De Regio Achterhoek heeft vorig jaar de calamiteitenreserve, groot € 1.177.569 aan ons uitbetaald. Tijdens de raadsvergadering van 4 november is besloten deze gelden in te zetten om de minderopbrengsten OZB over de periode 2012 tot en met 2014 af te dekken. Tevens dient deze ter dekking van de kapitaallasten van de kleine investeringen voor Veiligheid. (investeringslijst 2012)

Reserve uitgestelde raadsbesluiten

De reserve is bestemd voor in 2011 geormerkte, maar nog uitgespaarde bestedingen voor de gemeenteraad, de griffie en de rekenkamercommissie. Het gaat om uitgestelde aanloopkosten als gevolg van onderbezetting op de griffie en de raadsverkiezingen pas later opgestarte werkzaamheden (functioneren rekenkamercommissie, digitaal burgernetwerk rond de raad, eenmalige kosten kwaliteitsontwikkeling griffie). De reserve is inclusief het spaarbedrag voor de meerdaagse raadsexkursie eens per raadsperiode. Dit jaar is hieruit een bedrag gehaald ter dekking van de kosten van het papierloos werken door de raad.

Reserve kosten fusietraject peuterspeelzalen

Om de fusie tussen de verschillende peuterspeelzalen soepel te laten lopen worden de eventuele frictiekosten die hiermee gepaard gaan vanuit deze reserve betaald.

Reserve Afbramerij

Vanaf 2012 tot en met 2013 wordt de Afbramerij gerestaureerd en getransformeerd tot een science-centrum. Hiervoor zijn Provinciale gelden en gemeentelijke investeringskredieten beschikbaar. Deze reserve is in het leven geroepen om de kapitaallasten van de ter zake uitgevoerde investering langjarig te kunnen dekken. Jaarlijks wordt de marktrente (4,5%) op de reserve bijgeschreven.

Reserve Veranderkapitaal

De gemeente is bezig de totale organisatie volgens de zero based bugeting (ZBB) benadering opnieuw in te richten. Hiervoor zijn middelen noodzakelijk om tot de gewenste kernachtige en flexibele organisatie te komen. Ook dit jaar is hiervoor weer € 400.000 beschikbaar gesteld.

Reserve vereveningsfonds DRU

Om van de DRU Cultuurfabriek een structureel financieel gezonde organisatie te maken zijn er op dit moment, conform het herstelplan DRU, nog extra gelden noodzakelijk. Met deze gelden worden de aanloop tekorten afgedekt. Zodra de DRU-Cultuurfabriek op alle vlakken op volle toeren draait is berekend dat er dan ook boekwinsten gerealiseerd worden. Deze winsten zullen dan weer terug vloeien in deze reserve.

Reserve monumenten

Deze reserve is gevormd ten behoeve van lopende verplichtingen in het kader van subsidies onderhoud monumenten. Zowel voor rijksmonumenten als monumenten die op de gemeentelijke monumentenlijst voorkomen. Er ligt geen concreet plan om deze reserve de komende jaren in te zetten.

Reserve reconstructie wegen

Deze reserve gevormd t.b.v. een eenmalige inhaalslag om knelpunten en het achterstallig onderhoud van de wegen op te lossen. Inmiddels wordt er bekeken of het totaal onderhoud van de wegen betaald kan worden vanuit een nieuw te vormen voorziening.

Reserve aanloop- en frictiekosten Cultuurcluster

Deze reserve is gevormd uit de resultaatbepaling 2007 en dient ter bestrijding van eventuele toekomstige onvoorziene uitgaven in verband met het project Cultuurcluster.

Reserve PMO en risico inventarisatie

Deze reserve is gevormd voor het bekostigen van de wettelijke verplichting voor een periodiek arbeid- en geneeskundig onderzoek alsmede een 4 jaarlijkse risico inventarisatie.

Reserve gemeentelijke objecten #

De toereikendheid van de voorziening gemeentelijke objecten kan op dit moment in combinatie met het nu geldende meerjaren onderhoudsplan (MOP) niet voldoende onderbouwd worden. Daarom zijn wij op grond van de BBV verplicht de gelden vanuit de voorziening over te boeken naar deze nieuw gevormde bestemmingsreserve. Het is de bedoeling dat met het vaststellen van het nieuwe MOP in 2013 deze reserve weer wordt overgeboekt naar de opnieuw te vormen voorziening "Gemeentelijke objecten". Zie hiervoor ook het verloop van de voorzieningen op pagina 25 en de toelichting hierop op pagina 26.

Reserves die volledig besteed zijn of waarvan oorspronkelijk doel is gerealiseerd

Reserve Economische recessie

Deze reserve à €500.000 is gevormd om uitvoering te geven aan het aanvalsplan Achterhoek Authentiek Anders. De reserve is dit jaar geheel besteed.

Reserve waterspeelplaats

De kosten van de waterspeelplaats zijn geheel opgenomen in de grondexploitatie van de Hutten Noord. De reserve is dan ook geheel overgeboekt naar deze exploitatie om tot een kostendekkend geheel te komen.

Reserve Archeologie

In het verdrag van Malta wordt beoogd dat cultureel erfgoed in de bodem dat in de bodem zit beter beschermd wordt. In Terborg zijn er op het terrein van de Coöp. archeologische resten gevonden. De uitvoeringskosten voor het archeologisch onderzoek zijn aan Wonion uitbetaald.

Voorzieningen

	Balans 2012	Balans 2011
Voorzieningen	3.063.786	4.037.603

Voorzieningen worden gevormd wegens:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs valt in te schatten;
- op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs valt in te schatten;
- kosten die in een volgend dienstjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Voorzieningen moeten precies de benodigde omvang hebben van de achterliggende verplichtingen en risico's. Ze mogen niet kleiner of groter zijn dan de verplichtingen of de risico's, waarvoor ze zijn ingesteld. Om de toereikendheid van de voorzieningen te kunnen beoordelen is het noodzakelijk dat wordt beschikt over door de gemeenteraad vast te stellen beheersplannen, waaruit de benodigde omvang blijkt.

Deze plannen moeten regelmatig worden geactualiseerd. Indien bij een dergelijk actualisatie blijkt dat de voorziening niet meer op niveau is, dan moet door middel van extra dotaties de voorziening weer op peil worden gebracht. Blijkt dat de voorziening meer dan toereikend is, dan kan het te veel (vrijval/surplus) eenmalig ten gunste van de exploitatie worden afgeboekt.

Afgelopen jaren is gewerkt aan de actualisatie van de verschillende beheersplannen. Dit zal ook de komende jaren verder worden uitgewerkt.

De voorzieningen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Verloop voorzieningen	Saldo 01-01-2012	Toevoeging	Ovb naar Reserves	Aanwending /vrijval	Saldo 31-12-2012
Voor verplichtingen, verliezen en risico's					
Voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel	229.496	0	0	34.367	195.128
Voorziening pensioenverplichting voormalig wethouders	547.237	1.173.819	0	93.439	1.627.617
Voorziening PMO en risico inventarisatie	105.498	0	105.498	0	0
Subtotaal	882.230	1.173.819	105.498	127.806	1.822.745
Onderhoudsegalisatie					
Voorziening gemeentelijke objecten #	1.228.603	435.941	430.895	1.233.649	0
Voorziening speelruimtebeleidsplan	131.630	31.630	0	50.000	113.260
Voorziening bufferfonds riolering	1.220.000	3.455.464	0	4.057.937	617.527
Voorziening recreatiebad de Blenk	175.827	0	0	20.905	154.922
Voorziening Huisvesting Onderwijs inclusief gymzalen	114.883	184.353	0	177.215	122.022
Voorziening openbare verlichting	284.430	95.000	0	146.120	233.310
Subtotaal	3.155.373	4.202.388	430.895	5.685.826	1.241.041
Totaal	4.037.603	5.376.207	536.393	5.813.632	3.063.786

De voorziening **PMO en risico inventarisatie** is conform raadsbesluit bij de jaarrekening 2011 omgezet naar een bestemmingsreserve, zie hiervoor ook de verloopstaat op pagina 20.

Op de volgende pagina wordt de aard en reden weergegeven per voorziening op grond van artikel 55 van het Besluit Begroting en Verantwoording.

Voor verplichtingen, verliezen en risico's

Voorziening wachtgeldverplichting voormalig personeel

Deze voorziening is gevormd ter bekostiging van de wachtgeldverplichting van een aantal personeelsleden van zowel de huidige gemeente als de voormalige gemeenten Gendringen en Wisch.

Voorziening pensioenverplichting voormalig wethouders

Deze voorziening is gevormd ter bekostiging van de pensioenvoorziening van de voormalige wethouders van zowel de huidige gemeente als de voormalige gemeenten Gendringen en Wisch. Voorheen kenden wij ook nog een voorziening wachtgeldverplichting voormalige wethouders. Naar aanleiding van de actuariële berekening is het saldo hiervan toegevoegd aan deze voorziening.

Onderhoudsegalisatie

Gemeentelijke objecten #

Deze voorziening is oorspronkelijk opgebouwd op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP), opgesteld door Wonion, met als doel de kwaliteit van de gemeentelijke gebouwen te kunnen waarborgen. Inmiddels is besloten om het onderhoud en MOP in eigen beheer te houden. Er heeft een inventarisatie plaatsgevonden van eventueel in de toekomst af te stoten accommodaties.

Dit alles heeft tot gevolg dat wij op dit moment de toereikendheid van de voorziening in combinatie met de nu geldende MOP niet voldoende kunnen onderbouwen. Daarom zijn wij op grond van de BBV verplicht de gelden vrij te laten vallen in de exploitatie. Voorgesteld wordt om een deel van de vrijgevallen middelen over te boeken naar de nieuw gevormde bestemmingsreserve "Onderhoud gemeentelijke objecten". Het is de bedoeling dat met het vaststellen van het nieuwe MOP in 2013 deze reserve weer wordt overgeboekt naar de opnieuw te vormen voorziening "Gemeentelijke objecten".

Voorziening speelruimtebeleidsplan

Het doel van deze voorziening is om de pieken in de verschillende vervangingsjaren op te kunnen vangen. Er is een financiële vertaling van plannen gemaakt. In de exploitatiebegroting is dit jaar €31.630 opgenomen om dit te kunnen realiseren. De komende wordt niet hieraan meer gedoteerd.

Voorziening bufferfonds riolering

Dit fonds is ingesteld bij de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2012 -2015 (GRP) en dient gezien te worden als een egalisatiefonds. Jaarlijkse exploitatie-uitgaven riolering dienen gedekt te worden uit dit fonds, terwijl ontvangen rioolrechten over het jaar aan het fonds worden toegevoegd. Met behulp van dit fonds is de bij het GRP voorziene tariefstijging van de rioolbelasting gereguleerd en genivelleerd.

Voorziening recreatiebad de Blenk

Deze voorziening is in het verleden gevormd op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP). In afwachting van het raadsbesluit rondom de toekomst van de zwembaden wordt er voorlopig aan deze voorziening niet gedoteerd. Dit jaar zijn hieruit wel onderzoekskosten met betrekking tot de toekomst van de zwembaden betaald.

Voorziening Huisvesting Onderwijs inclusief gymzalen

Deze voorziening is opgebouwd op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MOP) met als doel de kwaliteit van de gemeentelijke onderwijsgebouwen te kunnen waarborgen. Het uitgangspunt hierbij is sober en doelmatig, maar wel kwaliteit.

Voorziening openbare verlichting

Deze voorziening dient voor het op peil houden en brengen van de Openbare verlichting in de gemeente Oude IJsselstreek. Er is een financiële vertaling van plannen gemaakt. Hierdoor is het in de exploitatiebegroting opgenomen bedrag (€95.000) elk jaar gelijk en kunnen pieken gemakkelijk worden opgevangen. In het nieuw vastgestelde nieuwe beleidsplan licht op maat over de periode 2012-2016 stond een uitgewerkte berekening en daarmee verloop van deze voorziening.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

	Balans 2012	Balans 2011
Vaste schulden	125.688.631	120.034.664

De vaste schulden zijn schulden met een oorspronkelijke looptijd van één jaar of langer. Het verloop van de vaste schulden kan als volgt worden weergegeven:

Vaste schulden	Saldo 1-1-2012	Opgenomen in 2012	Rente 2012	Aflossing 2012	Saldo 31-12-2012
Onderhandse leningen van binnenlandse pensioenfondsen en overige financiële instellingen	907.560	0	54.000	181.512	726.048
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	119.091.706	15.000.000	4.418.707	9.264.570	124.927.137
Waarborgsommen	35.397	550	0	500	35.447
Totaal	120.034.664	15.000.550	4.472.707	9.446.582	125.688.631

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan een jaar.

	Balans 2012	Balans 2011
Netto vlottende schulden	4.284.962	11.753.575

De netto vlottende schulden zijn schulden met een oorspronkelijke looptijd van korter dan één jaar.

De specificatie van de post netto vlottende schulden is als volgt:

	Saldo 31-12-2012	Saldo 31-12-2011
Kasgeldleningen	0	6.000.000
Saldi diverse banken	197	83
Crediteuren	3.950.545	5.465.851
RC verhouding met Stichtingen Gasthuisfonds en Idinkbos/Paasberg	334.220	287.640
Totaal	4.284.962	11.753.575

Ultimo april 2013 zijn de nog te betalen facturen onder de post crediteuren grotendeels afgewikkeld.

Overlopende passiva

	Balans 2012	Balans 2011
Overlopende passiva	7.612.705	5.502.235

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

Van derden verkregen middelen:	Saldo 1-1-2012	Toevoeging	Aanwending	Saldo 31-12-2012
OAB-Onderwijsachterstandenbeleid <2012	92.693	0	92.693	0
OAB-Onderwijsachterstandenbeleid >2012	38.600	32.959	0	71.559
WI-Wet Inburgering	343.080	0	0	343.080
Generaal Pardon Regeling	159.717	0	0	159.717
WSW Gelden	27.510	0	0	27.510
Proj. Gezamenlijke beoordeling	67.998	0	10.295	57.703
Project Bomenbuurt	220.000	0	0	220.000
Provinciale bijdrage jeugd en gezin *	109.260	0	0	109.260
Subsidie praktische Gezinsondersteuning	138.095	0	138.095	0
Versnellingsgelden bodemsanering	290.000	0	290.000	0
Mantelzorgcompliment	74.660	0	59.070	15.590
Buitenschoolse opvang	56.306	0	56.306	0
Opstellen klimaat- Dubobeleid	68.773	49.576	0	118.349
Stimulering goedkope woningbouw	793.452	133.567	78.878	848.141
Tijd stimuleringsregeling woningbouwproj.	356.500	0	324.834	31.667
Preventief jeugdbeleid	15.762	0	0	15.762
Rijks gelden impulsplan wonen	0	232.000	0	232.000
Subtotaal	2.852.406	448.102	1.050.171	2.250.338
Vooruit ontvangen bedragen	213.036			1.962.086
Nog te betalen bedragen	1.362.983			1.829.591
Egalisatiefonds verhuur voormalig Gemeentehuis Varsseveld	0			440.000
Overige overlopende passiva	1.073.810			1.130.691
Totaal	5.502.235			7.612.705

* De provinciale subsidie is inmiddels volledig afgerekend. Het balansbedrag zal medio 2013 vrijvallen ten gunste van de exploitatie.

Van derden verkregen middelen

Met ingang van het jaar 2011 moeten specifieke uitkeringen met een ingangsdatum van vóór 2007 opgenomen worden onder de overlopende passiva. Daarvoor werden deze uitkeringen opgenomen onder de voorzieningen. Jaarlijks wordt bekeken of er een onttrekking of juist een toevoeging plaats vindt. Bij sommige uitkeringen geldt dat wanneer naar verloop van tijd de gelden niet volgens beschikkingsafspraken zijn besteed, de gelden terug betaald dienen te worden. Hieronder worden de balansbedragen per 31 december > € 125.000 kort toegelicht.

WI-wet inburgering + Generaal Pardon regeling

Wij hebben inmiddels een eerste beschikking gekregen in verband met de totaalafrekening van beide projecten. Als na de definitieve beschikking blijkt dat we de overtollige gelden niet terug hoeven te betalen, dan zijn deze vrij besteedbaar in 2013.

Project Bomenbuurt.

Het is de bedoeling om de gelden van de Provincie á € 220.000 in te zetten om 22 woningen een subsidie te verlenen van € 10.000 om de verkoop van de woningen daar aantrekkelijker te maken.

Stimulering goedkope woningbouw

Om de dreiging van een aanzienlijk tekort in het aanbod van woningen in het betaalbare segment tot halt te brengen hebben de Provinciale Staten in 2007 een stimuleringsbijdrage ingesteld. Uit deze gelden worden o.a. uitvoeringskosten van de starters en de duurzaamheids leningen via de SVN betaald. In totaal is er nog € 848.141 beschikbaar.

Tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten

Er zijn gelden verkregen van Senter Novem met een bestedingsdoel zoals het onderwerp al aangeeft. Per saldo is er nu nog geld beschikbaar voor de projecten Velzengarde en het Gietelink.

Rijks gelden Impulsplan Wonen

Door de Provincie is een subsidie á € 290.000 toegekend in het kader van het impulsplan wonen voor de realisatie van woningen rondom de MFA in Rietborgh in Terborg. Inmiddels is er voorschot van 80% ontvangen.

Vooruit ontvangen bedragen

Hier staat het saldo van meerdere Provinciale investeringsbijdragen die vanuit de Staat van activa in 2012 hiernaar toe geboekt zijn. Dit omdat er anders door een bij gebrek aan investeringsuitgaven een negatieve kapitaallast ontstaat. Het gaat om de volgende projecten:

- Realisatie Afbramerij
- Ontwikkeling Zwarte Veen
- Realisatie recreatieve fietspaden
- Beveiliging spoorwegovergangen. Hiervoor is ook reeds in 2010 € 100.000 ontvangen van Prorail.

Nog te betalen bedragen

Wanneer een werk of een dienst is opgeleverd in 2012, maar de factuur/afrekening ontvang je pas in 2012, komen dergelijke verplichtingen terecht onder deze balanspost. Het saldo betreft o.a.

- Terugbetalingen teveel ontvangen Algemene Uitkering aan het rijk.
- Kosten automatisering over 2012.
- Jaarafrekening van de Provincie voor het gebruik van de regiotaxi.

Medio april is ruim € 1.000.000 van de verplichtingen voldaan.

Egalisatiefonds verhuur voormalig gemeentehuis Varsseveld

Met Sensire is een huurovereenkomst van 10 jaar aangegaan, waarin ze jaarlijks € 160.000 + eventuele indexering betalen. Er is afgesproken, dat ze in het eerste jaar € 600.000 betalen, waarna ze geleidelijk minder huur gaan betalen. Om de jaarlijkse huuropbrengst in de exploitatie gelijk te laten lopen, wordt na verloop van tijd dit fonds aangesproken.

Overige overlopende passiva

Deze balanspost bestaat voornamelijk uit nog af te dragen loonheffing en diverse sociale premies van de maand december. Het grootste gedeelte is derhalve eind januari 2013 door ons betaald.

Hoofdstuk 5 Waarborgen en garanties

Conform artikel 50 van het BBV wordt aan de passiefzijde van de balans buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt. Het onderdeel woningbouw betreft de achtervang positie die de gemeente heeft ten aanzien van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. Het betreft de waarborgen en garanties voor zover ze op dit moment bekend zijn.

Borgstellingen (aard van de geldlening)	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restantbedrag 1-1-2012	Restantbedrag 31-12-2012
Woningbouw	164.716.488	50%	64.072.650	82.358.244
Hypotheke particulier	4.300.553	100%	4.300.533	4.300.553
Drinkwatervoorz.	189.200.000	ca. 3.15%	531.300	449.772
Accommodatie 1	95.293	100%	53.728	50.413
Accommodatie 2.1	54.453	100%	54.453	54.453
Accommodatie 2.2	907.560	100%	127.677	65.423
Accommodatie 2.3	1.037.931	100%	208.383	141.257
Accommodatie 3.1	52.184	100%	12.741	11.297
Accommodatie 3.2	22.689	100%	10.966	10.210
Accommodatie 4	90.756	100%	0	26.121
Accommodatie 5.1	1.350.000	100%	1.080.000	945.000
Accommodatie 5.2	600.000	100%	600.000	600.000
Accommodatie 6.1	150.000	100%	150.000	135.000
Accommodatie 6.2	60.000	100%	0	57.600
Accommodatie 7	280.000	100%	280.000	256.000
Accommodatie 8	400.000	100%	400.000	400.000
Accommodatie 9	2.700.000	100%	1.710.000	1.625.000
Accommodatie 10	275.000	100%	0	275.000
TOTAAL	366.292.907		75.592.431	91.761.343

Borgstellingen	omschrijving	geldnemer	Besluit d.d.
Woningbouw	borgstellingen in het kader van de regeling WSW	Wonion (voorheen Wisch Wonen en Parès)	div.
Particulieren	Achtervang hypotheke	Diversen	div.
Drinkwatervoorz.	Rente en aflossing van lening	Vitens	28-02-1962
Accommodatie 1	Bouw bibliotheek Gendringen	Stg. Cultuur en Ontspanning	28-03-1972
Accommodatie 2.1	Rekening courant krediet	Azora (voorheen M.M. Postel)	Dec. 1985
Accommodatie 2.2	Nieuwbouw/renovatie bejaardencentrum	Azora (voorheen M.M. Postel)	28-01-1988
Accommodatie 2.3	Nieuwbouw /renovatie bejaardencentrum	Azora (voorheen M.M. Postel)	28-01-1988
Accommodatie 3.1	Renovatie sportzaal Etten	Stg. Sportbelangen Etten	29-09-1988
Accommodatie 3.2	Onderhoud sportzaal	Stg. Sportbelangen Etten	30-05-1996
Accommodatie 4	Herfinanciering onderhoud	Stg. Sportbel. Breedenbroek	29-02-1996
Accommodatie 5.1	lening tbv inventaris	DRU-Cultuurfabriek	28-08-2011
Accommodatie 5.2	Kredietgarantie	DRU-Cultuurfabriek	07-10-2011
Accommodatie 6.1	lening kunstgrasvelden	S.D.O.U.C.	30-11-2011
Accommodatie 6.2	Lening nieuwe kleedkamers	S.D.O.U.C	12-07-2011
Accommodatie 7	geldlening + overbruggingskrediet	Stg. Gemeenschapshuis Varselder-Veldhunten	15-11-2011
Accommodatie 8	geldlening tbv investeringen	Optimaal FM	12-05-2011
Accommodatie 9	Herontwikkeling panden	BOEi	28-06-2011
Accommodatie 10	Lening clubgebouw	Schuttersgilde St. Joris	29-05-2012

Hoofdstuk 6 Toelichting op de niet uit de balans blijvende vorderingen en verplichtingen

Verplichtingen

Contracten

Er zijn diverse contracten meerjarig afgesloten. Hieronder volgt een opsomming met daarbij een korte toelichting en einde contractjaar.

Bedrijfsnaam	omschrijving	Jaar einde contract
Greenchoice	Levering Gas	2015
Eneco	Levering electriciteit	2015
Rouweler installatie	Onderhoud gemeentehuis	2014
Akzo Nobel	Strooizout	2015
Coffe fresh Westhoff	Drankenautomaten	2016
Multilease	Lease bedrijfsauto's	2014
Fietshandel Mekers	Lease bedrijfsfietsen	2014
CIB Papyrus	print-kopieer papier	2014
Centraal Beheer Achmea	WA verzekering	2014
Gemeente Doetinchem	Huishoudelijk afval	2014
Ter Horst Milieu	Afvalinzameling	2015
Ter Horst Milieu	Afvalstorting	2016
Sita Nederland	Afvalverwerking	2015
Curitas	Textielinzameling	2014
Klomp groepsvervoer	Leerlingenvervoer	2013
Freelift BV	Servicecontract liften	2013
Dusseldorp Infra	Onderhoud elementverharding	2013
SMQ	WOZ taxaties	2014
Van den Bosch Beton BV	Levering straatstenen Vogelbuurt	2015
Randstad Payroll solutions	Uitzendkrachten	2015
Start People	Uitzendkrachten	2015

Vorderingen

Bromfietsprojecten

Samen met enkele Achterhoekse gemeenten is er vanaf 2005 uitvoering gegeven aan het zogeheten bromfietsproject. De kosten die hiermee gemoeide kosten zijn subsidiabel. De afrekening met de Provincie over de verschillende jaren laat nog op zich wachten, maar per saldo is er nog € 100.000 subsidie terug te verwachten.

Suppletie aangifte BTW 2007 - 2011

Dit jaar is door STEP in control op basis van no cure – no pay een diepgaand onderzoek geweest naar de labelling van de BTW over de jaren 2007 tot en met 2011. Het resultaat hiervan is middels suppletieverzoek ingediend bij de Belastingdienst. De inspecteur is op dit moment bezig met de toetsing van de suppletie. Een inschatting van het te ontvangen bedrag is daarom nog niet te maken.

Hoofdstuk 7 Toelichting op de Programmarekening

7.1 Algemeen

Op grond van het Besluit Verantwoording en Begroting wordt een resultaat bepaald vóór de toevoegingen en onttrekkingen aan reserves. Vervolgens worden de toevoegingen en onttrekkingen bepaald, waarna het resultaat na bestemming wordt vastgesteld.

7.2 Overzicht gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

	Realisatie begrotings-jaar	Raming begrotings-jaar na wijziging	Raming begrotings-jaar voor wijziging
Lokale heffingen niet gebonden	5.957.811	5.936.431	5.886.331
Algemene uitkering	36.215.226	35.696.087	35.696.087
Dividend	1.650.992	1.497.856	1.497.856
Overige	861.108	560.938	560.938
Onvoorzien *	0	-35.178	-99.603
Totaal	44.685.137	43.656.134	43.541.609

* Werkelijke uitgaven ten laste van onvoorzien worden functioneel verantwoord. Voor een specificatie, zie het afzonderlijke hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.

7.3 Gerealiseerd resultaat 2012 voor bestemming

Op basis van de voorschriften BBV presenteren we eerst het saldo voor bestemming (saldo programma's inclusief de algemene dekkingsmiddelen, maar exclusief de reservemutaties) Het resultaat 2012 vóór bestemming bedraagt nadelig € 1.616.104.

7.4 Werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De hieronder genoemde toevoegingen en onttrekkingen zijn verwerkt in de voorliggende programmarekening en hebben invloed gehad op de exploitatie.

Programma	Onttrekking uit reserve	Toevoeging aan reserve
01 – Krachtige kernen in een prachtig gebied	181.310	824.997
02 – Samenleven en zorgzaam zijn	50.000	-
03 – Oude industrie verbonden met cultuur en kunst	825.000	-
04 – Energiek ondernemen	201.179	-
05 – Kwaliteit in dienstverlening en bestuur	4.204.111	2.971.187
Algemene dekkingsmiddelen	52.300	-
SUBTOTAAL	5.513.900	3.796.184
Rekeningresultaat 2011		420.431
TOTAAL	5.513.900	4.216.615

Het totaal van toevoegingen bestaat uit het rekeningresultaat van 2011, rente- en overige toevoegingen. De onttrekkingen bestaan uit verminderingen ter dekking van afschrijvingen en overige onttrekkingen.

Het saldo van toevoegingen en onttrekkingen is - /- € 1.297.285. Met andere woorden, onze reserves zijn per saldo met dit bedrag afgenomen.

7.5 Gerealiseerd resultaat 2012 na bestemming

Het resultaat van de rekening van baten en lasten na bestemming bedraagt voordelig € 101.611.

Het resultaat 2012 is als volgt opgebouwd:

Gerealiseerde baten en lasten programma's	- 46.301.241
Algemene dekkingsmiddelen	44.685.137
Gerealiseerd resultaat vóór bestemming	- 1.616.104
Resultaatbestemming	1.717.716
Gerealiseerd resultaat ná bestemming	101.611

7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2012

Resultaat

Eindresultaat	101.611
----------------------	----------------

Overzicht eindresultaat zonder bouwgrondexploitatie

Programma	Uitgaven			Inkomsten		
	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen
1	90.400	21.928-	185.000-	811.200	-	
2	569.100	-	309.000-	226.600	-	
3	300-	-	20.000-	-	-	
4	17.500-	26.400	112.592-	283.000	-	
5	504.701-	247.025-	39.000-	2.038.707	267.750-	9.500-
	136.999	242.553-	665.592-	3.359.507	267.750-	9.500-

Overzicht eindresultaat van alleen de bouwgrondexploitatie

Programma	Uitgaven			Inkomsten		
	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen
1	4.514.185-	-	-	2.161.159	-	-

Overzicht eindresultaat Inclusief bouwgrondexploitatie

Programma	Uitgaven			Inkomsten		
	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen	Incidenteel	Structureel	niet gerealiseerde maatregelen
1	4.423.785-	21.928-	185.000-	2.972.359	-	
2	569.100	-	309.000-	226.600	-	
3	300-	-	20.000-	-	-	
4	17.500-	26.400	112.592-	283.000	-	
5	504.701-	247.025-	39.000-	2.038.707	267.750-	9.500-
	4.377.186-	242.553-	665.592-	5.520.666	267.750-	9.500-

Op de volgende pagina's staat een uitgebreide financiële analyse van de lasten en baten.
-/- is nadeel

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
--------------	-----	----------	-----------	-----------------------------

PROGRAMMA 1 KRACHTIGE KERNEN IN PRACHTIG GEBIED

Gymzaal Lichtenberg	5	35.000-	10.000	Huurbedrag is in 2011 te laag begroot. Anderzijds was de huurbijdrage van de Almendezaal was niet in de raming opgenomen. Het contract gymtoestellen, is eenmalig voor 2012 (€5.000), De inventaris was niet niet conform de afspraken.
Voetbalcomplexen	5	55.000-		In het verleden is een bedrag van €345.000 geraamd. Dit is te laag en resulteert in een nadeel van 65.000. Daarnaast is er een voordeel te melden van €10.000 ivm een verrekening met Wedeo. Dit in verband met een andere manier van werken, maaien op afroep i.p.v. volgens schema.
Zwembaden	5	116.000	7.700	<p>Energie Voor de zwembaden van Pallandt en de Paasberg zijn voordelen behaald, betreffende energie uitgaven. Een voordelige jaarlijkse afrekening, voordelige kwartaalvoorschotten en wisseling van een leverancier zijn hier de oorzaak van €56.650,-.</p> <p>PR kosten/activiteiten en overige goederen en diensten Door de veranderende organisatie kunnen alleen nog de noodzakelijke taken worden uitgevoerd. Daardoor zijn de taken zoals het organiseren en ontwikkelen van nieuwe zwemactiviteiten, P.R. activiteiten niet uitgevoerd. Dit geeft een voordeel van €16.457,-.</p> <p>Bedrijfskleding / inventaris / chemicalien De staat van de bedrijfskleding en inventaris was in orde, hierdoor is er in 2012 niet vervangen. Daarnaast was de voorraad chemicalien toereikend, voordeel €16.100,-.</p> <p>Onderhoud De uitgaven waren minder m.b.t. vervanging van apparatuur inventaris, onderhoud en technische installaties, zo ook voor resto de Blenk. Een voordeel van €17.000,-.</p> <p>Voor zwembad de Paasberg een positief saldo van €7.700,- ondanks de wissellende zomer en de verkorte openingsperiode meer bezoekers dan geraamd.</p>
Houtopbrengst	23		35.500	Eenmalig een voordeel door extra opbrengsten hout €30.000 i.v.m. eenmalige extra onderhoud bossen.
Aanleg- en onderhoud plantsoenen	24	88.500	5.400	Dit bedrag resteert op materiaalverbruik en op de verwerking van snoeihout en plantsoenafval. Effectief inzet personeel en inkoop. Onderhandeling met de Groenmakers resulteert in een extra, positieve, verrekening.
openbare verlichting	30	39.600		Lagere netbeheer en lagere energiekosten, lagere onderhoudskosten incidenteel
Bestemmingsplannen	31		24.600	Relatie met bezuinigingen op product 43 omgevingsvergunning (zie programma 5) In totaliteit zijn de inkomsten lager dan "begroot" (€35.000).
Planschade	31	29.800-	9.200	Inkomsten: drempelbedragen en betaling vastgestelde schade door wonion Uitgaven: Uitbrengen planschadeadviezen en uitbetaling planschade ontwikkeling rietborghschool (€10.000,-) In de prognose is abusievelijk geen rekening gehouden met het inkomstenbedrag.
Bouwgrondexploitatie	38	4.514.185-	2.161.159	Voordeel: herwaardering van de grondvoorraad Gendringen en vrijval verliesvoorziening voorraden. Nadeel: ophoging van de verliesvoorziening woonvisie, overboeken vastgestelde bijdragen aan bouwgrondexploitaties, Afwaardering van bouwgronden en compensatie van niet voorziene exploitatieverliezen. Dit alles wordt uitbreider toegelicht in de paragraaf Grondbeleid.
Aan- en verkopen algemeen	40	60.400-	676.100	Eenmalige inkomsten ivm verkoop gebouw Hovenstraat en Hofskampstraat en grondverkoop Riezeweg. Uitgaven: Juridische kosten huuropzegging. Kosten inmeting Touwslagersbaan. Kosten inventarisatie verkoopmogelijkheden snippergroen en gronden buiten de kom.

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
pachten en huren	40		42.700	Hogere inkomsten dan geraamd. In de begroting 2013 zijn deze beter in beeld gebracht.
Kantoorgebouw Varsseveld	40	24.500-		Nadeel betreft een afrekening energielasten januari t/m april 2011, tot de datum ingebruikname Sensire (€ 9.500). Dit betreft een incidenteel nadeel. Daarnaast zijn er kosten voor oa brand- en stormverzekering die voor 2012 niet geraamd waren (€ 15.000), dit is hersteld in de begroting 2013.
Overige accommodaties	40	51.000		Structurele besparing van ca € 48.000 euro. De besparing is gerealiseerd door werkzaamheden bij de clubs zelf te leggen.
subtotaal incidenteel programma 1		4.360.785-	2.972.359	

Gladheidsbestrijding	30	21.928-		Er is een jaarlijks contract voor afname van 350 ton zout a €70 - €80 per ton. Dit is ongeveer € 20.000 meer dan andere jaren. Bovendien moet er voor opslag van dit zout € 1 per ton per maand worden betaald, dit resulteert in meerkosten. De uitgaven zijn volledig afhankelijk van het weer. De nieuwe zoutinkoop is in 2012 gedaan met 17 gemeenten. Hierop is zeker een besparing gehaald.
subtotaal structureel programma 1		21.928-		

Totalen programma 1		4.382.713-	2.972.359	
----------------------------	--	-------------------	------------------	--

PROGRAMMA 2 SAMENLEVEN EN ZORGZAAM ZIJN

Subsidiering sportverenigingen	51	29.900-		Budget wordt overschreden. Dat is te wijten aan de jaarlijkse subsidies aan sportverenigingen. Dat is feitelijk een open-einde-regeling. Bovendien worden vanuit dit budget evenementen bekostigd, hetgeen ook beschouwd kan worden als een open-einde-regeling. (Geen subsidieplafond!)
Gezinsbegeleiding	57	128.500-	138.000	In 2010 heeft de gemeente een subsidie aangevraagd voor gezinsbegeleiding. Zij heeft in 2011 een voorschot gekregen van 138.000. Bij de definitieve toekenning van de subsidie is dit bedrag verlaagd naar 74.000, waarvan een deel moest worden uitgekeerd aan de andere deelnemende gemeenten. In de begroting is rekening gehouden met het originele subsidiebedrag.
Coördinatie vrijw. Thuis/mantelzorg	57	43.200		In 2012 zijn geen incidentele subsidieaanvragen ontvangen en toegekend vanuit dit budget. Vanaf 2013 wordt het mantelzorgbudget meegenomen in het kader van 'Het opbouwen van welzijn vanaf 0'. Hierbij zetten we in op versterking van initiatieven voor het vergroten van zelfredzaamheid, het stimuleren van inzet door vrijwilligers en het ondersteunen van mantelzorgers.
jeugdbeleid	57	118.300	11.100	Conform advies omtrent jeugdbeleid
WMO: hulp bij het huishouden	57	605.600		Door het project herindicatie en de voortvarende omzetting van HH1 ZIN bij Sensire en Azora naar PGB, is het voordeel dat al in eerdere marap's is aangegeven nog verder gestegen.
WMO: hulp bij het huishouden	57	-	52.000	Door de actie herindicatie, het stoppen met het gemeentelijk alfabureau en het omzetten van ZIN naar PGB zijn er zoveel veranderingen geweest ten aanzien van de eigen bijdrage, dat het niet mogelijk is geweest om eerder een reële inschatting te maken van de eigen bijdrage die wij zouden ontvangen.
WMO: leef- woonvoorzieningen	57	35.400		Het budget voor woonvoorzieningen is niet volledig verbruikt, doordat het aantal woningaanpassingen dat in 2012 is uitgevoerd lager is dan verwacht. Tegelijkertijd is de bezuiniging op de regiotaxi niet gehaald. Dit komt doordat de nieuwe beleidsregels niet per 1 januari zijn ingevoerd, maar pas later.

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
Uitvoeringskosten WMO	57	110.000-	25.500	Het budget is overschreden worden met. € 110.000. Dit komt deels doordat het project herindicatie huishoudelijke hulp pas in 2012 is gestart, waardoor de advieskosten hiervoor niet in 2011, maar in 2012 zijn betaald. Daarnaast is er een grote update van het systeem GWS nodig geweest, vanwege veranderde regelgeving op het gebied van IBAN-code's, die in 2011 nog niet voorzienbaar was..
Sociale activering	57	35.000		Dit budget is bedoeld voor nieuwe projecten binnen het welzijnswerk in het kader van sociale activering. Vanwege de ontwikkelingen (en bezuinigingen) op het gebied van welzijn en het sociale domein zijn er in 2012 geen nieuwe projecten opgestart, waardoor het budget niet volledig is benut. Vanaf 2013 wordt het bedrag volledig ingezet ten behoeve van het opnieuw opbouwen van het welzijnswerk
subtotaal incidenteel programma 2		569.100	226.600	
subtotaal structureel programma 2				
Totalen programma 2		569.100	226.600	

PROGRAMMA 3 OUDE INDUSTRIE VERBONDEN MET CULTUUR EN KUNST

Bibliotheek	49	-28.500		In 2011 is in de gemeentebegroting geen index doorgevoerd, ook niet voor het product bibliotheekwerk. De bibliotheek heeft - conform gemaakte afspraken/subsidieovereenkomst - subsidie ontvangen inclusief index. De subsidie voor de bibliotheek in 2012 was gebaseerd op de subsidie 2011 inclusief index. Daardoor is een verschil ontstaan. Het eenmalig niet indexeren in 2011 werkte door in 2012. Vanaf 2013 past de subsidie voor de bibliotheek, onder voorbehoud van bezwaar op beschikking en taakstelling, weer in de gemeentelijke (meerjaren) raming.
Oudheidkunde	50	28.200		De verwachting is dat er € 20.000 zal refteren op dit budget.
subtotaal incidenteel programma 3		300-		
subtotaal structureel programma 3				
Totalen programma 3		300-		

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
--------------	-----	----------	-----------	-----------------------------

PROGRAMMA 4 ENERGIEK ONDERNEMEN

Kabels en leidingen	29		28.300	Betreft hogere leges inkomsten, dit is het gevolg van een beter ingebed beleid en daarnaast ook nodig om uitvoering te geven aan dit beleid (AVOI).
Kabels en leidingen	29		192.000	Betreft de meeropbrengst in verband met de tegemoetkoming in de kosten van het herstel van straatwerk á € 192.000.
bermen	29	23.000		Er is minder onderhoud geplegd aan de wegbermen, dit is incidenteel.
Regio Achterhoek	39	52.500	6.900	Het voordeel op dit product wordt veroorzaakt door een voordelig resultaat jaarrekening Regio Achterhoek 2011 van € 6.900. Er is sprake van doorschuifbtw ter hoogte van € 17.000. Daarnaast is de raming van 2012 niet aangepast aan de uiteindelijke begroting van de Achterhoek.
Omgevingsdienst Achterhoek	48	45.000-		Voor de Omgevingsdienst Achterhoek zijn meer opstartkosten gemaakt dan vooraf ingeschat. Hiervoor worden gemeenten vanuit het Rijk
ISWI	56	25.800	49.700	Het Positief saldo aan de inkomstenkant heeft twee redenen. De afrekening van het overschot inkomensbudget 2010. In verband met door het ISWI aangevraagde en uitgekeerde aanvullende uitkering. En de afrekening van het Algemeen Beheer uit de jaarrekening 2011. Het positief saldo aan de uitgavenkant komt door de afrekening van het 'voordeel doorschuif BTW'. Omdat de gemeente bij het uitvoeren van een taak BTW kan terugvragen, wordt voor gedelegeerde en gemandateerde taken aan bijvoorbeeld een GR deze mogelijkheid ook geboden
bijzondere bijstand	66	19.400	6.100	
kwijtschelding gemeentelijke belastingen	66	-93.200		Er is, vermoedelijk door de crisis, een hoger aantal aanvragen ingediend. Deze zijn, conform beleid, getoetst en gehonoreerd.
subtotaal incidenteel programma 4		17.500-	283.000	

Subsidiering peuterspeelzalen	59	26.400		Tarieven peuterspeelzaalwerk zijn verhoogd per 1 april 2012.
subtotaal structureel programma 4		26.400		

Totalen programma 4		8.900	283.000	
----------------------------	--	--------------	----------------	--

PROGRAMMA 5 KWALITEIT IN DIENSTVERLENING EN BESTUUR

kosten onderzoek herindeling	2	42.740-		In totaal heeft de gemeenteraad een budget van € 45.000 toegewezen voor het onderzoek naar herindeling. Een deel van de rekeningen zijn door gemeenten Doetinchem betaald, een deel van de facturen door Oude IJsselstreek. In 2013 vindt de eindafrekening plaats tussen beide gemeenten. Het budget is in de loop van 2012 toegewezen en was dus niet opgenomen in de begroting.
Gemeentehuis Gendringen	7	79.000		Kostenbesparing door een voordeel van € 10.000 op energiekosten, € 10.000 op meubilair, € 10.000 op schoonmaakkosten. Daarnaast is er een voordeel van € 18.000 op de onderhoudscontracten. Deze waren te hoog geraamd.

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
vervanging personeel	11	130.000-		In 2012 is de post personeel van derden overschreden. Dat heeft twee oorzaken. Ten eerste is de ontwikkeling van de organisatie verder vormgegeven. Het proces van herplaatsingen is begonnen en daarvoor is er een nieuw Functierollenboek ontwikkeld. Dit heeft veel gevergd van het team P&O. Om de voortgang te kunnen maken die er in 2012 is gemaakt door de afdeling, is er gebruik gemaakt van externe inzet. De externen hebben kennis ingebracht (bijvoorbeeld voor het afhandelen van enkele langdurende kwesties en voor de methodiek van het opstellen van het functierollenboek). Ten tweede zijn er binnen de organisatie enkele grote projecten en veranderingen van werkwijze (bijvoorbeeld bij het Zorgloket) ter hand genomen. Daarbij is de inzet van personeel van derden noodzakelijk gebleken om het gewenste maatschappelijk effect te bereiken. Door de inzet van derden is dit ook geslaagd. De organisatie blijft heel scherp op het inzetten van derden. Daarom is ook op veel plekken de inhuur van externen afgebouwd of volledig gestopt. Bij het team P&O is er ook meer gebruik gemaakt van externe adviseurs, met name van juridische adviseurs bij bijvoorbeeld het opstellen van het Sociaal plan. Hierdoor heeft de organisatie de gewenste ontwikkelslag kunnen maken in 2012.
CAO	11	225.000-		In de begroting is rekening gehouden met een CAO stijging van 1%. Het akkoord is uitgekomen op 2%. Hoewel we nog geen LOGA circulaire hebben ontvangen en vastgesteld, is voor deze marap wel doorgerekend wat het nadelig effect van de extra hoge CAO stijging is. Dit nadelig effect is ongeveer € 150.000 Naast de CAO stijging van 2% is er een eenmalige uitkering afgesproken. Deze eenmalige uitkering was ook niet voorzien in de begroting. Het nadelig effect hiervan is ongeveer € 75.000
Pensioenpremies	11	135.000-		De pensioenpremies zijn meer gestegen dan begroot. Dit levert een nadeel op van ongeveer € 135.000
terugverdieneffect	11		-110.000	In de begroting is een terugverdieneffect opgenomen voor strategie. Dit betekent dat strategie zo'n € 110.000 op jaarbasis moet opleveren. Er is nu geconstateerd dat de opbrengsten van strategie niet op deze manier zijn te kwantificeren. Opbrengsten (bijv. subsidies) worden namelijk toegekend aan het project of beleidsveld waar ze voor zijn aangevraagd. In 2012 is bv de subsidie voor de Afbramerij toegekend. De loonkosten van de strategie worden daar niet mee verrekend (en dat mag ook boekhoudkundig niet).
Telefoonkosten	12	30.400-		De aanbesteding van de telefonie en de daarmee verwachte besparing op de telefoonkosten blijkt niet reëel. Voor het bedrag dat voor deze kosten is geraamd is inmiddels twee keer een meervoudig onderhandse aanbesteding gestart. Bij de eerste aanbesteding zijn de aanbiedingen uiteindelijk terug getrokken en bij de tweede zijn vanuit de markt helemaal geen aanbiedingen ontvangen. Derhalve lopen oude contracten nog door. Door scherp toe te zien op de belkosten en spaarzaam om te springen met het vervangen van de huidige (mobiele) telefoons is de tussentijds gerapporteerde overschrijding niet bereikt en een overschrijding van dit budget zoals in 2011 voorkomen.
voorlichting en promotie	14	25.700		In dit budget zit o.a. € 10.000 voor een open dag. Er is besloten geen open dag te organiseren, omdat de burgemeester dorpsvisites doet en er daarnaast een bijeenkomst voor nieuwe inwoners is, waardoor er al veel contact is tussen inwoners en gemeente. Verder is er minder geld uitgegeven aan representatieartikelen. Bestaande voorraden zijn eerst opgemaakt. Ook is er minder besteed aan drukwerk. Digitale media worden steeds meer ingezet. Tot slot is er dit jaar niet geïnvesteerd in de doorontwikkeling van de website. In afwachting van het zaakstelsel zijn die ontwikkelingen stilgelegd.
Jaarrekening (jaarverslag)	20	35.300-		Deze overschrijding betreft een nabetaling over het jaar 2011 (€ 12.500 interimcontrole) en meerwerk dat door de accountant is geleverd bij de controle van de jaarrekening 2011

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
Algemene uitkering	21	113.528-	839.667	De raming van de algemene uitkering was gebaseerd op de uitgangspunten van de begroting 2012 -2015. De algemene uitkering moet t.o.v. begrotingraming verhoogd worden met €183.613 Voor de WMO is €131.538 meer ontvangen. Via de decentralisatieuitkeringen is €86.953 meer ontvangen. De in de algemene uitkering 2012 opgenomen vergoeding transitiekosten AWBZ van €113.528 is opgenomen aan de uitgavenkant ivm een mogelijke terugbetalingsverplichting(par. 4.7 jun-circ 2012). In verband met de vaststelling van een groot aantal verdeelmaatstaven (kernen, opp bebouwing, land, woonruimten) zijn er extra uitkeringen 2010 en 2011 ontvangen tot een totaalbedrag van €437.562. In de decembercirculaire is een 'winstwaarschuwing afgegeven. Deze geeft aan dat het Rijk over 2012 waarschijnlijk minder heeft uitgegeven dan werd gedacht. Dat werkt door in de AU en betekent voor ons een nadeel van €207.000. In de algemene uitkering 2012 opgenomen vergoeding transitiekosten Regionale Uitvoeringsdiensten van €45.837 is opgenomen aan de uitgavenkant ivm met dekking voor de extra opstartkosten voor de Omgevingsdienst Achterhoek (par. 4.1 dec-circ 2012).
Bank Nederlandse Gemeenten	21		-164.321	De BNG heeft besloten de dividenduitbetaling in vergelijking met vorig jaar te halveren.
Dividend nutsbedrijven	21		317.457	De dividenduitkering 2011 van NUON, Alliander en Vitens is aanmerkelijk hoger uitgevallen
Rentekosten	21		46.500	De 3e tranch NUON gelden wordt een jaar eerder uitgekeerd. Voor 2012 betekent dit een 1/2 jaar rentevoordeel (1,5% van €6,2 mln x 1/2)
kapitaallasten	21	165.950	369.795	Door het (nog) niet uitvoeren van diverse investeringen is het totale bedrag aan kapitaallasten lager dan geraamd. Daarnaast zijn er bijdragen ontvangen vanuit het grondbedrijf ivm extra afschrijving en afwaardering van activa. Ook woren de kapitaallasten van de starters- en duurzaamheidsleningen afgedekt door bijdragen vanuit de rijksoverheid.
Nagekomen baten en lasten	21	628.000-	509.000	Er is een positied saldo ontstaan na afrekening van de in 2011 bij de jaarrekening opgenomen rechten en verplichtingen. Ook verviel dit jaar de terugbetalingsverplichting voor de ontvangen OAB gelden van voor 2011. Daarnaast heeft de Provincie naar goedkeuring van de SISA aangifte enkele BDU gelden definitief aan ons overgemaakt. Het aanvullen van de voorziening dubieuze debiteuren en het afboeken an de gelden in het kader van de Bromfietsprojecthebben het resultaat negatief beïnvloed. Verder hebben wij i.v.m. onterechte facturering huur aan de GHOR, deze opbrengst moeten crediteren. Ook heeft er een nabetaling over 2011 plaatsgevonden aan de DRU Cultuurfabriek.
onvoorziene uitgaven	21	35.178		Dit betreft het saldo van onvoorzien 2012.
Afvalstoffenheffing	25		65.700	meer éénpersoonshuishoudingen dan geraamd
Afvalstoffenheffing	25	183.623		Er is besloten niet over te gaan tot het invoeren van minicontainers. Dit levert een incidenteel voordeel in de kapitaallasten op.
Afvalverwerking: opbrengst papier	25		60.000	Dit voordeel wordt veroorzaakt door hogere marktprijzen.
Afvalverwerking: containers	25	45.000-		De overschrijding heeft te maken met niet meegenomen kosten aanschaf afzetcontainers gemeente Doetinchem, service-onderhoudskosten toegang ondergrondse containers en het vervangen van heel veel minicontainers.

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
Afvalverwerking en overslag	25	70.000		Ongeveer 48.000 euro terugontvangen van overslagvergoeding 2011. Door inklinking minder verwerkingskosten. Via nieuwe aanbesteding lagere verwerkingstarieven gerelaseerd.
Afvalverwerking: papierinzameling	25	115.000		Door de hogere marktprijzen hoeft er minder aan scholen en verenigingen betaald te worden, aangezien deze een garantieprijis ontvangen.
Afvalverwerking: afval inzameling	25	107.000		de in 2011 doorgevoerde aanbesteding is van positieve invloed geweest op de hoogte van de inzamelkosten.
Afvalverwerking: uitgaven kringloop	25	40.000-		de overschrijding heeft te maken met hogere inzamelkosten en verwerkinstarieven(Kringloop) Dit fluctueert jaarlijks.
Afvalverwerking: projecten afvalstoffenplan	25	35.000		20.000 is nog als verplichting opgenomen voor aanschaf en plaatsing afvalbakken in de openbare ruimte. Minder kosten gemaakt dan geraamd.
Reisdocumenten (leges)	61	23.500-	84.300	Dit jaar zijn er aanmerkelijk meer paspoorten afgegeven door vervallen kinderbijschrijving in juni 2012.
Rijbewijzen	61	13.900	-38.000	Dit jaar zijn er minder rijbewijzen afgegeven dan geraamd. Deze tendens ontstaat elke vijf jaar, dus voor komende jaren raming naar beneden bijstellen.
verkiezingen	63	36.000-		Door de val van het kabinet Tweede Kamer verkiezingen op 12 september 2012 i.p.v. 2015.
Belastingen algemeen	69		21.200	In totaliteit hebben we € 21.200 meer opbrengsten dan geraamd en dit komt doordat er meer aanmaningen en dwangbevelen zijn verzonden en betekend dan begroot.
Bijdrage VNOG	70	44.716	37.409	Het voordeel op de uitgaven betreft een creditnota correctie van het inwoneraantal en de doorschuif btw vanuit de VNOG, voor € 38.725 wordt de doorschuif btw verrekend met het cluster Brandweer Achterhoek West (BAW) tijdens de jaarrekening van de BAW. Ivm het voordelige resultaat van de programmarekening van de VNOG over 2011 heeft de VNOG besloten dit deels te retourneren aan de deelnemende gemeenten. Voor onze gemeente is dit € 37.409 aan inkomsten.
Raads- en griffiebudgetten	73	64.700		Het raadsbudget is in 2012 zuinig besteed. Het betrof een overgangsjaar voor de raad ivm interne heroriëntatie op raadsfunctioneren in context zero based budgetting, de politieke Veranderagenda en het fusieonderzoek met Doetinchem. Ivm de ambtelijke reorganisatie is bovendien de begrote burgervisitatie uitgesteld naar 2013.
Rekenkamercommissie	73	40.000		Uitgestelde kosten 2012: Reservering INK-zelfevaluatieonderzoek € 12.000,- Inzet secretaris INK-onderzoek <u>€ 2.000,-</u> Totaal € 14.000,- Gelieve dit bedrag als rkc-reservering door te schuiven naar 2013. Dit budget hebben we nodig voor het uitvoeren van het programma 2013. Op dit budget drukken de kosten van de ambtelijke ondersteuning, vergaderkosten en kosten externe deskundigen. Een bedrag van € 20.000,- is dan erg beperkt en biedt geen mogelijkheden om ook het onderzoek van 2012 nog te bekostigen.
subtotaal incidenteel programma 5		504.701-	2.038.707	

Omschrijving	prd	UITGAVEN	INKOMSTEN	Toelichting bij afwijkingen
Software	13	202.800-	4.450	Dit betreft een structurele overschrijding door lopende verplichtingen die niet op korte termijn te beïnvloeden zijn. Hierover is al eerder gerapporteerd en basis hiervan heeft de raad inmiddels besloten voor 2013 dit budget te verhogen zodat in dat en volgende jaren dit budget niet langer overschreden zal worden. Op dit product is 39.000 overschr. gemeld als niet gerealiseerde maatregel. Het totale uitgaven tekort op dit product is euro 241.800.
Tractiemiddelen	26	44.225-		Op dit budget drukken 2 scooters en 2 gaswagens vanuit P&B. 8100 euro is uit dit budget gehaald voor het budget Bedrijfsauto's P&B. Daarbij is er in 2010 10% bezuinigd op de ecl brandstof. Inmiddels zijn de brandstofprijzen flink gestegen. Voor het komende jaar zal het tekort op brandstof nog hoger zijn i.v.m. de afschaffing rode diesel (6% naar 21% btw)
Leges bouwvergunningen (ook reclameobjecten)	43		-243.400	Het aantal aanvragen voor omgevingsvergunning loopt terug. Teven zijn de aanvragen die worden gedaan niet voor nieuwe panden maar voor aanbouwen en uitbreidingen. Er zijn maar weinig aanvragen geweest voor grotere plannen. De meeste plannen betroffen aanvragen voor aanbouwen of andere kleine verbouwingen. Door vermindering van aanvragen heeft een verschuiving van werkzaamheden plaatsgevonden. Ongeveer 2 fte wordt ingezet op Ruimtelijke ordening, projecten en advisering. De legesopbrengsten zijn de afgelopen jaren consequent naar beneden bijgesteld. Veel bedrijven worden ondersteund in hun nieuwe plannen. Dit kost veel tijd en levert niet altijd wat op als bedrijven er uiteindelijk voor kiezen om de plannen niet door te voeren (geen legesopbrengsten). Doordat aan het eind van het jaar de vergunningen voor het bouwen van de windmolens in Netterden en het bouwen van 7 woningen in Silvolde zijn verleend is er toch nog een kleine positieve wijziging opgetreden ten opzichte van de maandelijkse bijgestelde prognose.
Bouwvergunningen (ook reclameobjecten)	43	-		De uitgaven voor de bouwvergunning zijn voornamelijk voor welstandsadviezen. Dit is een promilage van de bouwkosten. Daarom zal als de inkomsten voor de leges dalen ook de uitgaven van de bouwvergunningen dalen.
omgevingsvergunning	43		-60.000	Inkomsten zijn lager dan "begroot". Relatie met inkomsten bestemmingsplannen binnen programma 1 Bezuinigingsopgave is structureel niet haalbaar.
Onroerende zaakbelastingen eigenaren woning	69		31.200	De opbrengst is €31.200 hoger uitgevallen dan begroot. Dit komt omdat in september 2011 al de O.Z.B. tarieven berekend zijn op de gegevens die toen bekend waren, nadien zijn nog enige aanpassingen in de WOZ waarden doorgevoerd.
subtotaal structureel programma 5		247.025-	267.750-	
Totalen programma 5		751.726-	1.770.957	

Niet gerealiseerde maatregelen

In de begroting 2012 is een pakket maatregelen afgesproken. Hiervan is voor een bedrag van €675.092 bij de berap aangegeven dat deze niet konden worden gerealiseerd.

Prd	Omschrijving	Oorspr. bedrag maatregel	U/I	mtr	Niet op deze wijze te realiseren
PROGRAMMA 1 KRACHTIGE KERNEN IN PRACHTIG GEBIED					
5	Overige accommodaties: sportvoorzieningen naar clubs privatiseren	150.000	U	zbb	150.000-
5	Overige accommodaties: beheer sportvelden afstemmen op NOC/NSF normen	35.000	U	zbb	35.000-
					185.000-
PROGRAMMA 2 SAMENLEVEN EN ZORGZAAM ZIJN					
57	regiotaxi (lastenkant)	234.000	U	wmo	-117.000
57	hulp bij het huishouden PGB; Alfa	192.000	U	zbb	-192.000
					-309.000
PROGRAMMA 3 OUDE INDUSTRIE VERBONDEN MET CULTUUR EN KUNST					
50	kunstbeoefening; lijstsubsidies	40.000	U	zbb	-20.000
					-20.000
PROGRAMMA 4 ENERGIEK ONDERNEMEN					
56	rijksbijdragen WWB (verlaging van de doorbetaling)	76.000	U	bedr	76.000-
39	bedrijfsterreinen algemeen	9.000	U	ov	2.500-
41	recreatie en toerisme:	34.092	U	zbb	34.092-
					112.592-
PROGRAMMA 5 KWALITEIT IN DIENSTVERLENING EN BESTUUR					
13	Software	19.000	U	bedr	-19.000
13	software / onderhoudscontracten	20.000	U	bedr	-20.000
47	Milieuvergunning verlening: standplaatsvergunningen	15.000	I	bedr	9.500-
					-48.500
	Totaal niet gerealiseerde maatregelen 2012				675.092-

Hoofdstuk 8 Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Lokale heffingen

De gemeente Oude IJsselstreek kent de volgende niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen:

	Realisatie 2012	Raming 2012 na wijziging	Raming 2012 voor wijziging
Toeristenbelasting	125.492	134.366	134.366
Onroerende-zaakbelastingen	5.724.669	5.689.565	5.639.465
Hondenbelasting	107.650	112.500	112.500
Totaal	5.957.811	5.936.431	5.886.331

Voor een verdere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Lokale heffingen.

Algemene uitkering

De verantwoorde algemene uitkeringen uit het Gemeentefonds zijn gebaseerd op de ten tijde van het opstellen van de jaarrekening bekende informatie.

	Realisatie 2012	Raming 2012 na wijziging	Raming 2012 voor wijziging
Algemene uitkering 2012	35.822.448	35.696.087	35.696.087
Algemene uitkering 2011	298.045	0	0
Algemene uitkering 2010	94.733	0	0
Totaal	36.215.226	35.696.087	35.696.087

Dividenden

Verantwoord zijn de navolgende dividenden:

	Realisatie 2012	Raming 2012 na wijziging	Raming 2012 voor wijziging
BNG	185.679	350.000	350.000
NUON / Alliander	843.552	509.000	509.000
Vitens	107.352	100.000	100.000
Totaal	1.135.583	959.000	959.000

In de jaarrekening zijn alleen de werkelijk ontvangen dividenden opgenomen. Het betreffen de ontvangen dividenden over het kalenderjaar 2011. Naast de dividenden is dit jaar ook de laatste termijn van de Escrowgelden á €424.295 ontvangen van Vattenvall. Ook hebben wij €90.113 rente ontvangen voor de achtergestelde lening bij de Vitens.

Onvoorzien

In de primitieve begroting is in het programma Algemene Dekkingsmiddelen een post voor onvoorzien uitgaven opgenomen ad € 99.603. De raming van deze post is gebaseerd op een bedrag van € 2,50 per inwoner.

In het begrotingsjaar zijn de volgende begrotingswijzigingen ten laste van de onvoorzien uitgaven gebracht.

	Bedrag
Stand 1-1-2012	99.603
Upgrade BAVAK klant systeem	-14.300
Kapitaallast dorpsplein in Etten	-10.125
Inhuren Licence Consulting	-15.000
Bijdrage Wonion archeologisch onderzoek Walstaete	-25.000
Stand 31-12-2012	35.178

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 van het BBV bevat de toelichting op de programmarekening een overzicht van de incidentele baten en lasten, zoals vermeld in hoofdstuk 7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting 2012. Hieronder staan deze afgerond met een omvang van > € 150.000.

Incidentele lasten	Bedrag
Diverse mutaties binnen de bouwgrondexploitatie	4.514.000
Minderopbrengst leges bouwvergunningen	243.000
CAO stijging lonen	225.000
Dividenduitkering Bank Nederlandse Gemeenten	164.000

Incidentele baten	Bedrag
Diverse mutaties binnen de bouwgrondexploitatie	2.161.000
Algemene uitkering van het Rijk	726.000
WMO, hulp bij het huishouden	606.000
Verkoop verzamelgebouw Hovenstraat Varsseveld	395.000
Dividenduitkering Nutsbedrijven	317.000
Afwikkeling Provinciale Brede Doeluitkeringsgelden (BDU)	289.000
Meeropbrengst tegemoetkoming herstelkosten straatwerk	192.000
Verkoop bouwterrein Hofskamp	171.000

Hoofdstuk 9 Programmaverslag

Inleiding

Op grond van artikel 7 lid 2 van de Financiële verordening gemeente Oude IJsselstreek informeren wij u over de uitvoering van de programmabegroting 2012.

PROGRAMMA 1 – Krachtige kernen in prachtig gebied

Hoofddoelstelling programma

In de gemeente is sprake van een unieke combinatie van landelijk wonen met stedelijke voorzieningen op een hoog niveau met aandacht voor leefbaarheid en het behoud van sociale binding. De gemeente is hiermee aantrekkelijk voor alle inwoners van de gemeente. Er is sprake van een leefbaar buitengebied met vitale kernen. De landschappelijke- en ecologische kwaliteit wordt verbeterd door middel van landschapsontwikkeling.

Kernprestaties

1. Realisatie verkeerscirculatieplan Ulft fase 1, gereed 31 december 2012.

In de Kerkstraat Ulft is een voetgangersgebied ingesteld conform het VerkeersCirculatiePlan Ulft (VCP), uitgezonderd fietsers en laad- en losverkeer. Om laden en lossen mogelijk te maken en de straat bereikbaar te houden voor alle hulpdiensten, is een dynamische afsluiting aangebracht en in werking getreden.

Voor een nieuwe oostelijke ontsluitingsweg naar het centrum van Ulft zijn, op basis van het vastgestelde VCP, verschillende varianten uitgewerkt in de vorm van een voorlopig ontwerp. Een stedenbouwkundige werkt momenteel aan een totaal beeld voor het gebied rond de ontsluitingsweg.

Een bureau heeft een onderzoeksrapport opgeleverd, waarin verkeerskundige conclusies ten aanzien van de varianten worden getrokken middels verkeersmodelberekeningen. Deze vormen de basis voor het opstellen van een College- en Raadsvoorstel met betrekking tot het enigszins aanpassen van het in 2009 vastgestelde VCP Ulft.

2. Van 2010-2020 worden (netto) 685 woningen toegevoegd aan de woningvoorraad. In 2012 wordt de woonvisie uitgewerkt en inzicht verkregen in de risico's van alle exploitaties en de maatregelen die daaruit voortvloeien.

De uitwerking van de consequenties van de woonvisie in 2012 heeft er toe geleid dat op basis van de regionaal gemaakte afspraken in 2011 in de jaarrekening van 2012 de financiële consequenties zijn verwerkt. Waar een verlies genomen moest worden is dit genomen. Verder staat nog een beperkt bedrag open aan risico's. Jaarlijks zal worden herzien in hoeverre de risico's nog bestaan en of bijstelling al dan niet noodzakelijk is.

3. In 2012 worden bijdragen verleend aan de voorbereiding van projecten in het kader van de regionale werkplaatsen.

De werkplaatsenstructuur is in de regio opgetuigd en vanaf 1 januari 2012 in werking. De werkplaatsen draaien volop, en zijn nu vooral bezig met invulling te geven aan de projecten die zijn opgenomen in het Regiocontract dat op 25 april 2012 ondertekend is.

De gemeente Oude IJsselstreek is bestuurlijk vertegenwoordigd in alle 6 regionale portefeuillehoudersoverleggen. Vanuit de portefeuillehoudersoverleggen worden wethouders afgevaardigd in de 4 werkplaatsen. Ambtelijk is er directe aansluiting op het Sociale en Ruimtelijke overleg. Via de portefeuillehoudersoverleggen wordt per project gezocht naar deelnemende gemeenten.

4. In 2012 wordt het bestemmingsplan buitengebied geactualiseerd

Het proces voor de actualisatie van het bestemmingsplan buitengebied is in 2012 gestart. Het plan moet in 2014 gereed zijn. De Nota van Uitgangspunten is inmiddels in concept gereed en besproken met de Klankbordgroep. De uitvoering verloopt verder volgens planning.

5. In 2012 wordt de 1e fase van de reconstructie van de Vogelbuurt in Ulft afgerond, inclusief noodzakelijk rioolwerk.

De 1^e fase van de Vogelbuurt, deel Mezenpad – Kwartellaan, is in 2012 afgerond.

De 2^e fase herstructurering Vogelbuurt (gedeelten van de Eksterstraat en de Fazantstraat, alsmede de Meeuwenstraat) is in uitvoering en wordt mei 2013 afgerond. Ook hier wordt nieuwe bestrating aangebracht, nieuw riool gelegd en openbaar groen ingeplant.

De voorbereiding voor de 3^e fase herstructurering Vogelbuurt is gestart (Parkbuurt: delen van de Colibriestraat en Merellaan evenals de Lijsterstraat. De Gaarden: delen van Kwartellaan, Sperwerstraat en Zwaluwpad evenals het “binnenterrein” achter de Sperwerstraat). De planning is dat in juni 2013 begonnen kan worden met het leggen van nieuwe riolering en het herstructureren van de straten in de 3^e fase.

De werkzaamheden aan de openbare ruimte worden waar mogelijk aansluitend uitgevoerd aan de renovatie, onderhoud en nieuwbouw van de woningen in de Vogelbuurt door Wonion. De plannings van Wonion en gemeente zijn op elkaar afgestemd.

6. In 2012 wordt de 1e fase van de herinrichting van het centrum van Varsseveld uitgevoerd, inclusief noodzakelijk rioolwerk.

Op 29 februari 2012 is het ontwerp gepresenteerd aan de Varsseveldse gemeenschap. In de zomer van 2012 heeft de besteksvoorbereiding plaatsgevonden, waarna op 14 september het werk is aanbesteed. Vanaf 1 oktober 2012 is gestart met de uitvoering. De werkzaamheden zullen doorlopen tot eind mei 2013.

7. In 2012 wordt de sportclustering Varsseveld gerealiseerd.

Sportclustering Varsseveld voor de binnensport is afgerond. De nieuwbouw van de turnhal en de uitbouw van de sporthal zijn gereed. De uitgebouwde sporthal is in oktober 2012 in gebruik genomen. De definitieve oplevering heeft plaatsgevonden in december 2012. De turnhal is in oktober 2012 in gebruik genomen en is op 2 februari 2013 officieel geopend. Nu worden alle binnensportverenigingen bediend vanuit het sportcomplex Van Pallandt en de Van Raam Arena (turnhal) en is er sprake van sportclustering. Aandachtspunt is de vrijkomende Wilhelminalocatie. Locatie ‘Hovenstraat’ is aan Humanitas verkocht.

8. De in 2012 geplande Gemeentelijk Verkeers- en Vervoers Plan-projecten worden uitgevoerd.

Omdat het niet lukt om alle projecten in 2012 uit te voeren is er prioriteit gegeven aan de verkeersleefbaarheid in de kernen. Het gaat daarbij met name om een parkeerverbod voor vrachtwagens en om het landbouwverkeer. Wat betreft het eerste is aan de hand van klachten gestart in enkele dorpen (Etten en Silvolde). Dit wordt nader uitgewerkt in 2013. Voor het landbouwverkeer zijn inmiddels de nodige voorbereidingen getroffen. De provincie heeft een aantal maatregelen genomen (landbouwpasseerhavens) en in 2013 mag het landbouwverkeer niet meer door de kernen Varsseveld en Terborg.

9. De in 2012 geplande rioleringswerken van het (vG)RioleringsPlan worden uitgevoerd.

In 2012 is de riolering in onder andere de IJsselweg in Gendringen, De Wilhelminabuurt in Gendringen de Vogelbuurt in Ulft en de Walstraat in Terborg vervangen. Verder is er een grondwatermeetnet geïnstalleerd voor de registratie van de hoogte van het grondwater in de gemeente. Dit mede naar aanleiding van het in werking treden van de nieuwe Waterwet.

Naast de vervanging van rioolleidingen zijn er het afgelopen jaar ook de nodige pompen in het buitengebied (drukriolering) vervangen. Tevens zijn er de nodige aanpassingen gedaan aan gemalen en bergbezinkbassins om de werking ervan te optimaliseren.

10. In 2012 wordt het terrein van de voormalige houtzagerij 't Anker heringericht.

Op 22 maart 2012 is de gemeenteraad akkoord gegaan met de uitvoering van de sanering en herontwikkeling van het plangebied van de voormalige houthandel Het Anker in Ulft inclusief de verbouw van de aanwezige loods om deze geschikt te maken als verenigingsgebouw voor de roei- en kanovereniging en de visvereniging.

In 2012 is de asbestsanering op het terrein uitgevoerd. Ook de nog aanwezige olie- en PAK verontreinigingen zijn gesaneerd en het terrein is geschikt gemaakt voor de functie “Wonen”. Door de provincie is voor de sanering een subsidie beschikbaar gesteld. Op het terrein is het fietspad aangelegd, onderdeel van fietsverbinding Doesburg – Bocholt. Aan de zijde van Oversluis is parkeergelegenheid gerealiseerd. De kosten voor de aanleg van het fietspad zijn geheel gesubsidieerd. Het park wordt in het voorjaar van 2013 verder ingeplant en ingericht. Bij de werkzaamheden is getracht zoveel mogelijk van het aanwezige smalspoor te behouden.

Er lopen onderhandelingen over de verkoop van de villa, het Eppingshuus. Daarbij worden de mogelijkheden onderzocht voor de bouw van een tweede woning ter plaatse van het stenen gebouw achter de droogloods. Het aangrenzende weiland is inmiddels verkocht aan de aanliggende eigenaren.

Met de roei- en kanovereniging en de visvereniging worden gesprekken gevoerd over de vestiging van beide verenigingen in de aanwezige loods. Een architect is bezig met het maken van plannen om de loods om te bouwen tot verenigingsgebouw met daaraan gekoppeld een loods voor de opslag van de roeiboten en de kano's. Ook zal in de loop van 2013 gestart worden met de aanleg van de aanlegsteiger.

Om de gehele ontwikkeling rondom de villa en het realiseren van het verenigingsgebouw mogelijk te maken wordt in 2013 een nieuw bestemmingsplan voor het gebied voorbereid.

PROGRAMMA 2 - Samenleven en zorgzaam zijn

Hoofddoelstelling programma

Wij streven naar een samenwerkingsbeeld waarin de bevolking steeds meer verantwoordelijkheid neemt voor zijn eigen leven. De sociale omgeving is in orde. Verder is men bij elkaar betrokken. Iedereen kan meedoen.

Kernprestaties

1. Begin 2012 wordt het Wmo-beleidsplan 2012-2016 vastgesteld.

Het Wmo-beleidsplan is in de raadsyclus van april 2012 vastgesteld.

2. In 2020 zijn in de Oude IJsselvallei twee multifunctionele accommodaties naar tevredenheid in gebruik.

De ontwikkeling van multifunctionele accommodaties is inmiddels gerealiseerd in verschillende "kulturhus- en buurthuis/dorpshuis"-concepten. Genoemd kunnen worden de accommodaties van de Rietborgh in Terborg, het Borchuus in Varsseveld, de Lichtenberg in Silvolde, buurtschapshuis in Sinderen en het medio 2012 geopende "t Dorpshuus in Varsseveld-Veldhunten.

Andere zijn in verschillende fasen van voorbereiding: voor de plannen in Heelweg ligt een subsidieverzoek bij de gemeente; in Westendorp loopt nog onderzoek; voor het kindcentrum Ulft-Noord zijn in 2012 de nodige stappen gezet rond locatiekeuze en is het ruimtelijke programma van eisen vastgesteld.

Hiermee liggen we ruim op koers met betrekking tot de doelstelling 2020.

Uitgangspunt is instandhouden en versterken van de leefbaarheid door diverse maatschappelijke voorzieningen op gebied van zorg, cultuur, educatie, sport en welzijn bijeen worden gebracht. Met nadruk op samenwerking, laagdrempelige voorzieningen en bevorderen vrijwilligerswerk. Waarbij afstemming wordt gezocht bij het wijkgericht werken en de ontwikkelingen in het brede sociale domein.

3. Eind 2012 zijn de zorgstructuren van het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en het onderwijs gemeentebreed met elkaar verbonden .

De zorgstructuren zijn op dit moment vrijblijvend aan elkaar verbonden door de inzet van School Maatschappelijk Werk en door netwerkversterkende activiteiten vanuit het CJG. Een niet-vrijblijvende verbinding is gewenst. Uitwerking daarvan vind o.a. plaats in het project gemeentebrede Brede School Netwerken dat in augustus is gestart. Op basis van het Wmo-beleidsplan en het concept uitwerking van de nieuwe Jeugdwet is een visie uitgewerkt op de wijze waarop de gemeentelijke zorgstructuren (informeel en formeel) moeten worden ingericht. Voor de uitwerking is een jeugdagenda (uitvoeringsagenda) opgesteld.

4. De visie op 'zorg voor jeugd' wordt in 2012 uitgewerkt.

De visie op 'zorg voor jeugd' wordt in regionaal verband uitgewerkt. Het regionale transitiebureau heeft een startnotitie 'Transitie Jeugdzorg' opgeleverd die op 12 april 2012 is geaccordeerd door het POHO Sociaal. In oktober is ook het 'Analysedocument Jeugdzorg Achterhoek' opgeleverd en door het Poho akkoord bevonden. Het Analysedocument wordt in het eerste kwartaal van 2013 ter vaststelling aan de raad voorgelegd. Het analysedocument bevat naast een analyse ook een functioneel ontwerp waarin een eerste visie op hoofdlijnen wordt vastgelegd. Deze heeft echter verdere uitwerking. In het eerste half jaar van 2013 zal de regionale projectgroep daar uitvoering aan geven. In juli 2013 wordt een aantal voorkeursscenario's opgeleverd.

5. Eind 2012 zijn de inhoudelijke en financiële gevolgen van de invoering van de Wet passend onderwijs in beeld.

Passend Onderwijs moest worden ingevoerd op 1 augustus 2013. Met de val van het kabinet is de Wet Passend Onderwijs één van de onderwerpen die is vertraagd. Dat betekent dat de invoering is uitgesteld tot in ieder geval 1 augustus 2014.

De voorbereidingen gaan door. Op dit moment zijn de WSNS-verbanden (weer samen naar school) nog altijd de eerst verantwoordelijken. Hun plannen zijn nu nog onvoldoende concreet om al inzicht te geven in de inhoudelijke en financiële gevolgen.

6. Het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie het voortgezet onderwijs verlaat, neemt in 2014 met 20% af ten opzichte van 2010.

Onze gemeente conformeert zich via de gezamenlijke regionale aanpak RMC Achterhoek aan het landelijke convenant. Voor taakstelling en monitoring sluiten wij aan bij regionale aanpak in het kader van de landelijke doelstellingen. Dit wijkt af van wat in de gemeentelijke programmabegroting 2011-2014 is opgenomen, namelijk dat het aantal jongeren dat zonder startkwalificatie de opleiding verlaat in 2014 met 20% afneemt ten opzichte van 2010.

Het is als individuele gemeente zeer moeilijk uitvoerbaar om naast het landelijke convenant nog eigen afwijkende streefcijfers te hanteren en te monitoren.

7. Eind 2012 zijn de inhoudelijke en financiële gevolgen van de invoering van de Wet werken naar vermogen bekend.

Het wetsvoorstel Werken naar vermogen (Wwnv) is op 5 juni 2012 controversieel verklaard en door het nieuwe kabinet in het regeerakkoord in oktober vervangen door de "Participatiewet". Met de komst van de Participatiewet ontstaat een vrij nauw samenhangende en omvangrijke doelgroep van werkzoekenden. Ten opzichte van de Wwnv zijn er een aantal wijzigingen, waaronder een verplicht quotum voor werkgevers en het loslaten de verplichting om beschut werk te organiseren. De verdere uitwerking van deze wet door het Rijk dient echter nog plaats te vinden. Ook is de Participatiewet nog niet definitief vastgesteld door het kabinet.

Regionaal worden de kaders voorbereid. Daarnaast wordt in West-Achterhoek verder verkend of de uitvoering van de participatiewet door één gezamenlijke uitvoeringsorganisatie wenselijk is. In april 2013 komt het rapport van deze verkenning ter besluitvorming richting de raden.

8. De Wmo-raad is nauw betrokken bij de totstandkoming van het nieuwe Wmo-beleid en bij de wijze waarop daar in de praktijk uitvoering aan gegeven wordt.

Het nieuwe Wmo-beleid is in april 2012 vastgesteld door de gemeenteraad. De Wmo-raad heeft de gemeente in het voortraject geadviseerd over het nieuwe Wmo-beleid. Hun adviezen zijn overgenomen. Ook bij de uitvoering van het Wmo-beleid zal de Wmo-raad betrokken blijven.

De gemeente stelt de Wmo-raad in de gelegenheid om voorafgaand aan belangrijke beleidsvoorbereidende besluiten op het terrein van maatschappelijke ondersteuning en belangrijke besluiten over de uitvoering advies uit te brengen. Hiervoor is de 'Verordening Wmo-raad' opgesteld. College en raad wegen dit advies mee bij de uiteindelijke besluitvorming.

9. Het voorzieningenniveau wordt zoveel mogelijk in stand gehouden waarbij, binnen de gemeentebegroting vanaf 2015, een structurele besparing op accommodaties gerealiseerd wordt van 1 miljoen euro.

In de gemeentebegroting 2012 zijn een aantal besparingsmaatregelen opgenomen op het terrein van accommodaties. Deze maatregelen gaan uit van het realiseren van besparingen met behoud van een passend voorzieningenniveau. Om de structurele besparing van 1 miljoen vanaf 2015 te realiseren moeten aanvullende maatregelen genomen worden. Deze maatregelen worden uitgewerkt binnen de kaders van het coalitieakkoord/collegeprogramma.

10. Scouting Breedenbroek wordt financieel ondersteund bij de nieuwbouw van het clubgebouw.

Scouting Saksenheerd Breedenbroek heeft concrete tekeningen gereed en de bouwvergunning is inmiddels afgegeven. Er wordt nog e.e.a. afgestemd over erfpachtmogelijkheden met de eigenaar van de grond waarop het nieuwe clubgebouw gerealiseerd gaat worden. Er wordt – indien overeenstemming wordt bereikt – een borgstelling gesloten met de rentmeester van fürst Salm Salm, de eigenaar van de grond.

11. In 2012 wordt de kinderboerderij Engbergen gerealiseerd.

Het gebouw van de kinderboerderij is in december 2012 opgeleverd. De aanbesteding voor de aanleg van de buitenruimte is doorgeschoven naar februari 2013. Het ontwerp en de uitwerking van het bestek zijn in november 2012 nog een keer op de schop gegaan in verband met de financiën. De opening van de kinderboerderij staat gepland voor 25 mei 2013. De stichting is bezig met het uitwerken van een business plan. Samen met de gemeente wordt een overeenkomst tussen de stichting en gemeente ontwikkeld voor de exploitatie van de kinderboerderij.

12. Het aantal jeugdleden van sport- en culturele verenigingen blijft ten opzichte van 2011 gelijk, ondanks de demografische ontwikkelingen, waarmee de participatiegraad van jeugd aan het verenigingsleven toeneemt (2014).

De jaarlijkse subsidieaanvragen van het verenigingsleven vormen de bron om te kunnen nagaan hoeveel jeugdleden participeren binnen het (gesubsidieerde) verenigingsleven. Deze aanvragen stromen momenteel binnen en worden voor medio juni verwerkt. Daarna kan een beeld geschetst worden van het actuele aantal jeugdleden binnen het verenigingsleven in 2012. Deze meting wordt jaarlijks verricht om te kunnen beoordelen of dit doel uit de programmabegroting gerealiseerd wordt. In 2012 is het aantal jeugdleden binnen het verenigingsleven stabiel gebleven.

De gemeente probeert de deelname van jeugdigen aan het verenigingsleven te beïnvloeden door jeugd en jeugdkader prominent te subsidiëren. Daarnaast ondersteunt, stimuleert en faciliteert de gemeente (breedte)sportinitiatieven.

PROGRAMMA 3 - Oude industrie verbonden met cultuur en kunst

Hoofddoelstelling programma

Het DRU Industriepark heeft een landelijke- en internationale uitstraling waardoor recreatie en toerisme, kunst en cultuur, landschapontwikkeling, wonen en werken elkaar versterken. Dankzij deze versterking wordt het gebied bekend als één van de belangrijke cultuurgoederen van Nederland.

Kernprestaties

1. In 2012 wordt het proces voor het uitwerken van de gebiedsvisie verder ingericht (met onder andere de ambassadeurs uit de 3 O's (Ondernemers, Organisaties en Overheden) en wordt het eerste uitvoeringsprogramma vastgesteld.

Het pleinenboek ligt er. Dit is de opzet voor de inrichting van de verschillende ruimten in de Cite Industrielle, waar niet meer gebouwd zal worden, maar waar wel een passende invulling nodig is. De experimenteerperiode met evenementen in de SSP hal is gestart met de Paasmarkt gevolgd door oa. Huntenkunst en de Young Timers. In totaal 8 evenementen in 2012. De woon/werklofts in de Badkuipenfabriek zijn in verkoop genomen. Momenteel anno 2013 wordt in samenwerking met Boei de inrichting van de directe omgeving, het binnenplein en buitenruimte afgerond.

2. In 2012 komt de restauratie van de Afbramerij gereed. In 2012 vindt besluitvorming plaats over de bestemming van dit onderdeel van het DRU Industriepark.

In april 2012 heeft de gemeenteraad besloten om het krediet vrij te geven voor herbestemming en ontwikkeling van de Afbramerij tot innovatiecentrum. Hiermee is er sprake van een investeringsvolume van € 5,7 miljoen euro. Dit is met inbegrip van de provinciale subsidiebijdrage van € 3,3 miljoen euro. De restauratie van de gevels en daken van de Afbramerij is afgerond. Provincie en gemeente hebben een investeringsbudget voor de verdere ontwikkeling van de Afbramerij als innovatiecentrum beschikbaar gesteld. De exploitatie van het innovatiecentrum wordt gedragen door Onderwijs, Bedrijfsleven, IJzermuseum en Breekijzer. De opening is gepland in het najaar van 2013. Er wordt gewerkt aan invulling van de programmering. De eerste activiteiten zijn in 2012 uitgevoerd, gebruikmakend van de mogelijkheden die het gebouw en/of de omgeving al bieden. In 2012 is de bestuursvorm ingericht die verantwoordelijk is voor exploitatie, financieel beheer en activiteitenprogramma.

3. Begin 2012 is er een tweede gebruiker voor het Loonbureau.

Op dit moment (anno voorjaar 2013) is er nog geen tweede gebruiker gevonden voor het Loonbureau. Wel zijn er meerdere geïnteresseerde partijen. Hier worden gesprekken mee gevoerd. In 2013 zullen er tijdelijke activiteiten worden gestimuleerd.

4. De SSP-hal is medio 2012 geschikt als evenementen- en beursgebouw.

De verbouwing van de SSP hal is gereed. Nooddeuren, entree, toiletvoorzieningen, wifi, electra, veiligheidsvoorzieningen zijn gereed. Evenals het horeca uitgiftepunt en de opslagruimte.

5. DRU Industriepark wordt ankerpunt van de European Route of Industrial Heritage (ERIH).

Zolang het DRU Industriepark nog geen museum gevestigd heeft in de Afbramerij dat dagelijks geopend is kan geen ankerpunt toegekend worden. Wel is het DRU Industriepark inmiddels lid van de ERIH en te vinden op de site van de ERIH. Als de Afbramerij klaar is in 2013 kan het ankerpunt toegekend worden.

6. In 2012 opent Optimaal FM de poorten in het Loonbureau.

Optimaal FM is inmiddels in het Loonbureau van start gegaan.

7. Eind 2012 zijn de plannen voor het uitbreiden van het aantal parkeerplaatsen voor het DRU Industriepark gereed voor uitvoering.

Het parkeren zal deels in de Cité Industrielle plaatsvinden en met name voor evenementen ook aan de overkant van de Oude IJssel. Er is samenloop met de plannen voor de reconstructie van Slingerparallel en rotonde, voor de rondweg Silvolde, voor de hoogspanningsleiding en voor de verbetering van de landbouwkundige structuur. Een definitieve oplossing is nog niet bereikt in 2012.

8. De monumenten op de gemeentelijke monumentenlijst worden zo veel mogelijk in stand gehouden. Geen bijzonderheden.

PROGRAMMA 4 - Energiek ondernemen

Hoofddoelstelling programma

De economische ontwikkeling en het ondernemerschap bevorderen met behulp van innovatie, duurzaamheid, bereikbaarheid en maakindustrie. Oude IJsselstreek wil op deze terreinen een kwaliteitsslag maken. Het bieden van voldoende werkgelegenheid en een goede arbeidsmarkt zijn hierbij belangrijke factoren.

Kernprestaties

1. Het Regionaal Programma Bedrijventerreinen (RPB) 2011-2014 wordt uitgevoerd. (n.b. Hofskamp-Oost III maakt hier geen deel van uit).

De economische teruggang van de laatste tijd en een stagnerende woningmarkt heeft effect op de economische ontwikkeling. De investeringkansen voor het bedrijfsleven zijn aanzienlijk teruggelopen en dat heeft direct gevolgen voor het vestigingsklimaat in de gemeenten. Geen gemeente is daarvan uitgezonderd. Uitgifte van industriegrond is tegengevallen. Ondanks een grotere inzet vanuit het account-management is van de bijna 172 ha uitgeefbare industriegrond in de Achterhoek het afgelopen jaar slechts ca. 9 ha werkelijk uitgegeven.

Afgesproken is dat het RPB als een dynamisch programma wordt gezien. De jaarlijkse ijkmomenten geven daarvoor ook aanleiding. Gezien de tegenvallende uitgiften in het afgelopen jaar en het feit dat de geprognosticeerde uitgifte 2013 ook niet zal worden gerealiseerd wordt het RPB in 2014 herzien.

Transformaties van bedrijventerreinen lukt op kleine schaal nog wel, maar grotere plannen stagneren of worden omgebogen in plannen voor herstructurering en revitalisering. Zo is in 2012 duidelijk voortgang geboekt met de revitalisering van Akkermansweide, in nauwe samenwerking met de ondernemersverenigingen. Inmiddels zijn er ook, onder impuls van de provincie en onder druk van de gegeven economische omstandigheden, initiatieven ingezet die kunnen leiden dat braakliggende bedrijventerreinen worden voorzien van alternatieve en duurzame energiebronnen.

Verder is er in de Achterhoek sprake van een goede samenwerking op het gebied van accountmanagement, toepassen van de SER-ladder en de grondprijsmethodiek.

2. Er wordt nieuwe werkgelegenheid in het DRU Industriepark gegenereerd.

Gewerkt wordt aan realisatie van het expertise- en innovatiecentrum de Afbramerij, zowel de restauratie en inrichting van het gebouw alsook de ontwikkeling van een activiteitenprogramma voor ontwikkeling en innovatie. Diverse partijen als ondernemers, onderwijs, culturele instellingen, kunstenaars en het IJzermuseum zijn hierbij betrokken en zullen een rol gaan spelen in de exploitatie van het centrum. Dit zal een aantrekkelijke werking gaan hebben op andere partijen, waardoor er hier nieuwe werkgelegenheid zal ontstaan.

Zo is inmiddels de OndernemersFabriek, een flexplek voor ondernemers, op het DRU Industriepark gevestigd. Daarnaast wordt doorgegaan met het succesvolle IkStartSmart, waarmee startende ondernemers begeleid worden.

3. In 2012 worden minimaal twee netwerkbijeenkomsten en twee innovatieve leer-werktrajecten gefaciliteerd en gestimuleerd.

Wij participeren dit jaar in meerdere bijeenkomsten voor diverse ondernemersdoelgroepen, zoals zzp-ers, startende ondernemers en de industriële bedrijven. Er worden samen met de doelgroepen bijeenkomsten belegd waarin relevante thema's worden besproken, zoals de inzet van e-business in bedrijven, aanbesteden bij de overheid, arbeidsmarkt en actuele ontwikkelingen en startende ondernemers. Tevens vindt periodiek (bestuurlijk) overleg plaats met de lokale ondernemersverenigingen en worden door het bestuur jaarlijks enige bedrijven bezocht.

4. Het beleidsplan onderhoud wegen wordt sober uitgevoerd.

Door de afgelopen strenge winters en de bezuinigingen op het reguliere onderhoudsbudget is er achterstand in het geplande onderhoud van de wegen ontstaan. Het uitvoeren van het noodzakelijke onderhoud is noodzakelijk om de verkeersveiligheid te waarborgen. Ondanks genoemde tegenvallers is de verkeersveiligheid nog steeds niet in het geding. Dit jaar en volgende jaren wordt met het beschikbare jaarbudget van € 1.157.000,- het onderhoud aan de wegen sober uitgevoerd.

5. Een verhoging van het aantal toeristische overnachtingen in Oude IJsselstreek. Dit wordt gestimuleerd door het ontwikkelen van nieuwe activiteiten.

Het aantal toeristische overnachtingen (berekend o.b.v. toeristenbelastinginkomsten gedeeld door het tarief) bedraagt in 2012 123.000, hetgeen overeenkomt met het niveau van 2011. De dalende tendens van de afgelopen jaren is hiermee omgebogen.

We continueren de ingezette ontwikkeling en stimulering van nieuwe toeristische trekkers.

6. In 2012 neemt het aanbod van buurtbussen substantieel toe.

Eind 2011 is er een derde buurtbus bijgekomen, die onderdeel is van buurtbusvereniging Huntenbus. Deze uitbreiding blijkt een groot succes, veel reizigers maken er gebruik van. Momenteel wordt gesproken met het Slingeland ziekenhuis in Doetinchem over de mogelijkheid om een buurtbuslijn van en naar het ziekenhuis te ontwikkelen. Hierdoor krijgt het ziekenhuis een betere verbinding met het openbaar vervoer en wordt de regio-taxi ontlast.

7. In 2012 wordt, in overleg met andere partijen, een deel van de 1e fase van de aanleg van recreatieve fietspaden gerealiseerd.

Het fietspad Doesburg-Bocholt van Doetinchem tot aan Akkermansweide is afgelopen jaar gerealiseerd en is op 31 mei opengesteld. Provincie, RAL en gemeente Oude IJsselstreek hebben middelen gereserveerd om de ontbrekende delen in de verbinding naar Bocholt te realiseren. De voorbereidingen hiertoe zijn in volle gang. Bovendien is een belangrijk deel van de fietsverbinding langs de Ziegenbeek ter hoogte van Sinderen uitgevoerd en onlangs in gebruik genomen.

8. In 2012 worden, in overleg met andere partijen, projecten binnen de regionale werkplaatsen voortgezet.

Binnen de werkplaats Innovatieve Duurzame Economie maakt het Platform Onderwijs en Arbeid de knelpunten op de arbeidsmarkt transparant en fungeert als aanjager bij het oplossen hiervan. Het POA signaleert witte vlekken op de regionale arbeidsmarkt, adviseert partijen bij het opzetten van projecten, monitort de voortgang van deze projecten en initieert verbindingen tussen partijen.

Aandacht voor de kwaliteit van het onderwijs op verschillende niveaus en de afstemming van onderwijs op de arbeidsmarkt zijn continu onderwerp van gesprek met betrokken partijen.

Alle Achterhoekse gemeenten hebben in 2012 ingestemd met het doorontwikkelen van de AGEM, waarmee we in de regio gezamenlijk aan een duurzame toekomst werken.

Er is een regionale bestuurlijk/ambtelijke kerngroep geformeerd om de aanpak voor de leegstand binnen de detailhandel in beeld te brengen en de instrumenten daarvoor te benoemen. Deze zgn. Regionale Uitvoeringsagenda Detailhandel Achterhoek (RUDA) is als pilot aangeboden aan de provincie en krijgt in 2013 een vervolg. Eind 2012 is de eindrapportage van de Atelier Rijksbouwmeester (BiZa) verschenen waarin strategische uitgangspunten zijn verkend voor het behoud van aantrekkelijke woonkernen. De RUDA en deze eindrapportage zullen met elkaar worden verbonden in 2013.

Het project Bedrijven in Crisistijd is succesvol verlopen en in maart 2012 afgesloten. Een tweede en soortgelijk project wordt ondanks de succesfactoren niet nagestreefd omdat projecttrekker ATC andere innovatieve trajecten is ingegaan.

Het regionaal pilot project Glasvezel in het buitengebied van Berkelland en Bronckhorst heeft in oktober 2012 de onderzoeksresultaten naar buiten gebracht. In het kader van de uitvoering van het regiocontract worden in samenwerking met de provincie in 2013 vervolgstappen gezet. De aanpak wordt bijzonder bemoeilijkt door het ontbreken van voldoende middelen. Het losweken van Europese middelen wordt in regioverband samen met de provincie aangepakt. Daarin is nog een lange weg te gaan. Op onze bedrijventerreinen wordt, op initiatief van onze ondernemersverenigingen, onderzoek gedaan om glasvezel aan te leggen.

9. Het omringende nationale hoofdwegennet moet vanuit elke locatie in de gemeente goed bereikbaar zijn.

Op dit moment zijn de voorbereidingen voor de verdubbeling van de N18 bij Varsseveld in volle gang. De verwachting is dat in 2015 de schop de grond in gaat. Wat betreft het provinciale wegennet (zeer belangrijk voor de bereikbaarheid van het omringende nationale hoofdwegennet) is de N816 (Ulft – 's Heerenberg) volledig gereconstrueerd. Er zijn onder andere veiligheidsmaatregelen ter hoogte van Varsseveld genomen. Ook de kruising met de Azewijnsestraat is veiliger gemaakt. Dit jaar is de rotonde bij Ulft op de kruising Berghseweg (N816) – Oude IJsselweg (N817) vergroot. Hierdoor is de doorstroming voor met name vrachtverkeer sterk verbeterd. Verder zijn de reconstructies van de N317 (Slingerparallel) en N818 (Terborg – Varsseveld) in voorbereiding. Uitvoering hiervan vindt plaats in

2013/2014. Mogelijke maatregelen aan ons eigen gemeentelijke wegennet zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma GVVP.

10. In 2012 wordt het klimaatuitvoeringsplan SLOK afgerond en een nieuw uitvoeringsplan 2012-2020 vastgesteld.

In 2012 is het klimaatuitvoeringsplan SLOK afgerond. Er is een begin gemaakt met de uitvoering van het beleidsplan "Tijd voor nieuwe energie 2012-2020". Er is een uitvoeringsplan Tijd voor nieuwe energie 2012 door het college vastgesteld. Daarin zijn meerdere projecten voor stimulering van duurzaamheid bij burgers en ondernemers opgenomen. De verduurzaming van woningen (subsidie voor isolatie en verbeteringsmaatregelen) verloopt succesvol.

PROGRAMMA 5 - Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Hoofddoelstelling programma

De gemeentelijke organisatie voert de wettelijke taken doelmatig en doeltreffend uit. De omgevingskwaliteit is goed en veilig.

Inwoners, bedrijven en instellingen zijn tevreden over de transparante dienstverlening die op maat wordt aangeboden: digitaal waar mogelijk, maar ook rekening houdend met specifieke wensen.

Inwoners, bedrijven en instellingen worden in de gelegenheid gesteld een actieve rol te spelen bij het maken van beleid en ook om een bijdrage te leveren aan de uitvoering van en controle op het beleid.

Kernprestaties

1. De inwoner kan meer producten digitaal aanvragen en het verloop van de aanvraag volgen via een persoonlijke pagina op internet.

Deze kernprestatie is in 2012 niet geleverd. Medio 2013 zal de keuze voor het zaakstelsel gemaakt worden. De aanbesteding samen met gemeente Doetinchem is een proces dat langer heeft geduurd dan bij aanvang verwacht.

2. Wanneer de inwoner telefonisch contact heeft met de gemeente, merkt deze dat zijn of haar gegevens (over lopende aanvragen e.d.) bekend zijn bij de medewerker van het Telefonisch Informatie Centrum (TIC).

Wanneer het project zaakgericht werken toe is aan de implementatiefase zullen de werkprocessen van de publieksbalie als eerste worden geoptimaliseerd. Na de implementatie van zaakgericht werken bij de publieksbalie zullen de medewerkers van taakveld TIC beter op de hoogte zijn van alle lopende zaken van betreffende inwoner. Op dit moment is de verwachting dat hier pas rond de zomer van 2013 mee gestart kan worden.

3. Van 1 januari tot 1 juli 2012 levert het project zero based budgetting haar resultaten op. Na besluitvorming kan gestart worden met het (her)inrichten van de organisatie op basis van de keuzes die middels ZBB zijn gemaakt.

Een zestal thema's zijn uitgewerkt en aan de Raad voorgelegd. Op basis van deze uitwerkingen wordt de werkwijze van de gemeente op een aantal fronten anders. Voor het realiseren van de nieuwe organisatie is een formatieplan en een functierollenboek ontwikkeld. Na overleg met het GO is in aanvulling op het sociaal statuut besloten tot een sociaal plan. De OR heeft ingestemd met het ontwikkelde functierollenboek. Dit proces heeft meer tijd gekost dan verwacht waardoor de herplaatsing is verschoven naar begin 2013.

4. Per 1 januari 2012 is er een nieuw inzamelcontract voor de inzameling van restafval en gft-afval. In 2012 worden de minicontainers vervangen door nieuwe voorzien van chip en wordt containermanagement ingevoerd. De inzameling van papier wordt geharmoniseerd.

Het college heeft besloten de uitvoering van het afvalstoffenbeleidsplan stop te zetten, in afwachting van het nieuwe afvalstoffenbeleidsplan. Dit wordt in samenwerking met Doetinchem ontwikkeld.

De raad is over onderstaande punten per brief geïnformeerd:

1. in 2012 worden geen minicontainers met chips aangeschaft;
2. de inzameling van oud papier is in 2012 niet geharmoniseerd

5. Eind 2012 is er 50% meer dienstverlening via internet beschikbaar, zoals de mogelijkheid om digitaal een woz-beschikking op te vragen, de afhandeling van een aanvraag te volgen en een ontheffing verbranden snoeihout aan te vragen.

Deze kernprestatie is in 2012 niet geleverd. De aanbesteding samen met gemeente Doetinchem is een proces dat langer heeft geduurd, dan bij aanvang verwacht. Medio 2013 zal de keuze voor het zaakstelsel gemaakt worden. Het digitaal aanvragen van een WOZ-beschikking is wel gerealiseerd in 2013.

6. In 2012 wordt verder invulling gegeven aan de vorming van de Regionale UitvoeringsDienst (RUD), zodat deze per 1 januari 2013 is ingericht.

Een regionale projectgroep heeft in 2011/2012 de nodige voorbereidende werkzaamheden verricht. Dit heeft geleid tot een Uitgangspuntennotitie voor een RUD (Regionale UitvoeringsDienst) Achterhoek. Op basis van de uitgangspuntennotitie is het bedrijfsplan opgesteld en vastgesteld. De ODA (Omgevings Dienst Achterhoek) is per 1 april 2013 operationeel.

7. De kwaliteit van de gemeentelijke website wordt verbeterd. De gebruiksvriendelijkheid en zoekmogelijkheden zijn op dit moment onvoldoende.

Het streven is er continue op gericht geweest om in de zomer van 2012 een zaaksysteem te hebben gekozen. Een aantal zaaksystemen biedt ook een website aan in hun pakket. Er is daarom gekozen om te wachten tot duidelijk is welk zaaksysteem de gemeente gaat aanschaffen, voordat we gaan kijken naar een nieuwe website. Vanwege de vertraging die de aanbesteding van het zaaksysteem heeft opgelopen, wordt de genoemde kernprestatie niet in 2012 geleverd maar naar verwachting in 2013.

8. Per 1 januari 2013 ligt er een rapport van het burgervisitatieteam waarin de gemeente wordt beoordeeld op de volgende 6 facetten: 1. politiek-bestuurlijk leiderschap, 2. organisatorisch vermogen, 3. resultaatgerichtheid, 4. beleidsprestaties en effectgerichtheid, 5. kwaliteitszorg, 6. relatie met stakeholders.

Het presidium heeft de burgerjury en het burgerbegrotingsforum geëvalueerd en vastgesteld dat burgerparticipatie er toe doet, en ingebed moet zijn in de raadsprocessen. De geplande burgervisitatie is nog niet opgestart, omdat deze logischer is als de omvorming van de ambtelijke organisatie in combinatie met de doorontwikkeling van het raadsfunctioneren verder op streek is. De reorganisatie krijgt in de eerste helft van 2013 zijn beslag, het burgervisitatieteam zal in de tweede helft van 2013 worden samengesteld en zijn rapportage voor de volgende coalitieonderhandelingen aanleveren.

Hoofdstuk 10 Paragrafen

10.1 Paragraaf Financiering

Inleiding

De financieringsparagraaf (of treasuryparagraaf) vormt, op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), een verplicht onderdeel van zowel de begroting als de jaarrekening. Daarnaast vloeit deze paragraaf voort uit de bepalingen van de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze wet stelt regels met betrekking tot het financieringsgedrag van gemeenten. Het belangrijkste uitgangspunt is het bevorderen van een solide financiering en kredietwaardigheid van de decentrale overheden en het beheersen van de renterisico's. In deze wet zijn de kaders gesteld voor een verantwoorde, prudente en professionele inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden. De treasuryfunctie wordt hierbij gedefinieerd als:

het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op: de financiële vermogenswaarden, de financiële geldstromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

De treasuryparagraaf is in samenhang met het treasurystatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken van de financieringsfunctie van de gemeente.

Beleid

De activiteiten van de gemeenten op het gebied van financiering zijn, zoals in de inleiding vermeld, gebonden aan wettelijke kaders. De belangrijkste kaders zijn opgenomen in de Wet Financiering Decentrale Overheden, waarbij onze belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

- de gemeente mag uitsluitend leningen of garanties verstrekken uit hoofde van de 'publieke taak';
- de gemeenteraad dient daarbij goedkeuring te verlenen aan derde partijen, waarbij vooraf advies wordt ingewonnen over de financiële positie en de kredietwaardigheid van de betreffende partij;
- de gemeente kan middelen uitzetten uit hoofde van de treasuryfunctie, indien deze uitzettingen een prudent karakter hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomsten door het lopen van overmatig risico;

Het prudente karakter wordt daarbij gewaarborgd door middel van de richtlijnen en de limieten zoals opgenomen in het treasurystatuut.

- het gebruik van derivaten (beleggingproduct, bestaande uit meerdere productcategorieën, elk met een eigen karakter en een eigen beleggingsstrategie) is niet toegestaan;
- Bij het aantrekken van financieringen voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:
 1. Financieringen worden enkel aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak;
 2. Om het renteresultaat te optimaliseren wordt de financiering met externe financieringsmiddelen zoveel mogelijk beperkt door eigen financieringsmiddelen in te zetten;
 3. De onderhandse lening, is de enige toegestane leningsvorm bij het aantrekken van financieringen;
 4. De gemeente vraagt indien mogelijk offertes op bij 3 instellingen (met een zogenaamde triple A-rating) alvorens een financiering wordt aangetrokken. De resultaten van de eventueel overige offertes waarvan geen gebruik wordt gemaakt dienen later bij de uiteindelijke beslissing te worden vermeld.

In het door het college vastgestelde Treasurystatuut belangrijkste doelstellingen van de financieringsfunctie zijn:

- verzekeren van een duurzame toegang tot de financiële markten tegen acceptabele condities;
- beschermen van de gemeentelijke vermogens- en (rente)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals rente-, koers- en liquiditeitsrisico's;
- minimaliseren van kosten (intern en extern) bij het beheren van de geldstromen en de financiële posities;
- optimaliseren van renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO en het Treasurystatuut.

Risicobeheer

De risico's die gelopen worden binnen onze gemeente bij de uitvoering van de treasurytaak bestaan voornamelijk uit liquiditeiten, rente en kredietrisico's. Om die risico's te beperken geldt er vanuit de wet Fido een vastgestelde kasgeldlimiet renterisiconorm. Inzake het risicobeheer geldt het volgende:

Renterisico

Dit is het risico dat de gemeente kan worden geconfronteerd met sterke rentestijgingen voor reeds afgesloten leningen. Onder renterisicobeheer is het bewust beperken van de -negatieve- invloed van toekomstige rentewijzigingen op het resultaat van de organisatie en op de waarde van rentedragende activa en passiva. Ook het minimaliseren van de rentekosten en het optimaliseren van de rentebaten behoren tot dit onderwerp.

Het renterisico wordt beperkt door een lening af te sluiten tegen een vast rentepercentage en per lening te bekijken welke leningsvorm en looptijd het meest gunstig is.

Kredietrisico

Dit is het risico dat de gemeente loopt wanneer geldleningen worden verstrekt aan rechtspersonen die in voorkomende gevallen in financiële problemen zouden kunnen komen. In het treasurystatuut is vastgelegd dat de gemeente alleen geld mag uitlenen aan betrouwbare bedrijven (met minimaal een zogeheten AAA-rating), semi-overheden of aan instellingen waarvoor een solvabiliteitsratio van 0% geldt. Beperkte risico's loopt de gemeente bij geldleningen die verstrekt zijn aan verenigingen. Hypothecaire leningen aan ambtenaren zijn begrensd door de waarde van het verbonden onroerend goed.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat de gemeente op de korte termijn niet genoeg geld in kas heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Hierom worden liquiditeitsplanningen en een liquiditeitsbegroting opgesteld. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig worden nagekomen.

Met name het goed plannen van investeringsuitgaven en het verschaffen van goed inzicht in de grondexploitatie draagt bij aan een goed liquiditeitsbeheer en vermindert de risico's.

Ontwikkelingen

Relatiebeheer

De NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de huisbankier van de gemeente Oude IJsselstreek. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid en wordt eens per 5 jaar geëvalueerd. De gemeente heeft ook een rekening bij de ING bank en de Rabobank.

Kasbeheer

Liquiditeitsprognoses zijn ten opzichte van voorgaande jaren wat verbeterd en zal op termijn uitmonden in management informatie en een betere beheersing van de kasstromen.

Ten aanzien van de debiteuren geldt dat er een vast beleid is ten aanzien van de invordering. Voor belastingdebiteuren gelden wettelijke bepalingen en wordt voor de dwanginvordering gebruik gemaakt van een extern deurwaarderskantoor. Voor de overige -dubieuze- debiteuren wordt van geval tot geval bezien of dwanginvordering via de gerechtsdeurwaarder zowel juridisch als praktisch (kosten/baten) zinvol is.

Rentevisie

Voor de rentevisie maakt de gemeente vooral gebruik van de informatie van de Bank Nederlandse Gemeenten en de rentenotitie van Thésor. De economie is geheel 2012 gekrompen met 0,9% het inflatiecijfer was 2,47%. Voor 2013 is er wederom een lichte economische krimp geraamd.

De tarieven voor het kort geld blijven relatief goedkoop ten opzichte van het lang geld.

Financiering

Financieringspositie

Ook dit jaar stonden er grote investeringen en projecten op het programma. De belangrijkste projecten zijn terug te vinden onder de beleidshoofdpunten.

Hieronder worden de financieringsbehoeften afgezet tegen de financieringsmiddelen.

Financieringsbehoefte

Financieringsbehoefte	2011	Stand 31-12-2012
Vaste activa	137.934.663	140.334.206
Totaal financieringsbehoefte	137.934.663	140.334.206

Financieringsmiddelen

Binnen de gemeente Oude IJsselstreek zijn volgende financieringsmiddelen beschikbaar:

Financieringsmiddelen	2011	Stand 31-12-2012
Vaste geldleningen o/g	119.999.267	125.653.185
Reserves incl. rekeningresultaat	35.218.622	33.602.517
Voorzeningen	4.037.603	3.063.786
Totaal financieringsmiddelen	159.255.492	162.319.489

Beheersing risico's

Liquiditeitsrisico - kasgeldlimiet

Ter beperking van het renterisico is in de Wet FIDO een norm opgenomen ten aanzien van de korte schuld, de zogeheten kasgeldlimiet. Deze limiet geeft de maximale omvang van de korte schuld (maximaal 1 jaar) aan. De limiet wordt berekend naar een vast percentage (8,5%) van het begrotingstotaal per 1 januari. Als de kasgeldlimiet wordt overschreden zal (een deel van) de kortlopende schuld moeten worden omgezet in een langlopende schuld (consolidatie van vlottende schuld). Voor Oude IJsselstreek zag dat er als volgt uit:

Begrotingstotaal per 1 januari 2012	88.656.966
Vastgesteld percentage	8,5%
Kasgeldlimiet	7.535.842
Kasgeld 2012 gemiddeld	9.986.301
Overschrijding	-/- 2.450.459

Het kasgeldlimiet is gemiddeld over het boekjaar overschreden. Bij de NV Bank Nederlandse Gemeenten is in 2012 een vaste lening aangegaan van € 15.000.000. Door deze omzetting van vlottend naar vast hebben wij getracht de gemiddelde overschrijding te beperken.

Renterisico - renterisiconorm

Middels de renterisiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd langer dan 1 jaar).

De renterisiconorm is bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dat wil zeggen dat in enig jaar de verplichte aflossingen en renteherzelingen niet meer dan 20% van begrotingstotaal mogen bedragen. Het aangaan van nieuwe langlopende geldleningen wordt door de Provincie niet gezien als een renteherziening. Slechts de aflossing van deze leningen maakt onderdeel uit van de berekening van de renterisiconorm. In de jaarrekening 2011 gingen we hier nog wel van uit. We gaven hiermee ten onrechte een negatief beeld qua overschrijving van de renterisiconorm.

Er is een minimumbedrag vastgesteld van € 2,5 miljoen. Uitgangspunt van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Daarmee wordt voorkomen dat een -groot- deel van de leningen tegelijk opnieuw moet worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

De ontwikkeling van de leningenportefeuille ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling leningenportefeuille	2012
Stand leningen 1 januari	119.999.267
Vervroegde aflossingen	0
Reguliere aflossingen	-/9.346.082
Nieuw aangetrokken leningen	15.000.000
Stand leningen per 31 december	125.653.185

De renterisiconorm wordt berekend als een percentage van de totale begroting. De omvang van de renterisiconorm van dit jaar is opgenomen in de onderstaande tabel.

Berekening renterisiconorm	Begroting 2012
Begrotingstotaal	88.656.966
Wettelijk vastgesteld percentage	20%
Renterisiconorm	17.731.393

De ontwikkelingen op het gebied van de renterisico's zagen er dit jaar als volgt uit:

Renterisico's vaste schuld	Werkelijk 2012
1a. Renteherziening op vaste schuld o/g	0
1b. Renteherziening op vaste schuld u/g	0
2. Netto renteherziening op vaste schuld	0
3a. Nieuw aangetrokken vaste schuld	15.000.000
3b. Nieuwe verstrekte lange leningen	
4. Netto nieuw aangetrokken vaste schuld	15.000.000
5. Aflossingen	9.346.082
6. Herfinanciering	15.000.000
Renterisico (saldo 1, 2 + 5)	9.346.082

De opgenomen geldlening voor € 15.000.000 is aangegaan per 21 december 2012.

De huidige opgenomen leningen bieden de geldgevers geen mogelijkheid tot rente aanpassingen. De te betalen rentelasten van opgenomen geldleningen bedroeg voor 2012 € 4.472.707.

De toets van de renterisiconorm geeft het onderstaande beeld te zien.

Toets renterisiconorm	Begroting 2012
Renterisiconorm	17.731.393
Renteherziening of aflossing	9.346.082
Ruimte (+) - Overschrijding (-)	8.385.311

Geconcludeerd kan worden dat onze gemeente dit jaar geen renterisico heeft gelopen.

10.2 Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding

In deze paragraaf wordt aandacht geschonken aan de relaties en verbindingen van de gemeente met (verbonden) derde partijen, waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en waarmee financiële belangen gemoeid zijn.

Onder bestuurlijke invloed wordt in dit verband verstaan een zetel in het bestuur van een participatie of het hebben van stemrecht. Van financieel belang is sprake als de gemeente de middelen welke ten behoeve van de (verbonden) derde partij beschikbaar heeft gesteld als verloren dient te beschouwen in geval van faillissement van de verbonden partij. Van een dergelijk belang is ook sprake als financiële tegenvallers onder bepaalde voorwaarden door de verbonden partij verhaald kunnen worden op de gemeente. Subsidieverlening valt dus niet onder het begrip "verbonden partij." Er is immers alleen sprake van een financieel belang en niet van een direct bestuurlijk belang. Men spreekt dus van een verbonden partij als er sprake is van zowel een bestuurlijk als een financieel belang.

Voor de gemeenteraad zijn verbonden partijen om twee redenen relevant:

1. Verbonden partijen voeren beleid uit dat de gemeente in principe ook zelf kan (blijven) doen. De gemeente mandateert als het ware de verbonden partij. De gemeente blijft de uiteindelijke verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen. De raad heeft nog steeds de kaderstellende en controlerende taak.
2. De kosten - het budgettaire beslag - en de financiële risico's die de gemeente met verbonden partijen kan lopen en de daaruit voortvloeiende budgettaire gevolgen.

Beleid

De paragraaf "Verbonden partijen" is een in het kader van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een verplichte paragraaf. In artikel 21 van de "Verordening op de uitgangspunten voor het financieel beleid, alsmede voor het financieel beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie gemeente Oude IJsselstreek" is bepaald dat in deze paragraaf bij de begroting (en de jaarstukken) in elk geval wordt ingegaan op:

- nieuwe verbonden partijen;
- het beëindigen van bestaande verbonden partijen;
- de visie die de gemeente heeft op verbonden partijen in relatie tot de realisatie van de doelstellingen die zijn opgenomen in de begroting;
- de beleidsvoornemens van de verbonden partijen zelf;
- het wijzigen van bestaande verbonden partijen;
- eventuele problemen (risico's) bij bestaande verbonden partijen.

Overzicht van de verbonden partijen

Deze paragraaf dient om op hoofdlijnen inzicht te geven in de verbonden partijen. Om die reden is het begrip 'financieel belang' in dit kader verruimd naar 'aanmerkelijk financieel belang', waarbij een financiële ondergrens is gehanteerd van € 50.000.

Regio Achterhoek

Relatie met de programma's

1. Krachtige kernen in prachtig gebied
2. Samenleven en zorgzaam zijn
3. Oude industrie verbonden met cultuur en kunst
4. Energiek ondernemen
5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Doelstelling

Gemeenschappelijke belangenbehartiging op het gebied van:

- Grensoverschrijdende samenwerking
- Verkeer en vervoer
- Economische ontwikkeling en arbeidsmarkt
- Jeugd en onderwijs
- Cultuur

- Recreatie en toerisme
- Zorg en welzijn
- Milieu en afval
- Ruimtelijke ontwikkeling en volkshuisvesting

Activiteiten

De activiteiten ter bestrijding van de crisis zijn ook in 2012 voortgezet in de aanvalsplannen Achterhoek Authentiek Anders en de Green Deal. De samenwerking met bedrijfsleven, onderwijs, woningbouwcorporaties en andere overheden (3-O's) werd eind 2011 in een gezamenlijk convenant geformaliseerd. Er is een Stuurgroep 3-O's. De samenstelling van de Werkplaatsen en de Portefeuillehoudersoverleggen (POHO's) is ter hand genomen. In 2012 zijn tal van activiteiten ondernomen ter bestrijding van de krimp, al of niet gecombineerd met de aanvalsplannen voor de crisis.

Innovatie en duurzaamheid vormen samen de leidraad voor lobby, projecten en beeldvormende en beeldbepalende activiteiten. Vanuit de Tafel van Groenlo zijn voorbereidingen getroffen voor de oprichting van een Achterhoekse Groene Energie Maatschappij. Gemeenten gaan meer en meer over tot aanschaf van elektrische auto's en voertuigen op aardgas. Mogelijkheden voor hoger onderwijs dienen zich inmiddels aan. De ontwikkeling van de Afbramerij hangt daarmee samen. Het Regionaal Erfgoedcentrum is medio 2011 van start gegaan. De Afbramerij is inmiddels opgenomen in de regionale ruimtelijke visie.

De Agenda Achterhoek 2020 is opgesteld en de daarbij behorende Investeringsagenda loopt samen op met het nieuwe Regiocontract. De 1^e fase van het Regiocontract is inmiddels in uitvoering gebracht en over de 2^e fase is onlangs overeenstemming bereikt, met een accent op het toekomstbestendig maken van kernen in de Achterhoek.

Deelnemende partijen

- Aalten
- Berkelland
- Bronckhorst
- Doetinchem
- Oost Gelre
- Oude IJsselstreek
- Montferland
- Winterswijk

Alleen toeristisch:

- Lochem
- Zutphen

Bestuurlijk belang

De gemeente bezet één zetel in het Algemeen Bestuur vanuit het college. (portefeuillehouder regio)
Per portefeuillehoudersoverleg is een collegelid afgevaardigd.

Financieel belang

De gemeentelijke bijdrage bedroeg dit jaar €254.411.

Ontwikkelingen

Ter uitvoering van de Agenda Achterhoek 2020 wordt daarnaast in coöperatief 3-O-verband samengewerkt met het georganiseerd bedrijfsleven en met maatschappelijke organisaties. Ook wordt de netwerksamenwerking verder ontwikkeld.

Beleidsvoornemens

De maatschappelijke partners in de Achterhoek komen in actie opdat de inwoners hier ook in de toekomst goed kunnen werken en leven.

Risico's en genomen beheersmaatregelen

Jaarlijks wordt voor de accountantscontrole een controleprotocol, inclusief normenkader en toetsingscriteria opgesteld.

Verantwoording

Jaarlijks wordt middels jaarrekening en jaarverslag verantwoording afgelegd

Gemeenschappelijke gezondheidsdienst Gelre-IJssel

Relatie met programma

- 2. samenleven en zorgzaam zijn
- 5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Doelstelling

Het op regionaal niveau vaststellen en uitvoeren van gezondheidsbeleid. Dit betreft met name activiteiten op het gebied van preventie zoals gezondheidsbevorderende en –beschermende maatregelen.

Activiteiten

- Preventieve en uitvoerende taken vanuit de Wet publieke gezondheid. Dit betreffen o.a. de taken op het gebied van jeugdgezondheidszorg.
- Het uitbrengen van hygiëneadviezen aan instellingen.
- Het uitvoeren van inspecties bij kinderopvang als bedoeld in de Wet kinderopvang.
- Het uitbrengen van medisch milieukundige adviezen.
- Het vaccineren en voorlichten van reizigers.
- Het verrichten van taken op het terrein van de forensische geneeskunde.
- Overige uit te voeren taken op het terrein van de volksgezondheid die van een GGD verwacht mogen worden ten behoeve van gemeenten, personen, instellingen en organisaties.

Deelnemende partijen

• Aalten	• Elburg	• Montferland	• Putten
• Apeldoorn	• Epe	• Nunspeet	• Voorst
• Berkelland	• Ermelo	• Oldebroek	• Winterswijk
• Bronckhorst	• Harderwijk	• Oost Gelre	• Zutphen
• Brummen	• Heerde	• Oude IJsselstreek	
• Doetinchem	• Lochem		

Bestuurlijk belang

De portefeuillehouder volksgezondheid maakt vanuit het college van B&W deel uit van het bestuur.

Financieel belang

In 2012 is er € 543.230 uitbetaald (*betreft een inwonerbijdrage ad € 13,61 x 39.914*).

Ontwikkelingen

- In 2013 volgt borging binnen het reguliere beleid voor de projecten alcoholmatiging jongeren in de Achterhoek en Stedendriehoek.
- De bezuinigingsmaatregelen worden nader uitgewerkt en in beeld gebracht.
- De ontwikkelingen omtrent de toekomstige plek van de I-JGZ (integrale jeugdgezondheidszorg 0 t/m 19 jaar) staan ter discussie.

Beleidsvoornemens

In de Strategische visie 2009-2013 hebben de gemeenten gekozen voor een GGD die zich versterkt als gemeentelijke gezondheidsdienst. De GGD staat dicht bij de gemeente. Hij is adviseur van het gemeentebestuur op het gebied van de volksgezondheid. Hoofdtak is het uitvoeren van publieke verantwoordelijkheden op het gebied van volksgezondheid (Wet publieke gezondheid).

Risico's en getroffen beheersmaatregelen

In 2011 is op hoofdlijnen besloten over de taakstellende bezuiniging waar de GGD zich voor gesteld ziet. De GGD realiseert vanaf 2012 de taakstelling en werkt bezuinigingsmaatregelen verder uit. Effecten hiervan worden nader in beeld gebracht.

Verantwoording

Via de jaarrekening legt de GGD jaarlijks verantwoording af aan de deelnemende gemeenten.

Veiligheidsregio Noord Oost Gelderland

Relatie met programma

5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Doelstelling

Het gemeenschappelijk en op regionaal niveau uitvoeren van veiligheidsbeleid, specifiek gericht op brandweertaken, geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en multidisciplinaire samenwerking, zowel preventief als repressief.

Activiteiten

- inventariseren van risico's van branden, rampen en crises;
- adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald;
- adviseren van het college van burgemeester en wethouders over;
 - het voorkomen, beperken en bestrijden van brand;
 - het beperken van brandgevaar;
 - het voorkomen en beperken van ongevallen bij brand en al hetgeen daarmee verband houdt;
 - het beperken en bestrijden van gevaar voor mensen en dieren bij ongevallen anders dan bij brand.
- voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing;
- instellen en in stand houden van een brandweer;
- instellen en in stand houden van een GHOR;
- voorzien in de meldkamerfunctie;
- aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel;
- inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties.

Deelnemende partijen

• Aalten	• Elburg	• Lochem	• Oude
• Apeldoorn	• Epe	• Montferland	• IJsselstreek
• Berkelland	• Ermelo	• Nunspeet	• Putten
• Bronckhorst	• Harderwijk	• Oldebroek	• Voorst
• Brummen	• Hattem	• Oost Gelre	• Winterswijk
• Doetinchem	• Heerde		• Zutphen

Bestuurlijk belang

De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente in het algemeen bestuur.

Financieel belang

In 2012 hebben wij € 1.196.463 aan het VNOG overgemaakt.

Ontwikkelingen

In juni 2012 is de poolvorming voor de gemeentelijke rampenbestrijdingsorganisaties afgerond. Uitvoering geven aan het beleidsplan van de Brandweer Achterhoek West, welke op 15 september 2011 is vastgesteld door de raad.

Beleidsvoornemens

Het regionaal Crisisplan is begin 2012 geïmplementeerd. Binnen het cluster Brandweer Achterhoek West is het beleid op de gebieden repressie, risicobeheersing en operationele voorbereiding in het Beleidsplan 2011-2015 gelijk getrokken voor de vier deelnemende gemeenten in het cluster. Het beleidsplan van de Brandweer Achterhoek West is opgebouwd rond negen ambities die in de periode van 2011 tot en met 2015 gerealiseerd moeten worden.

Rechtmatigheid

Wet veiligheidsregio's en besluit veiligheidsregio's (sinds 1 oktober 2010) Wet gemeenschappelijke regelingen.

Recreatieschap Achterhoek en Liemers

Relatie met programma

4. Energiek ondernemen

Doelstelling

Het Recreatieschap heeft tot doel het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op de terreinen openlucht recreatie en toerisme. Bescherming van bestaande natuurlijke waarden en landschappelijk karakter is daarbij uitgangspunt.

Deelnemende partijen

- Aalten
- Berkelland
- Bronckhorst
- Doetinchem
- Duiven
- Lochem
- Montferland
- Oost Gelre
- Oude IJsselstreek
- Rijnwaarden
- Westervoort
- Winterswijk
- Zutphen

Bestuurlijk belang

Lid college van B&W is lid algemeen bestuur, lid raad is plaatsvervangend lid.

Financieel belang

De RAL-bijdrage bedroeg dit jaar € 77.001 .

Ontwikkelingen

De taken van het RAL in het algemeen en in het bijzonder de beheerstaken zijn momenteel onderwerp van discussie. November 2010 is besloten om de ontmanteling actief op te pakken. Dit proces zit nu in een eindfase. Besluitvorming mag medio 2013 worden verwacht.

Beleidsvoornemens

Het beheer van paden en gebieden is niet langer een kerntaak. Inzet is om het beheer van paden bij gemeenten onder te brengen en recreatiegebieden af te stoten. Het Routebureau richt zich op ontwikkeling van nieuwe recreatieve routes en een goede bewegwijzering. Dit is nog de enig overblijvende kerntaak. Het Routebureau zal worden ondergebracht in het StAT (Stichting Achterhoek Toerisme).

Risico's en getroffen beheersmaatregelen

De gemeente betaalt een reguliere Wgr-bijdrage aan het RAL. Het RAL heeft een aanzienlijke eigenvermogenspositie en voert hierbinnen haar taken uit.

Verantwoording

Via Jaarrekening en Jaarverslag legt het RAL jaarlijks verantwoording af aan de aangesloten gemeenten.

Stadsbank Oost-Nederland

Relatie met programma

4. Energiek ondernemen

Doelstelling

- Op zowel maatschappelijk als zakelijk verantwoorde wijze:
 - voorzien in de behoefte aan sociaal geldelijk krediet;
 - regelen van schulden van personen in financiële moeilijkheden conform de Wet Schuldhulpverlening;
 - voorzien in budgetbeheer;
- Het geven van voorlichting en advies over de hiervoor genoemde doelstellingen.

Activiteiten

- kredietverlening
- budgetbeheer
- schuldhulpverlening
- verzorgen van aanvragen wet schuldsanering natuurlijke personen

Deelnemende partijen

• Aalten	• Haaksbergen	• Oldenzaal
• Almelo	• Hellendoorn	• Oost Gelre
• Berkelland	• Hengelo (O)	• Oude IJsselstreek
• Borne	• Hof van Twente	• Rijssen-Holten
• Bronckhorst	• Lochem	• Tubbergen
• Dinkelland	• Losser	• Twenterand
• Enschede	• Montferland	• Wierden
• Winterwijk		

Bestuurlijk belang

Portefeuillehouder sociale zaken is vanuit college lid van het Algemeen Bestuur en tevens lid van het Dagelijks Bestuur, een lid van de gemeenteraad is plaatsvervangend lid.

Financieel belang

In 2012 is € 277.551 uitbetaald.

Ontwikkelingen

De Wet schuldhulpverlening is in werking getreden per 1 juli 2012. De raad heeft hierbij in oktober 2012 een visie en beleidsplan vastgesteld.

In december hebben we pro forma de deelname in de GR Stadsbank opgezegd.

De door het Rijk beschikbaar gestelde middelen ten behoeve van minimabeleid en schuldhulpverlening worden minder.

Beleidsvoornemens

Vanuit het beleidsplan is het de bedoeling om 'het voorportaal' in te richten. Hiermee wordt onder andere meer ingezet op preventie en nazorg.

Risico's en genomen beheersmaatregelen

Een Gemeenschappelijke regeling functioneert in principe eigenstandig. Het Algemeen Bestuur keurt de jaarrekening en de begroting goed. Via deelname in dit Algemeen Bestuur kunnen we invloed uitoefenen op besluitvormingen.

Verantwoording

Via jaarrekening en jaarverslag

Werkvoorzieningschap "WEDEO"

Relatie met programma

4. Energiek ondernemen

Doelstelling

Uitvoering Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) inhoudende dat personen met een afstand tot de arbeidsmarkt worden geholpen zich te ontwikkelen binnen hun mogelijkheden.

Activiteiten

Prestatieafspraken met gemeente, workfirstprojecten. Conform de prestatieafspraken met de gemeente:

- begeleid werken;
- beschut werken;
- detachering van mensen in de WSW;
- mensen begeleiden naar de voor hen hoogst haalbare positie op de werkladder.

Deelnemende partijen

Gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek

Bestuurlijk belang

Zowel vanuit raad als college van B&W is een lid en een plaatsvervangend lid in Algemeen Bestuur WEDEO afgevaardigd.

Financieel belang

Aan WEDEO te betalen bijdragen door de gemeente hebben betrekking op bestuurskosten (bijdrage door gemeente) en bedrijfsmatige exploitatie (doorbetaling van middelen vanuit het Rijk). De door het ministerie toegekende middelen in 2012 á € 6.031.543,- zijn inmiddels onvoldoende om de bedrijfsexploitatie sluitend te krijgen. Deze tekorten kunnen nog vanuit de reserves worden opgevangen.

Ontwikkelingen

Naar verwachting zal per januari 2014 de Participatiewet van kracht worden. Daarnaast is er een transitie van de huidige WSW naar een WSW die alleen nog bestaat uit beschut werken. Dit alles gaat gepaard met een stevige korting op de budgetten.

Beleidsvoornemens

We zijn op dit moment bezig met een onderzoek naar de bundeling van krachten. ISWI, Wedeo en de sociale dienst Doetinchem gaan mogelijk fuseren.

Risico's en getroffen beheersmaatregelen

Ondanks de korting op het budget vanuit het ministerie, is het tekort op de bedrijfsexploitatie beperkt gebleven door extra inzet op detachering.

Verantwoording

Via jaarrekening, jaarverslag en tussentijdse kwartaalrapportages

Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Werk en Inkomen (ISWI)

Relatie met programma

4. Energiek ondernemen

Doelstelling

De Uitvoering van de Wet Werk en Bijstand en de daaruit voortvloeiende besluiten en regelingen. Eveneens voert het ISWI regelingen uit op het terrein van inkomensvoorzieningen ten behoeve van specifieke doelgroepen, zoals jongeren en zelfstandigen. De regionale sociale recherche is bij ISWI ondergebracht. Tot slot voert het ISWI de Wet participatiebudget, uit, te weten de Wet inburgering, volwasseneneducatie en reïntegratie.

De centrale doelstelling is werkzoekenden zo snel mogelijk laten uitstromen naar duurzaam regulier werk en de arbeidsparticipatie te bevorderen.

Activiteiten

Diverse reïntegratie-instrumenten, zoals scholing, loonkostensubsidies en workfirstprojecten. Het ISWI heeft een eigen werk - leerbedrijf.

Deelnemende partijen

Gemeenten Aalten en Oude IJsselstreek

Bestuurlijk belang

In zowel het Algemeen Bestuur als in het Dagelijks Bestuur van ISWI zitten twee leden van het college.

Financieel belang

De bijdrage aan ISWI valt uiteen in drie componenten:

- exploitatiebijdrage;
- aandeel in kosten bijstandverlening (inkomensdeel);
- aandeel in kosten wet participatiebudget.

Het participatiebudget is dermate verlaagd, dat er over 2012 een tekort ontstaat. Dit tekort wordt door het ISWI zelf opgevangen.

De gemeentelijke bijdrage in 2012 bedroeg € 1.311.879.

Ontwikkelingen

Per 2011 is het participatiebudget gekort. Dit heeft eind 2011 geleid tot aanpassing van de verloning van werknemers in het leerwerkbedrijf naar werken met behoud van uitkering.

Naar verwachting zal per januari 2014 de Participatiewet van kracht worden. Dit alles gaat gepaard met een stevige korting op de budgetten.

Beleidsvoornemens

We zijn op dit moment bezig met een onderzoek naar de bundeling van krachten. ISWI, Wedeo en de sociale dienst Doetinchem gaan mogelijk fuseren.

Risico's en genomen beheersmaatregelen

Een Gemeenschappelijke regeling functioneert in principe eigenstandig. Het Algemeen Bestuur keurt de jaarrekening en de begroting goed. Via deelname in dit Algemeen Bestuur kunnen we invloed uitoefenen op besluitvormingen.

Verantwoording

Via jaarrekening en jaarverslag en tussentijdse kwartaalrapportages.

Alliander

Relatie met programma

5. Kwaliteit in dienstverlening en bestuur

Doelstelling

Beheer van gas- en elektriciteitsnetten

Activiteiten

- Onderhoud en beheer van elektriciteit- en gasnetten in een groot deel van Nederland.
- Ononderbroken leveren van energie aan klanten.
- Bijdragen aan het verduurzamen van de energievoorziening.

Deelnemende partijen

Diverse gemeenten en provincies

Bestuurlijk belang

College heeft vertegenwoordiger in Algemene Vergadering van Aandeelhouders aangewezen.

Financieel belang

De gemeente Oude IJsselstreek bezit zo'n 0,424% van de aandelen van Alliander.

Ontwikkelingen

In 2012 heeft Alliander voortzetting gegeven aan verduurzaming van de netten en digitalisering verdeelstations, zodat particulier opgewekte stroom efficiënt kan worden teruggegeven aan het net. Start landelijk netwerk snellaadpunten voor elektrische auto's.

Beleidsvoornemens

- Overgaan naar duurzame economie
- Netten geschikt maken voor de distributie van lokaal opgewekte energie en energiestromen op elkaar afstemmen.

Risico's en genomen beheersmaatregelen

Een ten behoeve van een elektriciteitcentrale te treffen voorziening heeft geen gevolgen voor de dividenduitkering in 2013 aan provincies en gemeenten als aandeelhouder.

Verantwoording

Via jaarverslag

Stichting Muziekschool Oost-Gelderland

Relatie met programma

3. Oude industrie verbonden met cultuur en kunst

Doelstelling

Het verzorgen van muziekonderwijs en muzikale vorming aan amateurs, al dan niet in samenhang met andere kunstzinnige disciplines en voorts de bevordering van de actieve en passieve beoefening.

Activiteiten

Het geven van muziekonderwijs waar mogelijk in synergetische verbanden.

Deelnemende partijen

Gemeente Oude IJsselstreek heeft een subsidie- en prestatieovereenkomst met Muziekschool Oost Gelderland.

De muziekschool werkt daarnaast voor de gemeenten Doetinchem, Montferland, en Bronckhorst.

Bestuurlijk belang

Statuten voorzien niet in benoeming vertegenwoordiging per deelnemende gemeente.

Financieel belang

Subsidie- en prestatieovereenkomst voor schooljaar 2012-2013 en 2013-2014. De bijdrage over het schooljaar 2012-2013 was € 240.583,50, inclusief € 20.000 voor baliebezetting in de DRU Cultuurfabriek.

Rechtmatigheid

Cultuurnota "Met vuur voor cultuur"

Beleidsvoornemens

Samen met muziekschool kritisch kijken naar de manier waarop het muziekonderwijs nu georganiseerd is en of dit verbetering behoeft.

Risico's en getroffen beheersmaatregelen

Deze zijn opgenomen in subsidie- en prestatieovereenkomst.

Verantwoording

Via jaarrekening jaarverslag.

Erfgoedcentrum Achterhoek - Liemers

Relatie met programma

3 Oude Industrie verbonden met cultuur en kunst

Doelstelling

- Uitvoeren van alle wettelijke archieftaken voor de bij de Regio Achterhoek aangesloten gemeenten.
- Uitvoeren van de zogenoemde "Staring-taken" (diensten op het gebied van behoud van en onderzoek naar streekcultuur en -historie). Voor 15 gemeenten in Achterhoek en Liemers.

Activiteiten

- het overeenkomstig de Archiefwet beheren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van archiefbewaarpplaatsen van de deelnemende overheidslichamen;
- het toezicht door de streekarchivaris op het beheer van de niet naar de centrale archiefbewaarpplaats overgebrachte archiefbescheiden van de gemeenten in de Achterhoek;
- het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord.

Deelnemende partijen

• Aalten	• Lochem	• Winterswijk
• Berkelland	• Montferland	• Zevenraar
• Bronckhorst	• Oost Gelre	• Zutphen
• Doetinchem	• Oude IJsselstreek	
• Doesburg	• Rijnwaarden	
• Duiven	• Westervoord	

Bestuurlijk belang

Wethouder Haverdil heeft namens Oude IJsselstreek zitting in het Algemeen Bestuur.

Financieel belang

Het Algemeen Bestuur van het Erfgoedcentrum Achterhoek Liemers stelt een begroting, jaarrekening en activiteitenverslag op. Op basis hiervan wordt de bijdrage van de gemeente Oude IJsselstreek vastgesteld. De totale bijdrage van gemeente Oude IJsselstreek aan het EAL in 2012 is € 142.000.

Ontwikkelingen

Samenvoeging van Staring Instituut en Achterhoeks Archief levert schaalvoordeel op. Voor het jaar 2012 is daarom aan het EAL een bezuiniging van 10% opgelegd.

Risico's

In toenemende mate leggen gemeenten de uitvoering van taken en activiteiten neer bij andere partijen. Redenen kunnen zijn: geen eigen capaciteit beschikbaar, te behalen efficiencyvoordelen en risicospreiding. Er zijn echter ook risico's gemoeid met betrekking tot de verbonden partijen. Sowieso speelt bestuurlijk bijna altijd de "dubbele petten" problematiek. De risico's zijn:

- Niet realiseren taken, doelstellingen, prestaties etcetera;
- Rollen, taken en verantwoordelijkheden binnen gemeente inzake verbonden partijen zijn onduidelijk en/of niet goed gescheiden;
- Rollen, verantwoordelijkheden en bevoegdheden aandeelhouder/toezichthouder/commissaris/bestuurder zijn onduidelijk;
- Democratische legitimatie is niet transparant en heeft te weinig aandacht;
- Doelstelling, taken en activiteiten zijn onduidelijk;
- Bij gemeente ontbreekt expertise betreffende verbonden partij en activiteiten;
- Informatievoorziening verbonden partij is onvoldoende en/of niet tijdig;
- Onvoldoende mogelijkheden om (tussentijds) bij te sturen;
- Uittredingsmogelijkheden zijn onvoldoende concreet vastgelegd;
- Onvoldoende zicht om bestuurlijke, beleidsmatige en financiële risico's.

Naast de aard en omvang van de activiteiten wordt het risicoprofiel ook beïnvloed door de juridische vorm, structuur en organisatie van de verbonden partij. Er zijn verschillende juridische vormen, de belangrijkste zijn de stichting, de vennootschap (NV of BV), de gemeenschappelijke regeling en de publiek private samenwerking (PPS).

Bij stichtingen loopt de gemeente uitsluitend risico over de aan de stichting verstrekte middelen en zijn bestuurders alleen aansprakelijk als er sprake is van wanbeleid. Dit betekent echter niet dat vanuit de gemeente geen (aanvullende) maatregelen nodig zijn om de risico's te beheersen. Een stichting heeft namelijk zelden een buffer om tekorten of onvoorziene uitgaven op te vangen en tevens is het toezicht vaak niet goed geregeld. De financiële informatievoorziening zal derhalve adequaat inzicht moeten geven in de exploitatie en de continuïteit van de stichting en vanuit de gemeente zal initiatief moeten worden genomen om invulling te geven aan de toezichthoudende functie.

Het risicoprofiel bij vennootschappen en PPS-constructies ligt vaak hoger. Voor PPS wordt vaak gekozen om tot risicodeling en -reductie te komen. Er is echter tevens sprake van een private partij met eigen (winst)doelstellingen. Financieel loopt de gemeente bij deze vorm risico voor het geïnvesteerde vermogen. Daarnaast is er echter bij gebiedsontwikkeling sprake van grote financiële belangen, kansen op voordelige resultaten, maar ook grote risico's.

Gemeenschappelijke regelingen hebben door de financiële risico's een hoog risicoprofiel. De deelnemende gemeenten zijn samen volledig financieel aansprakelijk voor de regeling. Indien noodzakelijk worden verbonden partijen, waarbij wij een financieel risico hebben gelopen, opgenomen in de risicostaat van de paragraaf weerstandsvermogen. Dit is echter dit jaar niet aan de orde geweest.

10.3 Paragraaf Lokale heffingen

Algemeen

De paragraaf lokale heffingen heeft betrekking op zowel de heffingen waarvan de besteding is bestemd (rioolheffing, afvalstoffenheffing) als heffingen waarvan de besteding niet van te voren is bestemd (onroerende-zaakbelasting, hondenbelasting en toeristenbelasting). Uit het overzicht "algemene dekkingsmiddelen" blijkt overigens van welke omvang het budgettaire belang is van met name de niet-bestemde heffingen. Dat inzicht, gekoppeld aan het inzicht over omvang, werking en reikwijdte van de lokale heffingen is van belang, omdat de budgettaire positie van de gemeente mede wordt bepaald door de wijze waarop het lokale belastinginstrument wordt gehanteerd.

Het eigen gemeentelijke beleid

De gemeente Oude IJsselstreek kent de volgende gemeentelijke belastingen en heffingen:

a. gemeentelijke woonlasten:

Deze bestaan uit:

1. afvalstoffenheffing;
 2. onroerende-zaakbelastingen;
 3. rioolheffing;
- b. hondenbelasting;
- c. leges;
- d. lijkbezorgingsrechten;
- e. marktgeden;
- f. reinigingsrechten;
- g. toeristenbelasting;
- h. precario rechten.

Ad a. Gemeentelijke woonlasten

Om de gezamenlijk uitgesproken ambities voor de komende jaren te kunnen verwezenlijken, is vastgesteld dat de totale woonlasten (de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de onroerende - zaakbelastingen zakelijk recht voor woningen) met maximaal 3% mogen stijgen. Hierbij dient wel rekening gehouden te worden met het feit dat de afvalstoffenheffing, reinigingsrechten en rioolheffing op begrotingsbasis maximaal 100% kostendekkend mogen zijn.

De totale opbrengsten gemeentelijke woonlasten bedroegen in 2012 € 10.727.588. De werkelijke opbrengst gemeentelijke woonlasten is iets meer dan de raming (€ 137.413) en de reden is dat de areaaluitbreiding niet is meegenomen in de begroting.

De belastingsoorten die onder de gemeentelijke woonlasten vallen, staan hieronder ook per belastingsoort weergegeven, omdat de wetgeving de term gemeentelijke woonlasten niet kent.

Ad a1. Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan de gemeente de verplichting heeft om daar afvalstoffen van huishoudelijke aard in te zamelen. Praktisch gezien komt het er op neer dat iedere huishouding bij moet dragen in de kosten die verbonden zijn aan de inzameling en verwerking van huishoudelijke afvalstoffen.

De gemeente is verplicht om bij de inzameling van afval onderscheid te maken tussen GFT-afval (de groene container) en overig afval (de grijze container). Daarnaast heeft de gemeente er voor gekozen om ook ten aanzien van glas, plastic, kleding, papier, grof groen afval en klein chemisch afval afzonderlijke inzamelingsacties te organiseren. Voor de inzameling van papier, die veelal door verenigingen en scholen wordt verzorgd, is een subsidieregeling van kracht.

Voor de verwerking van het ingezamelde afval zijn door de Regio Achterhoek centrale contracten opgesteld. De inzameling van het afval was opgedragen aan ter Horst milieu b.v. te Varsseveld.

Voor de tarieven van de afvalstoffenheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een huishouding die bestaat uit meerdere personen en huishoudingen die bestaan uit één persoon.

Het totaal van alle kosten, rondom de inzameling, verwerking en andere activiteiten ten aanzien van de huishoudelijke afvalstoffenheffing, dient volledig gedekt te worden door de tarieven van de afvalstoffenheffing en het reinigingsrecht. De totale opbrengst aan afvalstoffenheffing bedroeg in 2012 € 3.461.469.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven afvalstoffenheffing.

Type huishouding	tarief 2011	tarief 2012
meerpersoonshuishouding	€ 259,56	€ 232,32
- 1 persoonshuishouding	€ 167,16	€ 149,76

Ad a2. Onroerende-zaakbelastingen

De heffing van de onroerende-zaakbelastingen (OZB) geniet al jaren een meer dan gemiddelde belangstelling. Dat is ook wel begrijpelijk, omdat juist deze heffing bij uitstek het instrument is om ten aanzien van de gewenste of noodzakelijke begrotingsruimte standpunten in te nemen.

De OZB bestaat in feitelijke uit een tweetal heffingen, te weten:

- a. een heffing van de zakelijk gerechtigde (veelal de eigenaar) van een onroerend goed waarop de heffing van toepassing is voor zowel woningen als zogenaamde niet-woningen;
- b. een heffing van degene die als gebruiker van een zogenaamde niet-woning (veelal de huurder of de eigenaar) dient te worden aangemerkt van een onroerend goed waarop de heffing van toepassing is.

De heffing geschiedt op alle gebouwde onroerende registergoederen. Dit betekent dat deze goederen opgenomen moeten zijn in de kadastrale registers. Onder de heffingen vallen zowel woningen als bedrijven. Van de heffing is een beperkt aantal onroerende goederen vrijgesteld. Gedacht moet hierbij worden aan o.a. kerken, verkeerstechnische installaties en land- en tuinbouwgronden. De heffing wordt opgelegd aan degene die op 1 januari van het belastingjaar als "eigenaar" en/of als "gebruiker" van het belastingobject (het onroerend goed) kan worden aangemerkt.

De grondslag voor de heffing van de OZB is de waarde die in het economisch verkeer aan het belastingobject kan worden toegekend. Die waarde wordt jaarlijks vastgesteld en wordt via een WOZ-beschikking aan de belastingplichtige meegedeeld. Belastingplichtigen kunnen dan bezwaar maken tegen de hoogte van de taxatiewaarde. De op de WOZ-beschikking vermelde WOZ-waarde wordt door de belastingdienst gebruikt voor de inkomstenbelasting (huurwaardeforfait) en door de waterschappen voor de ingezetenenomslag. De gemeenten krijgen jaarlijks via het gemeentefonds een vergoeding voor de kosten die ze maken voor de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken. De vergoeding van de kosten vindt plaats door een specifieke uitkering aan elke gemeente. De totale vergoeding wordt daarbij verdeeld via een aantal objectieve maatstaven (vast bedrag, aantal woningen, aantal niet-woningen en oppervlakte).

De (her)waardering van het onroerend goed voor het belastingjaar 2012 heeft plaats gevonden naar de peildatum 1 januari 2011.

De OZB wordt berekend naar een percentage van de vastgestelde WOZ-waarde. De totale opbrengst in 2012 aan onroerende-zaakbelastingen bedroeg € 5.724.359. Het aandeel dat betrekking heeft op de gemeentelijke woonlasten bedroeg € 4.000.655 (woninggedeelte) en het niet-woning gedeelte bedroeg € 1.723.704.

In onderstaande tabel is het tarievenoverzicht opgenomen.

Type OZB	tarief 2011 percentage van de WOZ- waarde	tarief 2012 percentage van de WOZ- waarde
1. gebruikers van		
a. woningen	n.v.t.	n.v.t.
b. niet-woningen	0,09990%	0,10202%
2. eigenaren van		
a. woningen	0,09801%	0,10790%
b. niet-woningen	0,12040%	0,12307%

Ad a3. Rioolheffing

De heffing van rioolheffing wordt opgebracht door de gebruiker (bewoner) van een op de riolering aangesloten pand. De jaarlijkse lasten ten aanzien van de riolering hebben, als gevolg van een grillig investeringsverloop, geen stabiel karakter. Daarom is er voor gekozen om ten behoeve van het product riolering een egalisatiefonds in het leven te roepen. Dit heeft als voordeel dat de jaarlijkse tariefsaanpassing voor meerdere jaren gelijkmatig kan verlopen. In het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP) zijn meerjarig de te treffen maatregelen opgenomen met de daarbij behorende bedragen. Uitgangspunt blijft dat het tarief van de heffing, meerjarig gezien, alle kosten dekt welke verband houden met de exploitatie van de gemeentelijke riolering. De totale opbrengst van de rioolheffing bedroeg € 3.455.464 in 2012. In dit bedrag zit een bedrag van € 190.000 dat betrekking heeft op het niet-woning gedeelte.

Tariefoverzicht rioolrechten:

	tarief 2011	tarief 2012
Oude IJsselstreek	€ 199,08	€ 199,08

Ad b. Hondenbelasting

Voor het houden van een hond wordt als een directe belasting hondenbelasting geheven. Het tarief is progressief van opbouw. Dit betekent dat voor de 2e (en volgende) hond een hoger tarief geldt dan voor de 1e hond. Voor kennelhouders is het belastingtarief afgetopt. De opbrengst uit de hondenbelasting moet beschouwd worden als een algemeen dekkingsmiddel. Niettemin zijn in de afgelopen jaren maatregelen ter bestrijding van overlast, veroorzaakt door honden, getroffen waarbij uit de daaruit voortvloeiende lasten een relatie is gelegd met de tarieven voor de heffing van hondenbelasting. De totale opbrengst aan hondenbelasting bedroeg € 107.959 in 2012.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven hondenbelasting.

	tarief 2011	tarief 2012
- 1 ^e hond	€ 37,56	€ 28,20
- 2 ^e hond	€ 56,40	€ 42,36
- kennel	€ 131,04	€ 98,28

Ad c. Leges

De totale opbrengst aan leges bedroeg in 2012 € 939.694. In de primitieve begroting 2012 was de totale legesraming € 1.154.967. De grootste budgetafwijking zat bij de leges bouwvergunningen. Bij de marap is hier al melding van gemaakt. Uiteindelijk bleek het werkelijke resultaat € 215.273 lager dan de begroting. De oorzaak hiervan is dat het aantal aanvragen voor bouwwerken ver achter is gebleven bij de planning.

Ad d. Lijkbezorgingsrechten

Er worden lijkbezorgingsrechten geheven voor het gebruik van een tweetal begraafplaatsen te weten de algemene begraafplaats in Varsseveld en in Terborg. De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de

bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt. De totale opbrengst van de Lijkbezorgingsrechten bedraagt € 141.182 in 2012.

Ad e. Marktgeden

Er worden marktgeden geheven voor het innemen van standplaatsen op de wekelijkse warenmarkten te Gendringen, Silvolde, Terborg, Ulft en Varsseveld. De totale opbrengst van de marktgeden bedroeg in 2012 € 20.630.

Ad f. Reinigingsrechten

Naast de afvalstoffenheffing kennen we een reinigingsrecht. Dat recht is verschuldigd door bedrijven en instellingen die geringe hoeveelheden afval, passend in de 'gemeentelijke containers' aanbieden en die de gemeente hebben verzocht dat afval tijdens de normale inzamelingsactiviteiten mee te willen nemen. De totale opbrengst aan reinigingsrechten bedroeg in 2012 € 94.493.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven reinigingsrechten.

Gemeente	tarief 2011	tarief 2012
- grijze container	€ 255,00	€ 281,04
- groene container	€ 121,56	€ 132,96
- milieubox	€ 39,00	€ 42,00

Ad g. Toeristenbelasting

De opbrengst uit de toeristenbelasting vormt een algemeen dekkingsmiddel. De belasting wordt geheven van personen die niet in de gemeentelijke bevolkingsadministratie zijn opgenomen, maar die tegen het betalen van een vergoeding wel verblijf houden met overnachtingen in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeermiddelen e.d. De totale opbrengst van de toeristenbelasting bedroeg € 125.492 in 2012.

Er wordt gebruik gemaakt van forfaitaire heffingsmogelijkheden. Dit betekent dat de belasting geïnd wordt bij degene die gelegenheid biedt om tegen betaling te overnachten, waarbij wordt uitgegaan van een gemiddelde bezetting.

Ten aanzien van het tarief kan het volgende overzicht worden gegeven:

	tarief 2011	tarief 2012
per overnachting	€ 0,85	€ 1,00

ad h. Precariorechten

Er worden precariorechten geheven van degene die een met vergunning verleende standplaats in gebruik heeft op voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De totale opbrengst van de precariorechten bedroeg in 2012 € 5.536.

Onderstaand overzicht biedt inzicht in de tarieven precariorechten:

	tarief 2011	tarief 2012
dagtarief	n.v.t.	€ 10,00
jaartarief	n.v.t.	€ 440,00

Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Gemeenten kunnen met inachtneming van de Invorderingswet kwijtschelding verlenen voor de gemeentelijke heffingen, waarbij tot het autonoom beleid behoort het geven van een antwoord op de vraag voor welke heffingen die kwijtschelding mogelijk is. Bij de uitvoering van het kwijtscheldingsbeleid is de gemeente daarbij gebonden aan de rijksregelgeving, met dien verstande dat bij de vaststelling van de berekeningscomponent "kosten van bestaan" de gemeente een ruimere interpretatie kan en mag hanteren dan op dit punt door het rijk wordt gedaan.

Het rijk hanteert voor de bepaling van de norm "kosten van bestaan" hierbij een bedrag dat overeen komt met 90% van de bijstandsnorm. Veruit de meeste gemeenten hanteren voor deze situatie een

ruimere norm. Vaak wordt daarbij uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm. Voor de gemeente Oude IJsselstreek geldt eveneens dat bij aanvragen om kwijtschelding uitgegaan wordt van 100% van de bijstandsnorm.

In 2012 is een totaalbedrag van € 212.521 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden. Dit is rond 2% van de totaal geraamde opbrengsten gemeentelijke belastingen die voor gemeentelijke kwijtschelding in aanmerking komt. In 2011 werd in totaliteit € 214.625 aan gemeentelijke belastingen kwijtgescholden.

Totaaloverzicht belastingen en heffingen

Soort	Belasting/Heffing	Werkelijke opbrengst 2011	Raming 2012 (primitief)	Raming 2012 na wijziging	Werkelijke opbrengst 2012
	Precariorechten				5.536
	Marktgelden	22.635	24.000	24.000	20.630
	Leges	1.130.706	1.153.949	1.153.949	939.694
	Lijkbezorgingrechten	100.245	110.000	110.000	141.182
	Toeristenbelasting	105.480	134.366	134.366	125.492
	Hondenbelasting	146.839	112.500	112.500	107.959
	OZB niet-woningen	1.678.965	1.720.100	1.720.100	1.723.704
	Reinigingsrechten	95.180	100.000	100.000	94.493
	Woonlasten	10.902.240	10.552.175	10.590.175	10.727.588
	Rioolrecht bedrijven	187.000	190.000	190.000	190.000

10.4 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

1. Algemeen

De gemeente heeft een groot aantal kapitaalgoederen in eigendom. Het betreft hier onder andere openbaar groen, wegen, riolering, diverse gebouwen, openbare verlichting en kunstwerken. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud ervan is enerzijds bepalend voor het voorzieningenniveau en anderzijds ook voor de (jaarlijkse) lasten.

Beheer

Kapitaalgoederen dienen zo lang mogelijk een bijdrage te leveren aan het doel waarvoor zij zijn aangeschaft of vervaardigd. In vervolg op de verkrijging- of vervaardigingfase van kapitaalgoederen wordt gesproken over de beheerfase (fase 2) van kapitaalgoederen. Beheer moet daarbij worden gezien als meer dan *'houden wat je hebt'*.

In de verplichte paragraaf onderhoud kapitaalgoederen dient het beleidskader, de daaruit voortvloeiende financiële consequenties en de vertaling daarvan in de begroting en jaarrekening te worden aangegeven (artikel 12 van het BBV). Een essentieel onderdeel van de inhoud van deze paragraaf wordt bepaald door het gekozen ambitieniveau, de staat van onderhoud van de desbetreffende kapitaalgoederen en de kosten die hiermee gemoeid zijn. Hierbij dient in acht te worden genomen dat achterstallig onderhoud leidt tot kapitaalvernietiging en afwaardering wanneer sprake is van duurzame waardevermindering (artikel 65 van het BBV). Bij een tijdelijke waardevermindering vanwege achterstallig onderhoud (zonder afwaardering) dienen de lasten van het wegwerken van achterstallig onderhoud ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

In dit hoofdstuk gaat het over het beheer van de kapitaalgoederen in de gemeente Oude IJsselstreek. De kapitaalgoederen zijn grofweg als volgt te rubriceren:

- Beheer infrastructuur, waaronder wegen, water, riolering en kunstwerken;
- Beheer voorzieningen waaronder openbaar groen en speelplaatsen, openbare verlichting, sport- en recreatiemogelijkheden; gemeentelijke gebouwen en accommodaties.

Ontwikkeling

In 2012 is verder gewerkt aan de actualisatie van de verschillende beheerplannen. Dit zal ook de komende jaren verder worden uitgewerkt en bijgehouden (mutaties verwerken). Op basis van de vastgestelde plannen zal per kapitaalgoed inzicht worden gegeven in het gemeentelijke beleid, de doelstellingen, de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's.

Onderhoud

Onderhoud kan worden onderscheiden in groot onderhoud en klein onderhoud. Onder groot onderhoud wordt verstaan onderhoud van veelal ingrijpende aard dat op een groot deel van het object wordt uitgevoerd en na een langere gebruiksperiode moet worden verricht. Klein onderhoud is het onderhoud dat in het eerste of het lopende planjaar op een klein gedeelte van het object wordt uitgevoerd. Onderhoudskosten worden gemaakt om het object gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden (naar behoren laten functioneren en een bepaalde representativiteit laten behouden). De kosten van klein en groot onderhoud zijn dus niet levensduurverlengend en mogen dus niet worden geactiveerd.

Bij het opstellen van het onderhoudsplan vindt afstemming plaats met de toekomstige werkzaamheden aan groen, wegen, riolering, etc., maar ook met de toekomstige ruimtelijk ontwikkeling. Een integrale benadering en aanpak wordt hier voorgestaan. De onderhoudsplannen bestaan naast het groot onderhoud ook uit klein onderhoud. Hierbij gaat het om het herstel van schades aan wegen, groen, riolering, etc.

2. Wegen.

Beleid

Op 2 oktober 2008 heeft de raad het Beleidsplan Wegen 2009 – 2013 vastgesteld. Het doel van het beleidsplan is het leggen van een bestuurlijke, beheersmatige en financiële basis voor het wegbeheer in de periode 2009 – 2013 (vijf jaar). In het beleidsplan zijn de beleidskaders omschreven en uitgewerkt tot beleidsdoelstellingen en strategieën. Het beleidsplan is nodig om te komen tot een verantwoord wegbeheer in de gemeente Oude IJsselstreek. Een achterstand bij het onderhoud kan de veiligheid van weggebruikers in gevaar brengen en leiden tot klachten en het aansprakelijk stellen van de wegbeheerder.

Om de twee jaar wordt er een globale weginspectie uitgevoerd. De globale weginspectie geeft de onderhoudstoestand van de wegen weer en is noodzakelijk voor het opstellen van een meerjarenplanning van maximaal 5 jaar van de wegen. Dit is dus het eigenlijke beheersplan. Dit blijft een indicatie omdat op grond van de (wisselende) verkeersbelasting en de samenstelling van de verharding geen honderd procent betrouwbare voorspelling kan worden gedaan van de restlevensduur van een weg. Een beheersplan op basis van een globale weginspectie geeft een indicatie op het benodigde onderhoud en niet meer dan dat. Op basis van het vastgestelde kwaliteitsniveau (basis) en het hieraan gekoppelde budget wordt met behulp van het wegbeheer programma DG Dialog de uiteindelijke de meerjarenplanning gemaakt. Als de meerjarenplanning bekend is wordt er een maatregeltoets uitgevoerd. De maatregeltoets wordt uitgevoerd op wegen waar op korte termijn groot onderhoud noodzakelijk is.

Gerealiseerd in 2012

In 2012 is een aantal wegen gereconstrueerd; Aanleg parkeerterrein stationsomgeving Varsseveld, reconstructie Wilhelminastraat Terborg, doortrekking recreatief fietspad langs de N818, woonrijp maken Bomenbuurt in Ulft, herinrichting Oranjebuurt in Gendringen, reconstructie Walstraat in Terborg. Verder zijn een aantal projecten in 2012 gestart zoals, centrumplan Varsseveld, reconstructie Laan van Schuiljenburgh en de revitalisering van de Vogelbuurt fase 2 in Ulft. Diverse wegen in de gemeente zijn, in het kader van groot onderhoud, voorzien van een nieuwe asfalt- of slijtlaag.

Het benodigde bedrag wordt enerzijds als groot onderhoud in de exploitatiebegroting opgenomen en anderzijds worden reconstructies als investering voor levensduurverlengend op de meerjarige investeringslijst geplaatst.

Product	Kosten begroting 2012	Gerealiseerd
Wegbeheer	€ 1.157.000,-	Planmatig onderhoud van wegen, afgerond
Reconstructies en herinrichting	Kapitaallasten	Diverse reconstructies Afgerond. De meeste geplande reconstructies zijn in uitvoering Een aantal is in voorbereiding
Financieel beleid mbt wegen	Bestaande formatie	Gerealiseerd, het onderhoud is opgenomen in de exploitatiebegroting.

3. Civieltechnische kunstwerken en kunst in de openbare ruimte(Kunstwerken en bruggen)

Beleid

Kunst in de openbare ruimte

In overleg met de verantwoordelijke wethouder is ervoor gekozen om het onderhoud aan de kunst in de openbare ruimte onder deze paragraaf te laten vallen. Deze objecten vertegenwoordigen, net als de civiele kunstwerken, een aanzienlijk bedrag. Het niet onderhouden ervan leidt uiteindelijk ook hier tot verval. Als voorbeeld kan men denken aan de dit jaar in gebruik genomen waterspeelplaats op het DRU-Industriepark. *Civieltechnische kunstwerken(bruggen)*

Zoals eerder aangegeven komen een tweetal bruggen voor vervanging in aanmerking. Uit documentenonderzoek tijdens de planvoorbereiding is echter gebleken dat één van de bruggen, de brug in de Doetinchemseweg in Terborg, niet in beheer en eigendom is van de gemeente Oude IJsselstreek. Dit in tegenstelling tot de recentelijk door het waterschap vastgestelde waterlegger. Tegen de vaststelling van deze legger is op dit punt daarom ook beroep aangetekend. Zeker gezien de staat waarin de brug verkeert, kan er geen sprake zijn van overdracht zonder een financiële vergoeding.

Kwaliteitsniveau

Uitgangspunt is een zodanig kwaliteitsniveau dat de kunstwerken naar behoren functioneren en er dus geen sprake is van achterstallig onderhoud of gevaarlijke situaties.

Bij het beheer heeft het voorkomen van gevaarlijke situaties eerste prioriteit. Tweede prioriteit is zorg dragen voor het goed functioneren van de voorzieningen.

Gerealiseerd in 2012

Het regulier jaarlijks onderhoud aan de civieltechnische kunstwerken is dit jaar in samenwerking met het ISWI gebeurd. Voor het eerst dit jaar valt nu ook de kunst in de openbare ruimte onder deze paragraaf. Met de inventarisatie is een begin gemaakt. Het streven is om voor deze kunstobjecten eenzelfde beheerplan te maken als voor de civiele kunstwerken. De verwachting is dat in het voorjaar van 2013 hier meer bekend over is.

Het onderhoud aan de waterspeelplaats bij de DRU is dit jaar in samenwerking met de firma Rots uitgevoerd. De onderhoudskosten op dit moment bedragen ongeveer een vijfde van het budget.

Product	Kosten begroting 2012	Gerealiseerd
Onderhoud civieltechnische kunstwerken	Bestaande budgetten en formatie	Het regulier jaarlijks onderhoud is gerealiseerd
Onderhoud kunst in de openbare ruimte	Bestaande budgetten en formatie	Het jaarlijks onderhoud is gerealiseerd.

Riolering

Beleid

Voor het verwijderen van stedelijk afvalwater, hemelwater en grondwater uit onze gehele gemeente zijn er voorzieningen nodig. Ze dragen bij aan de bescherming van de volksgezondheid, het milieu en het tegengaan van wateroverlast. Aanleg en beheer van deze voorzieningen is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet milieubeheer en de Waterwet. In deze wetten is opgenomen dat de gemeente zorg moet dragen voor een doelmatige inzameling en transport van afvalwater dat binnen haar grenzen wordt aangeboden. Deze zorgplicht is per 1-1-2008, met invoering van de Wet verankering en bekostiging gemeentelijke watertaken, verbreed tot drie zorgplichten:

- Zorgplicht voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater.
- Zorgplicht voor doelmatige inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater.
- Zorgplicht voor grondwatermaatregelen.

Vanuit onder andere de eerder genoemde Wet Milieubeheer heeft de gemeente een verplichting tot het opstellen van een beleidsplan, waarin deze zorgplichten verder worden uitgewerkt. Het gemeentelijke beleid is opgenomen in het verbreed gemeentelijk rioleringsplan (vGRP).

Het vGRP bevat:

- a. een overzicht van de in de gemeente aanwezige voorzieningen voor de inzameling en het transport van afvalwater en het tijdstip waarop die voorzieningen naar verwachting aan vervanging toe zijn;
- b. een overzicht van de aan te leggen of te vervangen voorzieningen als bedoeld onder a;
- c. een overzicht van de wijze waarop de voorzieningen worden of zullen worden beheerd;
- d. de gevolgen voor het milieu van de aanwezige voorzieningen en van de in het plan aangekondigde activiteiten;b
- e. een overzicht van de financiële gevolgen van het plan.

Het hierboven genoemde vGRP is in december 2011 door de gemeenteraad vastgesteld en dient in 2016 te worden herzien.

Alle riolen binnen de bebouwde kommen zijn geïnventariseerd op diameter, hoogteligging, materiaalsoort ed. Daarnaast is van het overgrote deel van deze riolen de toestand vastgesteld. Riolbuizen worden hiervoor van binnen met een videocamera bekeken en schades worden volgens een landelijke NEN norm vastgelegd. Deze twee informatiestromen worden ingebracht in een rioolbeheer programma (DG Dialog riool). Hieruit komt een vervangingsplanning.

Aan de hand van uitgangspunten die zijn opgenomen in het vGRP, zullen alle riolen in de diverse kernen doorgerekend worden voor wat betreft het functioneren. Door de uitkomsten van deze berekeningen te vergelijken met wat daadwerkelijk aanwezig is, ontstaat er een plan van eventuele verzwaren van riolen of het plaatsen van voorzieningen.

De vervangingsplanning kan eventueel enkele jaren aangepast worden, indien blijkt dat verzwaaring van een bepaald rioolgedeelte meer prioriteit heeft vanwege steeds voorkomende problemen bij regenval. Zo komt er een lijst van te vervangen of te verzwaren riolen tot stand. Getracht wordt om de rioolwerkzaamheden zoveel mogelijk af te stemmen met andere werken.

Apart te noemen valt nog het onderhoud en vervanging van pompgemalen (minigemalen en grote gemalen). Deze installaties worden jaarlijks gereinigd en geïnspecteerd. Het onderhoud en het verhelpen van storingen is geregeld door middel van een onderhoudscontract.

Gerealiseerd in 2012

In 2012 is de riolering in onder andere de IJsselweg in Gendringen, de Wilhelminabuurt in Gendringen, de Vogelbuurt in Ulft en de Walstraat in Terborg vervangen. Verder is er een grondwatermeetnet geïnstalleerd voor de registratie van de hoogte van het grondwater in de gemeente.

Alle kosten die voortvloeien uit de hierboven genoemde zorgplichten worden gedekt via het egalisatiefonds riolering. Dit is ook zo opgenomen in het recentelijk vastgestelde vGRP.

Financieel kader

De financiële dekking van het GRP vindt plaats door het heffen van een rioolrecht. Uitgangspunt hierbij is dat dit kostendekkend is.

Product	Kosten begroting 2012	Gerealiseerd
Uitvoering vGRP	Bestaande budgetten egalisatiefonds riolering	Diverse reconstructies zijn uitgevoerd, een aantal is in uitvoering en een aantal wordt voorbereid en dit loopt over naar het jaar 2013.

4. Beheer openbaar groen.

Beleid

De Gemeenteraad heeft in 2010 de kaders vastgesteld voor het groenbeleid. De verdere uitwerking daarvan wordt ter hand genomen. De uitgangspunten voor het beheer en onderhoud van het openbaar groen worden in 2013 verder uitgewerkt. Op basis hiervan zal in de programmabegroting 2014-2017 inzicht gegeven worden in het gemeentelijke beleid, de doelstellingen, de activiteiten die op stapel staan, de daarmee gemoeid zijnde financiële middelen en eventuele ontwikkelingen en risico's

Bepaling planning onderhoud

- Het onderhoudsniveau van het openbaar groen in de Gemeente Oude IJsselstreek is voor wat betreft de centra en de toegangswegen naar de centra, Spic & Span. Daarbuiten ligt het onderhoudsniveau op een 6, vastgesteld in de raad van april 2012.

Voor het groenbeheer gebruiken wij het programma DG Dialog groen. Hierin is de gehele oppervlakte en soort groen opgenomen en zijn de verschillende niveaus verwerkt. Het eindproduct is een

bezettingsgraad van de gebiedsteams waardoor het onderhoud uitgevoerd moet worden. Naast deze gebiedsteams is er inzet van het werkvoorzieningschap WEDEO, het ISWI en externe bedrijven.

De onkruidbestrijding op de verhardingen wordt in zijn geheel uitbesteed.

Voortgang gepland onderhoud.

Het halen van de planning van het groenonderhoud is van vele factoren afhankelijk. Een belangrijke factor daarvan is het weer. Bij afwisselend natte weersomstandigheden en veel zon zal de onkruidgroei explosief toenemen, met als gevolg, dat er een beduidend slechter beeld ontstaat dan gewenst is. Bij een droge zomer is dit beeld anders. In normale omstandigheden moet het gewenste aangegeven onderhoudsniveau met de huidige bezetting en beschikbare middelen gehaald kunnen worden.

Gerealiseerd in 2012

Er is binnen de kernen in 2012 een basis plus onderhoudsniveau. In het buitengebied bij het boomonderhoud is wel sprake van achterstalligheid. Er is een groot bestand Amerikaanse eiken dat veel onderhoud vraagt. Een groot deel van het achterstallig onderhoud is in 2012 weggewerkt. De rest zal de komende jaren worden weggewerkt tijdens het reguliere onderhoud. Er zal een plan worden opgesteld voor het beheer van de bomen.

Product	Kosten begroting 2010	Gerealiseerd
Opstellen groenbeheerplan	Bestaande budgetten en formatie	Niet gerealiseerd, is doorgeschoven naar 2013.
Uitvoering planmatig onderhoud	Bestaande budgetten en formatie	Uitvoering van het reguliere groenonderhoud.
Wijk-en buurtgericht werken	Bestaande budgetten en formatie	In 2011 is begonnen met het op kleine schaal uitvoeren van wijk-en buurtgericht werken. Dit zal de komende jaren verder over de gehele gemeente worden uitgerold.
Uitbesteden 2500 uur schoffelwerk	Bestaande budgetten	In 2012 is voor een periode van 8 maand schoffelwerk uitbesteed

5. Speelplaatsen

Beleid

In 2006 is een speelplaatsenplan opgesteld. In dit plan zijn het voorgestelde gemeentelijke beleid en de uitgangspunten voor de renovatie en het opwaarderen van bestaande speelterreinen en de aanleg van nieuwe speelterreinen opgenomen. In 2011 is het speelruimtebeleidsplan geëvalueerd en is besloten de streefdoelen en de beleidsvoornemens voort te zetten in een werkplan 2011 t/m 2014.

Werkplan 2011 t/m 2014

In het werkplan staat beschreven welke kernen, wijken en speelplaatsen in de periode 2011 t/m 2014 nog moeten worden heringericht om aan de beleidsnormen en –voornemens te voldoen. Daarnaast is een begroting opgenomen voor de investering in de speelruimte en het reguliere onderhoud. Na afronding van het werkplan voldoet onze speelruimte aan de vastgestelde normen. Het speelruimtebeleid kan daarna voor het grootste deel bestaan uit een onderhoudsplan.

In het werkplan is een prioritering opgenomen. Met name de speelplaatsen die niet voldoen aan het Attractiebesluit (= landelijke normering voor de veiligheid van speelvoorzieningen en val ondergronden) of waarvan de toestellen toe zijn aan vervanging, worden gerenoveerd.

Elke speelplaats wordt minimaal een keer per jaar bezocht door een controleur. Hij bekijkt de toestand van de speelwerktuigen. Reparaties worden door de eigen dienst en/of door specialisten, uitgevoerd. Voor groot onderhoud wordt een aparte planning gemaakt.

Gerealiseerd in 2012

Het onderhoud is gerealiseerd. Vanwege een inhaalslag op de uitvoering van het speelruimtebeleid is een groot aantal speeltoestellen vervangen en een aantal speelplaatsen nieuw ingericht.

Product	Kosten begroting 2011	Gerealiseerd
Onderhoud speelattributen	Bestaande budgetten en formatie	Controle en inspectie van speeltoestellen (1 X per jaar), onderhoud van een groot aantal speeltoestellen en vervanging van speeltoestellen
Vervanging speelattributen	Bestaande budgetten en formatie	Gerealiseerd, een groot aantal speeltoestellen is vervangen. Er is een aantal nieuwe plaatsen ingericht.

6. Gemeentelijke gebouwen en accommodaties.

Beleid

Het planmatig onderhoud van de gebouwen was tot september uitbesteed aan woningbouwvereniging Wonion. Vanaf dat moment is dit weer in eigen beheer gekomen. Dit omdat Wonion volgens de landelijke overheid het onderhoud van de gemeentelijke gebouwen niet mocht uitvoeren. Het planmatig onderhoud wordt uitgevoerd aan de hand van een uitvoeringsplan.

Uitvoeringsplan.

In het uitvoeringsplan zijn de onderhoudskosten over een aantal jaren in beeld gebracht. Om de fluctuatie in de jaarlijkse kosten voor het beheer te voorkomen, is een voorziening onderhoud gemeentelijke gebouwen ingesteld. Deze voorziening is zoals eerder toegelicht op pagina's 23 en 25 vrijgevallen en deels omgezet naar een bestemmingsreserve.

Gerealiseerd in 2012

Het noodzakelijke onderhoud is conform het beheersplan in 2012 uitgevoerd.

Product	Kosten begroting 2011	Gerealiseerd
Onderhoud gebouwen	Bestaande budgetten uit voorziening	Het noodzakelijke onderhoud is gerealiseerd.
Uitvoeringsplan	Opstellen plan voor uitvoering van het onderhoud	Gereed in 2013

7. Water

Beleid

In 2010 is het Gemeentelijk Waterplan gereed gekomen. In dit waterplan is een integrale (water)visie opgenomen die ervoor moet zorgen dat de waarde van het water nu en in de toekomst behouden blijft en daar waar mogelijk wordt versterkt.

Vanuit de nieuwe Waterwet heeft de gemeente de zorgplicht om in het openbaar gemeentelijk gebied maatregelen te treffen om structureel nadelig gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken. Dit voor zover het treffen van die maatregelen niet tot de zorg van het waterschap of provincie behoort. Hoe de gemeente deze zorgplicht in denkt te vullen, is opgenomen in het verbrede GRP wat in 2012 is vastgesteld door de gemeenteraad.

Gerealiseerd in 2012

Over het beheer en onderhoud van de naar het waterschap overgedragen wateren, zijn inmiddels afspraken gemaakt. Om de zorgplicht rondom het grondwater beter in te kunnen vullen, is er een grondwatermeetnet aangelegd. Met behulp van dit meetnet kan het verloop van het grondwater over langere perioden gemonitord worden.

Product	Kosten begroting 2011	Gerealiseerd
Waterbeleidsplan	Bestaande budgetten en formatie	Vastgesteld

8. Openbare verlichting

Beleid

Openbare verlichting is een hulpmiddel dat bijdraagt aan een veilige en leefbare openbare ruimte. Het is daarom een beleidsterrein waarbij het van belang is dat de gemeente zelf een sturende rol bij het definiëren van het beleid en het uitvoeren van het beheer en onderhoud vervult. Met het oog daarop is in 2012 het Beleidsplan Openbare verlichting 2012-2016 vastgesteld. Naast doelen, prioriteiten, kwaliteit en investeringsomvang is aan het beleidsplan ook een uitvoeringsplan gekoppeld. Jaarlijks wordt hiervoor een bestek voor vervanging van verouderde masten en armaturen opgesteld.

Gerealiseerd in 2012

De 1^e cyclus van 4 fasen van het vervangingsplan is afgerond. Met de nieuwe cyclus wordt pas weer begonnen na afronding van het project "Vogelbuurt" in Ulft. De voorziening is in 2012 gebruikt voor het vervangen van de openbare verlichting in de Vogelbuurt. Dit past goed in het kader van het nieuwe beleidsplan openbare verlichting, waar uitgegaan wordt van een iets langere levensduur van masten en armaturen.

Er is een structurele besparing op het energieverbruik van ± 300.000 kWu op jaarbasis (vanaf 2010).

Product	Kosten begroting 2011	Gerealiseerd
Vervanging lichtmasten en armaturen (vervangingsplan)	€ 95.000,-	Revitalisering Vogelbuurt fase 1
Uitvoering planmatig onderhoud	Bestaande budgetten en formatie	Klachten en storingen verholpen,
Opstellen beleidsplan	Bestaande budgetten en formatie	Gereed

10.5 Paragraaf Grondbeleid

1. Inleiding

Onder grondbeleid wordt verstaan het gehele instrumentarium dat de gemeente ter beschikking staat om ruimtelijke doelstellingen te realiseren, het omvat alle strategieën van de gemeente rond het verwerven, beheren, bewerken en uitgeven van gronden. Grondbeleid is een verzamelnaam van een aantal specifieke beleidsuitingen en kan worden ingezet om doelstellingen van de andere beleidsaspecten binnen de gemeente mede mogelijk te maken. Het grondbeleid heeft grote invloed op en samenhang met de realisatie van de beleidstaken zoals: ruimtelijke ontwikkeling - volkshuisvesting - verkeer en vervoer - cultuur, sport en recreatie - economische structuur. Daarnaast kan het grondbeleid grote financiële gevolgen hebben. Met name de financiële risico's zijn van belang voor de financiële positie van de gemeente.

1.1. Beleid

Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij passief (of faciliterend) grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Er zijn ook mengvormen mogelijk, waarbij de gemeente en een of meer private partijen samen voor de ontwikkeling van een gebied zorgen.

Het bestaande beleid op het gebied van Grondbeleid is opgenomen in de volgende stukken:

- Nota Grondbeleid van 2005, een beleidsnotitie over de grondexploitatie;
- In bestemmingsplannen.

Volgens de huidige nota grondbeleid voert de gemeente Oude IJsselstreek daar waar mogelijk een actief (of strategisch) grondbeleid. Soms is de gemeente genoodzaakt het initiatief aan een particulier of ontwikkelaar over te laten. Als tussenvorm van actief en passief grondbeleid kan de gemeente op verschillende manieren samenwerken met particuliere ondernemingen. Deze samenwerkingsvormen staan in de praktijk bekend onder de naam Publiek Private Samenwerking (PPS). Het komen tot samenwerking heeft voor beide partijen voordelen, meerwaarde.

De huidige nota grondbeleid dateert van 2005. Sinds die tijd zijn de omstandigheden ingrijpend gewijzigd. Denk bijvoorbeeld aan de economische en financiële crisis, die sinds 2008 forse invloed heeft op de woningmarkt en op de behoefte aan bedrijventerreinen en denk ook aan de wijzigingen in bevolkingssamenstelling en omvang die zich de komende jaren gaat voltrekken in de regio Achterhoek. Dit laatste heeft ertoe geleid dat gemeente de woningbouw capaciteit heeft moeten aanpassen. Hiervan zijn tevens de financiële gevolgen geraamd en zijn er voorzieningen getroffen.

In dit licht zal de nota grondbeleid van 2005 opnieuw worden bezien. Het voornemen is nog dit kalenderjaar een nieuwe nota grondbeleid aan de raad voor te leggen.

1.2. Gronduitgifte

Voor de bepaling van de uitgifteprijs van bouwgrond is niet de optelsom van de kosten bepalend, maar wordt zoveel mogelijk de marktprijs benaderd. Daarnaast is voor de prijs van bedrijventerreinen van belang de samenwerkingsovereenkomst tot het realiseren van het regionale bedrijventerrein. De daarin vast te stellen grondprijzen zullen tevens van invloed zijn op de hoogte van de grondprijzen binnen onze bedrijventerreinen. Op basis van de gesloten overeenkomst over het regionale bedrijventerrein zijn de uitgifteprijzen van de bouwkavels in de gemeente geharmoniseerd.

Op dit moment staat de verkoop van bouwgrond voor woningbouw, alsmede de behoefte aan kavels voor bedrijven sterk onder druk. De afgelopen jaren is reeds op deze ontwikkelingen geanticipeerd door de looptijd van de exploitaties te verlengen (langzamere uitgifte) en de opbrengstenstijging terug te brengen. In de risico paragraaf werd tevens rekening gehouden met een verdere uitloop van de exploitaties en het verder verlagen van de opbrengstenstijging.

1.3. Beleidsuitgangspunten reserves, voorzieningen en risico's voor grondzaken

De gemeente Oude IJsselstreek kent ingevolge de begrotings- en rekeningvoorschriften geen eigen algemene reserve voor de grondexploitatie. Bij gronden niet in exploitatie zullen boekwaardes moeten worden afgeboekt wanneer deze waarden boven de marktprijs liggen. Deze afboeking vindt plaats ten laste van de algemene reserve. Voor de gronden in exploitatie met verwachte nadelige resultaten wordt voor deze nadelige resultaten een verliesvoorziening getroffen. Dat wil zeggen dat een deel van de algemene reserve wordt vastgelegd om toekomstige verliezen af te kunnen dekken. Daarnaast worden risico's geïnventariseerd en wordt de kans dat deze zich kunnen voordoen bepaald. Het uiteindelijke bedrag van het totaal van deze risico's is van invloed op het weerstandsvermogen van de gemeente. Deze zal groot genoeg moeten zijn om de risico's af te dekken wanneer deze risico's zich voordoen. Dit impliceert dat het weerstandsvermogen groot genoeg moet zijn. Daarmee kan worden gesteld dat met financiële risico's en verwachte nadelige resultaten binnen de grondexploitatie in voldoende mate rekening wordt gehouden.

Echter dit jaar moet bijzondere aandacht worden besteed aan de **Niet In Exploitatie Genomen Gronden (NIEGG)**. De commissie BBV (die de begrotings- en rekeningvoorschriften voor gemeenten vaststelt) heeft over de NIEGG het volgende bepaald:¹ *“Voor het activeren van de kosten bij niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG) moet een reëel en stellig voornemen bestaan dat deze in de nabije toekomst zal worden bebouwd. deze verwachting moet zijn gebaseerd op een raadsbesluit, waarin inhoud wordt gegeven aan ambitie en planperiode”*

Alle complexen, opgenomen in de NIEGG van de gemeente zijn aan deze regel getoetst. Gronden die niet voldoen aan de regel zijn nu voor de waarde van de bestemming van deze gronden opgenomen op de balans als Materiële Vaste Activa (MVA). De gevolgen van deze regel voor de NIEGG van de gemeente zijn beschreven in paragraaf 2.5.

¹ Commissie BBV; Notitie grondexploitatie (bijgesteld); februari 2012

2. Herziening grondexploitaties²

2.1. Aanpassingen grondexploitaties

Alle gronden in exploitatie zijn per 31 december 2012 (peildatum) herzien. Deze herziening hield het volgende in:

- Bijstelling van de boekwaarden op basis van inkomsten en uitgaven in 2012.
- Aanpassing parameters:

De rente waarmee in de grondexploitatie in de grondexploitaties wordt gerekend is 4% per jaar. Elk jaar wordt bij het herzien van de grondexploitaties bij het opstellen van de jaarrekening berekend wat de rente moet zijn die over de boekwaarde aan de algemene middelen wordt overgeboekt. Voor het jaar 2012 bedroeg deze zogenaamde omslagrente 2,5%. Op basis hiervan is de rente in de grondexploitaties (rekenrente) verlaagd van 4% naar 3,5%. Dit percentage is voldoende om een eventuele rentestijging de komende jaren op te vangen. Jaarlijks zal bezien worden, op basis van de omslagrente, of deze rekenrente voldoende is.

De kostenstijging is gehandhaafd op 2,5%. Het afgelopen jaar is de inflatie boven de 2% uitgekomen. Het thans gehanteerde percentage loopt vooralsnog in de pas met de inflatie. Ook dit percentage zal jaarlijks worden herzien op basis van de werkelijke ontwikkeling van de inflatie en mogelijke toename in de kosten van infrastructurele werken en plankosten.

De opbrengstenstijging is verlaagd van 0,5% naar 0,0%. In het huidige economische en financiële klimaat is het niet te verwachten dat de uitgifteprijs van bouwrijpe gronden in de pas blijven lopen met de inflatie. Er is op dit moment zelfs sprake van een neerwaartse druk op de uitgifteprijs.

2.2. Regionale Woonvisie

In het kader van de regionale afspraken over woningbouwcapaciteit moet de gemeente de plancapaciteit voor de woningbouw terugbrengen. Berekend is dat de gemeente hiermee een financieel risico loopt van € 26.300.000. Ter afdekking van mogelijke risico's in de komende jaren is in de jaarrekening 2011 een voorziening woonvisie gevormd van € 11.800.000 en een risicobedrag opgenomen in het weerstandsvermogen van € 4.720.000. In het boekjaar 2012 zijn de projecten het Anker, 3^e speelveld in Varsselder, projecten i.v.m. uitbouw gemeentehuis (Lenteleven/Waalstraat en oude brandweerkazerne Ulft en Gendringen) en het MFA de Rietborgh aan de raad voorgelegd. Hiervoor is € 1.707.976 overgebracht naar de investeringslijst en is € 2.017.720 afgeboekt van de verliesvoorziening woonvisie, zodat nog € 9.782.280 resteert. De genomen besluiten zijn weergegeven in onderstaande tabel.

² Alle in deze paragraaf genoemde bedragen zijn in Euro's en exclusief BTW

complex	naar investerings lijst	Consequenties verliesvoorziening woonvisie
het Anker		915.368
Rietborgh/Wienwaarden	900.000	94.698
Derde speelveld Varsselder (v.d. Pavert		460.000
Lenteleven	807.976	364.584
Waalstraat		183.070
Totaal	1.707.976	2.017.720

In juni 2013 zijn ook de projecten het Gietelinck, Hutten Zuid en Centrumplan Ulft aan de raad voorgelegd en zijn er voor deze projecten nieuwe/herziene grondexploitaties vastgesteld door de raad. Deze nieuwe/herziene grondexploitaties zijn verwerkt in deze jaarrekening in paragraaf 2.3 "Resultaten gronden in exploitatie". Naast afboekingen op gronden in exploitatie waarvoor een beroep moest worden gedaan op de verliesvoorziening woonvisie hebben er ook afboekingen plaatsgevonden op de projecten Biezenakker II (Ulft Noord) en is het project schoollocatie Dobbelsteen Ulft, binnen het project Vogelbuurt, opgenomen onder de risico's. Ook de 2^e fase van het Essenkampterrein (Hummeltje/Tummeltje) in Varsseveld is onder de risico's woonvisie opgenomen. In totaal is op al deze projecten een bedrag afgeboekt ten laste van de verliesvoorziening woonvisie van € 11.636.843. Voor het centrumplan Ulft zijn de kosten voor bouw- en woonrijp maken opgenomen op de investeringslijst. (zie onderstaande tabel)

Project	naar investerings lijst	Consequenties verliesvoorziening woonvisie	Financiële risico's
Centrumplan Ulft	2.100.000		
Schoollocatie Dobbelsteen Ulft			194.659
Hutten Zuid 3e fase		3.562.850	
Biezenakker		2.516.143	
Het Gietelinck		5.557.850	
Hummeltje/Tummeltje Varsseveld			345.000
Restrisico's			2.500.000
Totaal	2.100.000	11.636.843	3.039.659

Het verloop van de totale verliesvoorziening woonvisie is opgenomen in onderstaande tabel. In totaal is een bedrag nodig van € 13.654.563 om de verliezen van de woonvisie af te kunnen dekken. In de jaarrekening 2011 was al een verliesvoorziening opgenomen van € 11.800.000. Deze voorziening is dan ook opgehoogd met € 1.845.563.

verloop verliesvoorziening woonvisie	
Verliesvoorziening	11.800.000
Reeds afgeboekt	2.017.720
Restant verliesvoorziening	9.782.280
Benodigd (zie bovenstaand overzicht)	11.636.843
Aanvulling	1.854.563
Totaal verliesvoorziening woonvisie	13.654.563

Het totaal van de afwikkeling woonvisie ziet er dan als volgt uit.

Totale financiële consequenties	Reeds afgewikkeld	Nog te gaan	totaal
Investeringslijst	3.807.976		3.807.976
consequenties verliesvoorziening woonvisie	13.654.563		13.654.563
Financiële risico's (40%)		1.215.863	1.215.863
Totaal	17.462.539	1.215.863	18.678.402

De geraamde risico's ten bedrage van €3.039.659 moeten worden opgenomen onder de risico's (zie paragraaf 3.6). Er wordt vanuit gegaan dat er een kans is van 40% dat deze risico's zich zullen voordoen. Dit betekent dat €1.215.863 moet kunnen worden gedekt uit de weerstandscapaciteit.

Het oorspronkelijk berekende bedrag van €26,3 miljoen als gevolg van de woonvisie komt nu uit op bijna €19 miljoen.

2.3. Resultaten gronden in exploitatie

Alle grondexploitaties zijn herzien per peildatum 31 december 2012. Dat wil zeggen dat alle kosten (investeringen) en opbrengsten (desinvesteringen³) in de boekwaarden zijn verwerkt en dat de parameters zijn aangepast (zie paragraaf 2.1 aanpassing grondexploitaties). Het verwachte nadelig resultaat van de verlieslatende complexen bedraagt op Netto Contante Waarde (NCW)⁴ in totaal €935.272. In de jaarrekening 2011 was een verliesvoorziening grondexploitaties getroffen van €4.081.150. Dit betekent dus een vrijval van €3.145.877. In de tabel hieronder is het verloop van de verliesvoorziening opgenomen.

³ Desinvesteringen zijn onder andere opbrengsten uit verkopen, subsidies, exploitatiebijdragen.

⁴ Netto Contante Waarde (NCW) is een methode om de resultaten van de grondexploitaties om te rekenen naar de waarde per 1 januari 2013. Deze resultaten zijn immers waarden in de toekomst. Door deze uit te rekenen in NCW. Kunnen ze vergeleken worden.

verloop verliesvoorziening grondexploitaties				
grondexploitatie	verliesvoorziening 2011 in NCW	verliesvoorziening 2012 in NCW	Vrijval verliesvoorziening exploitaties	opname t.b.v. exploitaties
De Hutten Noord Ulft (Gietelink)	753.250		753.250	753.250
De Hutten Zuid Ulft nieuw	785.151		785.151	211.991
Centrumplan Ulft	1.467.250		1.467.250	996.374
Slawijkseweg Netterden	196.036	181.225	14.811	
Eskopje Varsseveld	105.512	97.786	7.726	
Lenteleven west		5.655	-5.655	
Centrumplan Varsseveld	43.473		43.473	
Schimmels Etten	887		887	
Essenkamp Varsseveld	6.659		6.659	
Kromkamp Sinderen	321.255	325.344	-4.090	
Bomenbuurt Ulft	401.677	325.261	76.416	
totaal	4.081.150	935.273	3.145.877	1.961.615

Ten behoeve van de herziene exploitaties de Hutten Noord (Gietelink), de Hutten Zuid en centrumplan Ulft wordt in totaal € 1.961.615 uit de vrijval van deze voorziening aangewend en daarmee zijn deze herziene exploitaties sluitend. Per saldo wordt dan het restant van de vrijval van deze verliesvoorziening voor een bedrag van € 1.184.262 toegevoegd aan de algemene middelen.

In de grondexploitaties zijn ook de in de exploitaties opgenomen afdrachten aan de algemene middelen en bijdragen uit de algemene middelen, zoals deze bij de vaststelling van de grondexploitaties zijn bepaald, voor het jaar 2012 verwerkt. Het betreft de volgende boekingen

afdrachten en opnamen 2012		
complex	afdrachten	bijdragen
Hutten Zuid (bijdrage in de exploitatie)		1.344.450
Centrumplan Ulft (bestemmingsreserve)	208.333	
Centrumplan Varsseveld		127.500
Bomenbuurt (vergoeding inbrengwaarde gronden)	179.424	
Rietborgh/Wienwaarden (vergoeding boekwaarden)	133.947	
Totaal	521.704	1.471.950

Ook de komende jaren zijn in de vastgestelde grondexploitaties nog afdrachten en bijdragen opgenomen. Het betreft nog € 1.088.756 aan afdrachten en € 303.799 aan bijdragen.

De boekwaarden en het resultaat van alle grondexploitaties zijn weergegeven in onderstaande tabel.

<i>gronden in exploitatie</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>investeringen</i>	<i>desinves- teringen</i>	<i>boekwaarde</i>	<i>complexen met een positief resultaat</i>	<i>voorziening verlieslatende complexen jaarrek 2012</i>	<i>Balans waarde</i>
<i>complex</i>	<i>01-01-2012</i>			<i>31-12-2012</i>	<i>obv NCW</i>	<i>obv NCW</i>	<i>31-12-2012</i>
Rieze IV Uift	-810.808,99	619.882,23		-190.926,76	118.797,78		-190.926,76
Rieze VI Uift	2.185.242,67	71.351,64		2.256.594,31	714.676,05		2.256.594,31
De Hutten Noord Uift	7.535.890,00	921.973,93	6.990.563,12	1.467.301,08			1.467.301,08
De Hutten Zuid fase 1,2 en 4 Uift	4.015.229,37	214.575,44	1.556.440,93	2.673.363,87			2.673.363,88
Rieze V Uift	2.300.319,78	202.224,22		2.502.544,00	430.765,93		2.502.544,00
Centrumplan Uift	4.704.367,64	-410.919,55	2.377.641,76	1.915.806,33			1.915.806,33
Slawijkseweg Netterden	309.599,39	15.468,65		325.068,04		181.225,37	143.842,67
Hofskamp-Oost II Varsseveld	10.303.032,51	359.727,30		10.662.759,81	1.652.992,84		10.662.759,81
Eskopje Varsseveld	456.750,42	169.846,70		626.597,12		97.786,43	528.810,69
Centrumplan Varsseveld	190.854,87	231.189,97	422.044,84	0,00			0,00
Schimmels III Etten	-920,07	249,26		-670,81	1.551,65		-670,81
Lenteleven II West Gdg	0,00	554.535,44	582.214,00	-27.678,56		5.654,77	-33.333,33
Essenkamp Varsseveld	523.225,58	19.601,20		542.826,78	9.910,07		542.826,78
Kromkamp Sinderen	991.057,88	149.546,67	415.713,15	724.891,40		325.343,62	399.547,78
Bomenbuurt Uift (Biezenakker II)	1.578.724,34	747.037,43	264.866,87	2.060.894,90		325.261,41	1.735.633,49
Varsselder Velthunten (V/d Pavert)	200.268,74	193.981,97	660.201,88	-265.951,17	186.663,21		-265.951,17
Het Anker Uift	0,00	1.677.707,16	1.783.775,00	-106.067,84	44.460,39		-106.067,84
Wienwaarden / Bosboomstraat	0,00	134.965,35	131.823,00	3.142,35	24.284,37		3.142,35
Keurkamer (Atagterr.) Uift	1.964.311,58	25.859,18	3.773.289,56	-1.783.118,80			-1.783.118,79
	36.447.145,71	5.898.804,19	18.958.574,11	23.387.376,06	3.184.102,29	935.271,60	22.452.104,46

Naast de grondexploitaties met een negatief resultaat van totaal € 935.272 zijn er exploitaties met een positief resultaat van in totaal € 3.184.102. De bedrijventerreinen met een gezamenlijk positief resultaat van € 2.917.233 dragen aanzienlijk bij aan dit resultaat. Voor een belangrijk deel wordt dit veroorzaakt door de harmonisatie van de uitgifteprijs met die van het Regionale bedrijventerrein A18 waartoe de gemeente verplicht is. Hier ligt het risico, zeker in de huidige financiële en economische crisis, dat deze uitgifteprijs niet haalbaar zijn. In de risicoanalyse (zie paragraaf 3.1) is hiervoor een risico opgenomen.

2.4. Regionaal bedrijventerrein A18 en Euregionaal Bedrijventerrein

In het kader van de intergemeentelijke samenwerking m.b.t. het A18 Bedrijvenpark en de uitbreiding Euregionaal Bedrijventerrein Montferland (EBT) is in de samenwerkingsovereenkomst bedrijventerreinen West achterhoek (verder SOK) afgesproken dat de resultaten onderling verevend worden. Als harde voorwaarde is in de SOK opgenomen dat beide grondexploitaties tenminste sluitend moeten zijn en de baten

(voordelige resultaten) in het (op te richten) HRT fonds (Herstructurering, Revitaliserings en Transformatie fonds) worden gestort. In 2013 wordt de grondexploitatie EBT vastgesteld. De gemeente Doetinchem is grondgebiedgemeente voor het A18 Bedrijvenpark en heeft de grondexploitatie voor het zuidelijke deel in 2012 geactualiseerd. Het geprognosticeerde exploitatieresultaat was nadelig als gevolg van een hoge rekenrente. Daarnaast is een risicoanalyse opgesteld d.m.v. een uniforme risicoanalyse kaart. Het risico voor het zuidelijke deel is in 2012 berekend op € 3,5 mln. Het aandeel van onze gemeente bedraagt 20 %.

De samenwerkende gemeenten hebben bij de gemeente Doetinchem aangedrongen om de grondexploitatie te optimaliseren met name door een neerwaartse bijstelling van de rentecomponent. In de Stuurgroepvergadering van 27-02-2013 is besloten de gemeente Doetinchem te verzoeken om de parameter rente bij te stellen tot 3,6 %. Een voorlopige herberekening laat een gering voordelig resultaat zien. Aangezien het hier nog geen vastgestelde herziene grondexploitatie betreft, wordt de verliesvoorziening van € 128.000 zoals opgenomen in de jaarrekening 2011 vooralsnog aangehouden.

2.5. Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)

Zoals hiervoor al beschreven (paragraaf 1.3) heeft de commissie BBV de regels met betrekking tot de NIEGG verder aangescherpt. De NIEGG van de gemeente is aan de hand van deze regels getoetst. Dit leidde tot de volgende wijzigingen. Naast toetsing aan de regel van de BBV is tevens gekeken naar de waardering van de gronden. Daarbij is een prijs aangehouden van € 3,50 per m² wanneer het om landbouwgrond gaat. Deze m² meter prijs is tot stand gekomen in overleg met de accountant. Daarbij heeft de volgende overweging meegespeeld. Hoewel recente transacties incidenteel hogere m² prijzen laten zien, betreft dit landbouwkundig meer courante percelen. De gronden in de NIEGG die de gemeente bezit zijn veelal percelen die nabij randen van kernen liggen en daardoor belemmeringen kennen bij het agrarisch gebruik. Een lagere prijs ligt dan voor de hand. Indien bij de gronden ook opstallen zijn betrokken is de waarde van de opstallen meegenomen. Getracht is hierbij een goede schatting te maken van de marktwaarde. Van enkele opstallen waren recente taxaties aanwezig. Deze zijn meegenomen bij de bepaling van de waarde.

Op basis van bovenstaande zijn de volgende wijzigingen aangebracht in de complexen die onder de NIEGG vallen.

- *Overige gronden*

Dit complex bevat een groot aantal percelen grond. Voor deze gronden bestaan geen plannen zoals door de commissie BBV bedoeld. Deze gronden zijn opnieuw gewaardeerd. Het resultaat is dat een bedrag van € 183.349 moet worden afgeboekt. Het betreft voornamelijk hele kleine stukjes grond die al een bestemming hebben als openbare weg, speelterrein bij een school. Daarnaast bevat dit complex diverse gronden die lager zijn gewaardeerd dan € 3,50 per m². Herwaardering van deze gronden levert € 498.457 op. Dit bedrag kan worden toegevoegd aan de algemene reserve. Aangezien voor deze gronden geen plannen bestaan worden ze ondergebracht bij de Materiële Vaste Activa (MVA). Het gaat hierbij om een bedrag van € 479.624.

- *Centrumplan Gendringen*

De boekwaarde van €20.524 betreft voorbereidingskosten. Hier staan geen vaste activa tegenover. Het bedrag moet daarom worden afgeboekt.

- *Bontebrug.*
Dit betreft gronden die in bezit zijn van de gemeente. Er bestaan geen plannen zoals bedoeld is door de commissie BBV. De gronden hebben een iets hogere boekwaarde dan €3,50 per m². Daarom moet €2.069 worden afgeboekt. Een bedrag van €66.290 zal worden opgenomen onder de MVA.
- *Den Es 3^e fase.*
Hiervoor geldt hetzelfde als voor het complex Bontebrug. €1.686 moet worden afgeboekt en €60.165 wordt opgenomen onder de MVA
- *Hofskamp Oost 3^e fase*
Deze gronden zijn in het verleden aangekocht als toekomstig bedrijventerrein. Deze plannen zijn inmiddels geschrapt. De uitbreiding van Hofskamp Oost met deze gronden is ook niet meer opgenomen in het vigerende structuurplan. In totaal moet nog op deze gronden €155.749 worden afgeboekt. Het betreft bestaande bospercelen en gronden die vallen onder de ecologische zone. In totaal zal dit complex met een boekwaarde van €1.162.262 worden opgenomen onder de MVA.
- *Lenteleven/Waalstraat*
In 2012 zijn hierover besluiten genomen door de raad. Er is een bedrag van €364.584 afgeboekt middels de verliesvoorziening woonvisie. De gronden zullen met een boekwaarde van €217.630 worden opgenomen onder de MVA.
- *Biezenakker Ulft-Noord*
Deze gronden zijn in het verleden aangekocht ten behoeve van toekomstige woningbouw. In het kader van de woonvisie zijn deze plannen stop gezet. Via de verliesvoorziening woonvisie wordt €2.516.143 afgeboekt op de boekwaarde van de gronden. De resterende boekwaarde van €164.675 wordt opgenomen onder de MVA. Een beperkt deel van dit complex blijft nog onder de NIEGG. Het gaat hier om een woningbouwlocatie aan de Eksterstraat. Deze locatie wordt in de woonvisie gehandhaafd.
- *Lichtenberg*
De boekwaarde van €681 (uren personeel) wordt afgeboekt
- *3^e speelveld Varsselder*
Er bestonden plannen om op het 3e speelveld woningbouw te realiseren. Van de opbrengst zou €460.000 gebruikt worden voor het complex Van der Pavert te Varsselder. Nu de woningbouwplannen in het kader van de woonvisie zijn stopgezet, moet ten behoeve van het complex Van der Pavert een beroep worden gedaan op de verliesvoorziening woonvisie van €460.000. Daarnaast moeten gemaakte voorbereidingskosten ter grootte van €27.279 worden afgeboekt. De grond zal tegen agrarische waarde van in totaal €35.000 worden opgenomen onder de MVA.
- *In het verleden gedane aankopen*
Bij dit complex waren de ondergrondse parkeerplaatsen aan de Kerkstraat te Ulft opgenomen tegen verkrijgingsprijs. Deze zijn afgeboekt naar de marktwaarde van €330.000 en overgebracht naar de MVA. Tevens zijn twee woningen die aangekocht waren voor het Verkeers Circulatie Plan Ulft (VCP) opgenomen onder dit VCP en ten laste gebracht van het hiervoor beschikbare krediet.

De hiervoor beschreven wijzigingen in de NIEGG zijn samengevat in onderstaande tabel

complex	naar algemene middelen	afboeken	verlies voorziening woonvisie	Verkeerscirculatie plan Uift	naar MVA
Overige gronden	498.457	183.349			479.624
Centrumplan Gendringen		20.524			
Bontebrug		2.069			66.290
Den Es 3e fase		1.686			60.165
Hofskamp-Oost 3e fase		155.749			1.162.263
Lenteleven Waalstraat			364.584		217.630
Biezenakker Uift-Noord			2.516.143		164.675
Lichtenberg		681			
3e speelveld Vsd-V		27.279	460.000		35.000
In het verleden gedane aankopen		313.351		306.373	330.000
Keurkamer					210.440
totaal	498.457	704.688	3.340.727	306.373	2.726.086

Het verloop van de boekwaarden NIEGG ziet er nu als volgt uit

Niet in exploitatie genomen gronden (NIEGG)						
complex	boekwaarde per 1 jan 2012	Investerings	desinvesterings	boekwaarde per 31 dec 2012	m2	Boekw. per m2
Voorraad gronden	397.694,37	267.123,84	664.818,21	0,00	--	--
Centrumplan Gendringen	14.877,95	5.646,00	20.523,95	0,00	--	--
Bontebrug Silvolde	68.358,67	0,00	68.358,67	0,00	--	--
Den Es 3e fase Varsseveld	61.851,35	0,00	61.851,35	0,00	--	--
Hofskamp-Oost 3e f Varsseveld	1.317.551,53	460,00	1.318.011,53	0,00	--	--
Lenteleven West Gendringen	310.915,21	11.420,88	322.336,09	0,00	--	--
Uift-Noord Eksterstraat (vh Biezenakk II)	2.822.629,22	389,23	2.680.818,45	142.200,00	3.365	42,26
Akkermansweide Terborg	453.188,94	28.368,31	481.557,25	0,00	--	--
Lichtenberg Silvolde	680,90	0,00	680,90	0,00	--	--
In het verleden gedane aankopen	1.613.002,63	673.154,53	1.404.527,93	881.629,23	91.662	9,62
Den Dam Breedenbroek	7.016,80	5.000,00	0,00	12.016,80	--	--
Het Anker Uift	1.284.400,44	0,00	1.284.400,44	0,00	--	--
Varsselder Velthunten (3e speelvld)	60.123,35	462.156,00	522.279,35	0,00	--	--
totaal	8.412.291,36	1.453.718,79	8.830.164,12	1.035.846,03	95.027	

3 Risico's

3.1 Inleiding

Grondexploitaties zijn ramingen van het financiële verloop van ruimtelijke projecten, zoals woningbouwprojecten, bedrijventerreinen en herstructureringsplannen. Grondexploitaties hebben vaak een lange looptijd van 10 jaar, 15 jaar of meer. Gedurende de looptijd kunnen allerlei veranderingen plaatsvinden die zowel positief als negatief kunnen uitpakken voor het financiële resultaat van de exploitatie. De veranderingen, die op kunnen treden, kunnen van velerlei aard zijn. De inflatie kan oplopen, de rente kan veranderen, er kunnen zich omstandigheden voordoen

die niet waren voorzien, zoals de huidige financiële en economische crisis. Een grondexploitatie is dan ook niet alleen een raming, maar bovenal een dynamisch proces.

De paragraaf grondbeleid in de jaarrekening geeft de stand van zaken per 31 december van het betreffende jaar, alsmede de verwachte financiële uitkomst bij het beëindigen van de exploitatie in het eindjaar op Netto Contante Waarde (NCW). Zekere risico's, zowel positief als negatief, zijn voor zover mogelijk in de exploitatie berekening meegenomen. Er kunnen zich echter ook onzekere gebeurtenissen voordoen. Als voorbeeld het volgende:

Door de huidige financiële en economische crisis lopen de grondverkopen terug. In de grondexploitaties is hiermee rekening gehouden door de looptijd van de grondexploitaties met 2 jaar te verlengen. Daarmee zijn de opbrengsten en een deel van de kosten over meerdere jaren verdeeld en is er dus rekening gehouden met de huidige crisis. Verondersteld kan echter ook worden dat de crisis langer duurt. Het is dan ook zinnig te weten wat bij het verder verlengen van de looptijd (=risico) het financiële gevolg is.

Met behulp van een risicomodel kunnen zowel mogelijke positieve als negatieve ontwikkelingen financieel worden vertaald. Voor alle lopende grondexploitaties (in de jaarrekening opgenomen als gronden in exploitatie) is met behulp van het risicomodel berekend wat het financiële resultaat wordt wanneer de veronderstelde gebeurtenissen zich zouden voordoen.

In deze rapportage wordt beschreven welke set van gebeurtenissen is gehanteerd en wat de financiële uitkomsten daarvan zijn. Basis voor de berekeningen zijn de grondexploitaties, zoals opgenomen in de jaarrekening 2012

3.2 Uitgangspunten

Vertrekpunt voor de berekeningen zijn de huidige grondexploitaties zoals opgenomen in de jaarrekening 2012. Uitgangspunten zijn het begrote resultaat, de gehanteerde parameters, de looptijd van de exploitaties en de kosten en opbrengsten die nog gerealiseerd moeten worden.

- *Begrote resultaat grondexploitaties jaarrekening 2012.*

Uitgangspunt voor de berekeningen is de waarde van de grondexploitaties, zoals gepresenteerd in de jaarrekening 2012. Het resultaat van alle positieve en negatieve exploitaties tezamen bedraagt € 2.248.829 positief. Het tekort van de verlieslatende exploitaties tezamen bedraagt € 935.273.

	resultaat jaarrekening 2012
Grondexploitatie	
Bedrijventerreinen	
Rieze IV	118.798
Rieze VI	714.676
Rieze V	430.766
Hofskamp Oost 2e fase	1.652.993
subtotaal bedrijventerreinen	2.917.233
woningbouwlocaties	
Hutten Noord Uift	-
Hutten Zuid Uift	-
Centrumplan Uift	-
Slawijkseweg Netterden	181.225-
Eskopje Varsseveld	97.787-
Centrumplan Varsseveld	-
Schimmels Etten	1.552
Lenteleven West	5.655-
Essenkamp Varsseveld	9.910
Kromkamp Sinderen	325.345-
Bomenbuurt Uift	325.261-
Bergseweg (van de Pavert)	186.663
Het Anker Uift	44.460
Wienwaarden/Bosboomstraat	24.284
Keurkamer (Atagterrein) Uift	-
subtotaal woningbouw locaties	668.404-
Totaal	2.248.829
Verlieslatend	935.273-
Winstgevend	3.184.102

Ter dekking van het begrote tekort is in de jaarrekening 2011 conform de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording gemeenten en provincies (BBV) een verliesvoorziening getroffen.

Er zijn 5 winstgevende exploitaties met een totale winst van €3.184.102. Deze begrote winst mag volgens de BBV pas genomen worden als deze gerealiseerd is. Dat is normaliter aan het eind van de realisatie van het project.

- *Kosten en opbrengsten nog te maken.*

In de grondexploitaties zijn de nog te maken kosten geraamd op €22,2 miljoen (te vermeerderen met de kostenstijging van €0,7 miljoen en de rente van €5,2 miljoen) en de nog te realiseren opbrengsten zijn geraamd op €54,5 miljoen. In de risicoanalyse wordt berekend hoe kosten en opbrengsten zich kunnen ontwikkelen op basis van de veronderstelde onzekere gebeurtenissen.

- *Parameters*

In de grondexploitaties wordt gerekend met de volgende parameters:

- Kostenstijging 2,5% per jaar
- Opbrengstenstijging 0,0 % per jaar
- Rente 3,5% per jaar

In de risicoanalyse worden bandbreedtes geformuleerd. Daarmee kan uitgerekend worden wat het resultaat van de grondexploitaties is wanneer de parameters zich de komende jaren wijzigen.

- *Looptijd van de grondexploitaties*

Elke grondexploitatie kent een looptijd. Dat wil zeggen het aantal jaren dat nog nodig is om alle geraamde kosten en geraamde opbrengsten te realiseren. In de risicoanalyse wordt berekend wat de invloed op de resultaten is, wanneer de geraamde looptijd, door bijvoorbeeld planvertraging, verlengd moet worden.

3.3 Risico's in de berekening

De volgende algemene risico's zijn benoemd en toegepast op alle grondexploitaties in de risicoanalyse. Deze risico's hebben dus invloed op alle grondexploitaties.

- *Kostenstijging*

In de grondexploitatie wordt gerekend met een kostenstijging van 2,5% per jaar. Door BTW verhoging en andere oorzaken lijkt de inflatie op te lopen. In de risicoanalyse is hiermee rekening gehouden door de kostenstijging te verhogen tot 3,0%

- *Opbrengstenstijging*

In de grondexploitaties is met ingang van 1 januari 2013 de opbrengstenstijging verlaagd van 0,5% per jaar naar 0,0 % per jaar. Veronderstelling hierbij is dat in de huidige economische crisis het zeer moeilijk zal zijn een opbrengstenstijging te realiseren die de kostenstijging bijhoudt. In de risicoanalyse is er vanuit gegaan dat de komende jaren geen opbrengstenstijging gerealiseerd kan worden.

- *Rente*

In de grondexploitaties wordt gerekend met 3,5% rente per jaar. Door daling van de rente de afgelopen twee jaar bedroeg de rente, die ten laste komt van de grondexploitaties, per 31 december 2012 2,5%. De rente van 3,5% per jaar in de grondexploitaties is daarom aan de voorzichtige kant. Op de middellange termijn (5 – 10 jaar) wordt geen aanzienlijke toe- of afname van de rente verwacht. Mogelijk kan zich dit op de lange termijn (> 10 jaar) wel voordoen.

In de risicoanalyse is daarom gerekend met een rentepercentage van 3,9%

- *Fasering*

Door de financiële en economische crisis vinden er thans weinig grondverkoop plaats. Dit geldt zowel voor de woningbouw als voor de bedrijventerreinen. In de risicoanalyse is daarom rekening gehouden met een verlenging van de looptijd van de grondexploitaties met 20%. Concreet betekent dit dat wanneer een grondexploitatie een looptijd heeft van 10 jaar (120 maanden), de looptijd wordt verlengd met 24 maanden, ofwel 2 jaar. Dit resulteert meestal in extra rentekosten waardoor het projectresultaat verslechtert.

- *Grondopbrengsten*

De belangstelling voor bouwgrond is door de financiële en economische crisis sterk teruggelopen. Dit geldt niet alleen voor woningbouwlocaties, maar ook voor de bedrijventerreinen. Hierdoor kunnen de uitgiftepunten onder druk komen te staan. In de risicoanalyse is daarom rekening gehouden met een verlaging van de uitgiftepunten met 10%. De grondexploitaties laten met name hierdoor een sterk verlaagd resultaat zien.

- *Specifieke risico's*

Voor elke grondexploitatie is nagegaan of hierin nog specifieke risico's zitten. Over het algemeen beperken deze zich tot het oplopen van de planontwikkelingskosten door het uitlopen van de projecten. Dit geldt met name voor de woningbouwprojecten. In de risicoanalyse is rekening gehouden met het oplopen van deze kosten met 10%.

3.4 Resultaten van de risico berekeningen.⁵

Op basis van bovenbeschreven risico's is van alle grondexploitaties een risico analyse gemaakt. Er is zowel een best case, een worst case en een gemiddeld risico scenario berekend.

Het best case scenario geeft aan wat het financiële resultaat wordt wanneer vooral de positieve ontwikkelingen zich voordoen. Het worst case scenario echter laat zien wat het financiële resultaat wordt als vooral de negatieve ontwikkelingen zich voordoen. De resultaten zullen worden gepresenteerd op het zogenaamde 80% betrouwbaarheidsinterval. Er blijft dus nog 10% onzekerheid bestaan bij het bestcase model als ook bij het worst case model. Dit is een gebruikelijke wijze van presenteren bij dergelijke berekeningen.

Gemiddeld risico wil in dit geval zeggen dat de invloed van positieve als op negatieve gebeurtenissen even groot is. In dit scenario wordt er vanuit gegaan dat niet alle risico's zich volledig en tegelijk voordoen, maar is een gemiddelde uitkomst berekend. Aangezien er in de risico's nauwelijks positieve gebeurtenissen zijn opgenomen, verslechteren nagenoeg alle grondexploitaties ook in dit scenario.

3.5. Best case en worst case scenario

Het totaal van alle ramingen, voor de jaarrekening 2012, laat een positief resultaat zien van €2.248.831 (zie tabel hierna onder 3.6) Dit positieve resultaat ontstaat vooral door de positieve resultaten van de exploitaties van de bedrijventerreinen.

In het bestcase scenario wordt het resultaat van alle exploitaties tezamen €90.000 negatief. Een verslechtering van het resultaat met ruim €2,3 miljoen. Het best case scenario laat dus al zien dat er nauwelijks of geen positieve ontwikkelingen zijn te verwachten. In dit scenario nemen, hoewel ze nog positief blijven, de resultaten van de bedrijventerreinen sterk af. Het resultaat van alle grondexploitaties in het worst case scenario is €1.430.000 negatief. Met andere woorden, wanneer de negatieve ontwikkelingen zich met name voordoen (80% zekerheid) wordt dit het resultaat van alle exploitaties. Dit betekent dan een vermindering van het resultaat met bijna €3,7 miljoen.

3.6 Gemiddeld risico scenario

In het gemiddeld risico scenario is het resultaat van alle exploitaties €764.292 negatief.

In onderstaande tabel zijn per exploitatie de uitkomsten van het gemiddeld risico scenario Weergegeven en vergeleken met het geraamde resultaat.

⁵ De berekeningen zijn uitgevoerd op basis van Netto Contante Waarde (NCW)

	resultaat jaarrekening 2012	Gemiddeld risico resultaat	verschil met resultaat 2012
Grondexploitatie			
Bedrijventerreinen			
Rieze IV	118.798	86.709	-32.089
Rieze VI	714.676	462.034	-252.642
Rieze V	430.766	155.105	-275.661
Hofskamp Oost 2e fase	1.652.993	206.623	-1.446.370
subtotaal bedrijventerreinen	2.917.233	910.471	-2.006.762
woningbouwlocaties			
Hutten Noord Uift	0	-157.869	-157.869
Hutten Zuid Uift	0	-89.432	-89.432
Centrumplan Uift	0	-115.572	-115.572
Slawijkseweg Netterden	-181.225	-294.614	-113.389
Eskopje Varsseveld	-97.787	-153.495	-55.708
Centrumplan Varsseveld	0	0	0
Schimmels Etten	1.552	1.545	-7
Lenteleven West	-5.655	-5.577	78
Essenkamp Varsseveld	9.910	-65.620	-75.530
Kromkamp Sinderen	-325.345	-529.161	-203.816
Bomenbuurt Uift	-325.261	-440.944	-115.683
Bergseweg (vander Pavert)	186.663	120.355	-66.308
Het Anker Uift	44.460	22.565	-21.895
Wienwaarden/Bosboomstraat	24.284	33.663	9.379
Keurkamer (Atagterrein) Uift	0	-607	-607
subtotaal woningbouw locaties	-668.404	-1.674.763	-1.006.359
Totaal	2.248.829	-764.292	-3.013.121
Verlieslatend	-935.273	-1.781.087	-845.814
Winstgevend	3.184.102	1.087.992	-2.096.110

Het totaal van alle grondexploitatie zoals opgenomen in de jaarrekening 2012 bedraagt € 2.248.829 positief (NCW). In het gemiddeld risico scenario verslechtert dit resultaat met € 3.013.121 tot een negatief resultaat van € 764.292. Zowel de winstgevend exploitatie (-€ 2.096.110) als de verlieslatende exploitatie (-€ 845.814) dragen bij aan de daling van het totale resultaat. In de weerstandscapaciteit zal dit mogelijke verlies van € 764.292 moeten worden voorzien. Hiermee wordt dan 50% van het resultaat van het worst case scenario afgedekt.

3.7 Risico's totaal

Bij de weerstandscapaciteit dient rekening gehouden te worden met een totaal risico op de grondexploitatie van € 764.292. Dit risico wordt vooral gelopen door verlenging van de looptijd van de exploitatie en door de verlaging van de uitgifteprijs.

Naast de grondexploitatie met een risico van € 764.292 bestaan er door woningbouwreductie in gevolg de woonvisie nog risico's voor een bedrag van € 1.215.863. Het totaal aan risico's komt daarmee op € 1.980.155.

10.6 Paragraaf Weerstandvermogen

Inleiding

Het weerstandsvermogen geeft aan in welke mate de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen, met andere woorden hoe robuust de financiële positie van de gemeente is. Inzicht hierin is van groot belang. In het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is opgenomen dat onder meer in de begroting hier specifieke aandacht aan besteed moet worden in een aparte paragraaf Weerstandvermogen. De beleidsuitgangspunten zijn in de programmabegroting 2012-2015 vastgelegd. Wij staan nu stil in hoeverre een beroep is gedaan op ons weerstandsvermogen en wat de actuele stand van ons weerstandsvermogen is.

Berekening van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de som van:

- de begrotingsruimte;
- de algemene reserves;
- bestanddelen van de bestemmingsreserves;
- de stille reserves;
- de niet-benutte belastingcapaciteit;
- mogelijke bezuinigingsmaatregelen.

Ad. a. Begrotingsruimte

Voor de dekking van niet voorziene uitgaven is in de begroting een structureel bedrag van € 2,50 per inwoner, ofwel voor 2012 een totaalbedrag van € 99.603 opgenomen. In totaal is hier dit jaar voor € 64.425 beslag op gelegd.

Ad. b. Algemene reserves

Omschrijving	Geraamde stand conform begroting 1-1-2012	Geraamde stand Conform begroting 31-12-2012	Werkelijke stand 1-1-2012	Werkelijke stand 31-12-2012
Algemene reserve	21.907.215	20.971.298	20.140.879	20.806.044
Algemene reserve grondbedrijf	969.148	978.840	331.971	335.291
Totaal	22.876.363	21.950.137	20.472.850	21.141.335

Ad. c. Bestanddelen van de bestemmingsreserves

Vanuit de reserve archeologie is conform afspraak een bijdrage aan Wonion, inzake de kosten van archeologie aan Walstaete in Terborg. Het restant van de reserve á € 15.151 is daardoor over. Aan de raad wordt dan ook voorgesteld dit restant toe te voegen aan de algemene reserve.

Ad. d. Stille reserves

Dit betreft dit activa die tegen nul zijn gewaardeerd of waarvan de boekwaarde - beduidend - onder de handelswaarde ligt. De mogelijke meeropbrengsten die bij verkoop ontstaan kunnen voor andere doeleinden worden aangewend. Dit geldt wel **alleen** voor die bezittingen die op de markt te verkopen zijn. Bijvoorbeeld objecten die onderdeel zijn van de bouwgrondexploitatie zijn niet vrij te verkopen, evenmin als monumentale panden en objecten die onderdeel van de herhuisvesting zijn. De inventarisatie die wij in het kader van zbb hebben gedaan, heeft de volgende lijst van panden in gemeentelijk bezit die invloed hebben op de stille reserves opgeleverd. Naar aanleiding van de uitvoerige discussie over de reële verkoopbaarheid van accommodaties, hebben wij het gemeentehuis en de diverse zwembaden uitgesloten van de lijst. Ook is het, gezien de huidige economie en verwachtingen richting de toekomst, reëel niet het volledige verschil tussen boekwaarde en WOZ als weerstandscapaciteit te zien. Daarom gaan we voorzichtigheidshalve uit van 50% van dit verschil.

Omschrijving	31-12-2012		
	Boekwaarde	Actuele WOZ-waarde	Weerstandscapaciteit 50%
Repetitieruimte Biezenakker	0	38.000	19.000
Kantine VV Gendringen	0	57.000	28.500
Gymzaal Schoolweide	40.000	450.000	205.000
Ijsbaan Waalstraat	0	70.000	35.000
Gymzaal Wihelmina	0	222.000	111.000
Gemeentewerf	2.885.000	4.721.000	918.000
El Bethel	2.500	154.000	75.750
Bedrijfspann Humanitas	0	248.000	124.000
Hummeltje-Tummeltje	0	189.000	94.500
Multifunctionele acc. FB Deurvorststraat	233.000	550.000	158.500
Stationsgebouw	0	50.000	25.000
Brandweerkazerne	720.000	1.129.000	204.500
Sporthal de Paasberg	1.612.000	2.133.000	260.500
Scoutinggebouw Den Dam	0	108.000	54.000
't Pakhuus	13.000	522.000	254.500
Kameleon	0	574.000	287.000
Kwaksmölle	11.000	189.000	89.000
Boerderij Meurstede	0	210.000	105.000
Voormalig St. Jorisschool	0	590.000	295.000
Woning Oranjestraat 68	0	142.000	71.000
Woning Hoofdstraat 81	0	130.000	65.000
Woning Hoofdstraat 81a	0	45.000	22.500
Woning Hoofdstraat 83	0	241.000	120.500
Woning Hoofdstraat 85	0	154.000	77.000
Woning Hoofdstraat 85a	0	129.000	64.500
Woning Zeskamp	0	402.000	201.000
Woning de Tuit	0	422.000	211.000
Totaal	5.516.500	13.869.000	4.176.250

Ad. e. Niet-benutte belastingcapaciteit

Bij zowel de leges als de afvalstoffenheffing en de rioolheffing is sprake van volledige kostendekkendheid. Er is dus geen sprake van niet-benutte belastingcapaciteit. De limitering van de OZB-tarieven is al sinds enige jaren afgeschaft. Er kan dus geen berekening meer gemaakt worden van hoeveel de gemeente in geval van nood aan extra OZB kan realiseren. Wel is het voorbehoud gemaakt dat de opbrengstenstijging van de OZB landelijk beperkt dient te blijven. Hiertoe is een macronorm ingesteld die de maximale opbrengstenstijging voor een bepaald jaar aangeeft. De macronorm voor 2012 is 3,75%. In de juni-circulaire is echter aangekondigd dat de overschrijding van de macronorm in 2012 wordt verrekend met de macronorm van 2013. Deze macronorm was voor 2013 voorlopig vastgesteld op 3%. De overschrijding bedroeg landelijk gezien circa 7,7 miljoen. De reële macronorm, rekening houdend met de vermindering bedraagt voor 2013 dan 2,76%. Dat betekent dat de opbrengststijging voor alle gemeenten in 2013 ten opzichte van 2012 maximaal 2,76% mocht bedragen.

Om beide redenen nemen we de onbenutte belastingcapaciteit niet mee bij de berekening van de weerstandscapaciteit.

Totale weerstandscapaciteit

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente ziet er per 31 december als volgt uit:

Onderdeel	Totaalbedrag
a. Begrotingsruimte (restant post onvoorzien)	35.178
b. Algemene reserves	21.141.335
c. Bestanddelen bestemmingsreserves	15.151
d. Stille reserves	4.176.250
e. Niet-benutte belastingcapaciteit	0
Totaal weerstandscapaciteit	25.367.914

Risico's

Het totaal aan ingeschatte risico's bij het opstellen van de begroting 2012-2015 was € 11.145.944. Uiteindelijk blijken de werkelijke nadelen en risico's in 2012 € 2.237.155. Dit betreft de risico's op de grondexploitatie voor € 1.980.155. De onderbouwing hiervan vindt u in de paragraaf Grondexploitatie. Daarnaast is er een overschrijding van € 14.000 voor proceskostenveroordeling ten opzichte van de begroting. Het blijft lastig in te schatten of dit incidenteel of structureel is.

Voor Omgevingsvergunningen bouwen heeft zich een daadwerkelijk nadeel van € 243.000 voorgedaan. Zoals verwacht zijn mede door de economische crisis het aantal aanvragen van met name grote projecten teruggelopen. Het nadeel aan inkomsten is aanzienlijk. Hierover is in de diverse rapportages veelvuldig over gerapporteerd. In hoofdstuk 7.6 Analyse saldo ten opzichte van de begroting wordt dit nadeel uitgebreider onderbouwd.

Weerstandsvermogen

Voor het beoordelen van het weerstandsvermogen is inzicht nodig in de omvang en in de achtergronden van de risico's in relatie tot de aanwezige weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen is voldoende als financiële tegenvallers goed opgevangen kunnen worden en het saldo van de weerstandscapaciteit minus de risico's positief is. Bij het vaststellen van de nota weerstandsvermogen in 2006 is uitgegaan van een minimaal weerstandsvermogen van 4 miljoen, deze is in 2009 opgehoogd met 5% naar 4,2 miljoen. Dit minimum dient als bufferfunctie.

1. Beschikbare weerstandscapaciteit	25.367.914
2. Werkelijke nadelen en risico's	2.237.155
3. Minimaal weerstandsvermogen	4.200.000
4. Saldo/overschot = 1. -/-(2. + 3).	18.930.759
5. Ratio = 1. / (2. + 3).	3.94

Vanuit de Provincie wordt onderstaande ratio gehanteerd om het weerstandsvermogen te waarderen.

> 2,0	= Uitstekend
1,4 – 2,0	= Ruim voldoende
1,0 - 1,4	= Voldoende
0,8 - 1,0	= Matig
0,6 – 0,8	= Onvoldoende
< 0,6	= Ruim Onvoldoende

Hieruit kan geconcludeerd worden dat de gemeente Oude IJsselstreek op dit moment prima in staat is om eventuele financiële tegenvallers op te vangen.

10.7 Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding

De Gemeente Oude IJsselstreek staat voor een doelgerichte (effectieve) en doelmatige (efficiënte) besteding van de middelen die zij ter beschikking heeft. Dat betekent dat in 2012 is gekeken hoe met zo weinig mogelijk middelen het grootste maatschappelijke effect kan worden gerealiseerd. Het is dus pure noodzaak om met beperktere middelen grotere effecten te bereiken. Alleen zo houden we ons huishoudboekje structureel op orde. Daarvoor zijn een andere manier van denken en een bedrijfsvoering die dit optimaal ondersteunt onontbeerlijk. In 2012 is extra ingezet op budgetbewaking, het MO en het college zijn maandelijks gerapporteerd (Marap) over de exploitatie, investeringen en de raad is ook periodiek via een Berap geïnformeerd. Daarnaast is de raad een scorekaart aangeboden waarin de voortgang van de bezuinigingsmaatregelen zijn te volgen.

Veranderende rol gemeente

De gemeente richt zich op organisaties uit het maatschappelijk veld en inwoners, waarbij mensen zelf initiatieven ondernemen. Het wijkgericht werken is middels pilots op een aantal plekken in 2012 ingevoerd. De samenwerking met de partners (o.a. Politie, Wonion, Fidessa en belangenverenigingen) verloopt goed maar moet inhoudelijk nog verder worden uitgebouwd o.a. met zorgpartners. Bij 'Groen' en 'Grijs' wordt in de hele gemeente wijkgericht gewerkt. Steeds vaker komen inwoners met initiatieven die de gemeente faciliteert of samen uitvoert.

Organisatie verandert mee

In 2012 is in de nota strategische heroriëntatie een grove schets neergezet van hoe de gemeentelijke organisatie in 2015 werkt. Het is een organisatie die gericht is op het bereiken van de maatschappelijke effecten die door het bestuur worden voorgestaan. De organisatie heeft haar ogen en oren in de samenleving en organiseert slim de krachten in de samenleving om bepaalde zaken voor elkaar te krijgen. Een grote groep managers, teamleiders en programmamanagers hebben deel genomen aan een management developmentprogramma "Leiderschap in een diverse en dynamische wereld". Naast Oude IJsselstreek doen ook andere Achterhoekse gemeenten, instellingen en bedrijfsleven mee. Binnen het programma staat samenwerking (met elkaar, met de maatschappij en de 3 O's: onderwijs, ondernemers en overheid) centraal. Er is een functierollenboek (gebaseerd op generieke functies) en formatieplan voor de nieuwe organisatie vastgesteld en er is gestart met de inpassing van het personeel. Hiermee speelt de organisatie in op de veranderende rol van de gemeente.

Zero Based Budgeting (ZBB)

Naast de ingezette veranderingen is afgesproken dat met behulp van Zero Based Budgeting (ZBB) de organisatie en de meerjarenbegroting opnieuw worden opgezet alsof deze van de grond af opnieuw worden opgebouwd. Dit met de gedachte dat we alleen tijd, geld en andere middelen willen inzetten voor zaken waarbij het grootste maatschappelijk effect wordt behaald. Samen met inwoners en raad is een aantal thema's besproken en zijn er keuzes gemaakt, over o.a. Evenementen & vergunningen, Kwaliteit Buitenruimte en Handhaving. Dat betekent in de praktijk minder formatie. De nog beschikbare formatieruimte zal optimaal moeten worden ingezet.

Integriteit

In de integriteitvisie is vastgesteld, integer en transparant te handelen zowel bestuurlijk als ambtelijk. Regelmatig wordt hierbij stil gestaan bij raadsbijeenkomsten en bij de introductieprogramma's voor nieuwe medewerkers en integriteitvraagstukken worden in de organisatie regelmatig besproken.

Onderzoek naar een fusie Oude IJsselstreek met Doetinchem

In 2012 is besloten een onderzoek te starten naar de mogelijkheden van een fusie tussen Doetinchem en Oude IJsselstreek. Beide gemeenten hebben te maken met complexe vraagstukken die de komende jaren op hen afkomen. Decentralisering, met name op zorggebied, en demografische ontwikkelingen zorgen voor lastige vraagstukken die om schaalvergroting vragen. Een fusie draagt bij aan het oplossen van deze vraagstukken, waarbij de eigenheid van onze kernen, door op buurtniveau maatwerk te leveren, bewaard en zelfs verstevigd kan worden. Onderzoek zal moeten uitwijzen of dit inderdaad het geval is. Eind 2012 hebben de raden besloten door te gaan met de tweede fase van het onderzoek. Inmiddels is besloten meer tijd te nemen voor het fusieonderzoek. De colleges hebben in februari 2013 de intentie uitgesproken om per 1 januari 2016 te gaan fuseren.

Optimaliseren van de huidige samenwerking op ICT-gebied

De samenwerking met de gemeente Doetinchem op ICT-gebied is in 2012 verder uitgewerkt. Vanaf 1 januari 2013 is het deel automatisering volledig onder gebracht bij de gemeente Doetinchem inclusief personeel.

Streven naar een regionale omgevingsdienst per 1 april 2013

Een regionale projectgroep heeft in 2011/2012 de nodige voorbereidende werkzaamheden verricht. Dit heeft geleid tot een Uitgangspuntennotitie voor een RUD (Regionale Uitvoerings Dienst) Achterhoek. Op basis van de uitgangspuntennotitie is het bedrijfsplan opgesteld en vastgesteld. De ODA Omgevings Dienst Achterhoek is per 1 april 2013 operationeel.

Invoering zaakgericht werken

Samen met de gemeente Doetinchem is in 2012 de voorbereiding gestart op de aanbesteding voor de aanschaf van een nieuw zaakstelsel. De aanbesteding zal in 2013 plaats vinden. Na implementatie van het zaakstelsel wordt de dienstverlening naar onze inwoners verbeterd.

Openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens (WOPT)

Op grond van de WOPT is openbaarmaking in de jaarrekening verplicht van de beloning van een ieder die in publieke loondienst is en wiens beloning in enig jaar hoger is dan het op dat jaar betrekking hebbende gepubliceerde belastbaar loon van ministers.

In 2012 zijn er aan (voormalige) medewerkers van de gemeente Oude IJsselstreek geen beloningen toegekend boven het vastgestelde normbedrag.

Controleverklaring

(wordt separaat naverstuurd inclusief SISA-verantwoording)

Raadsbesluit

Raadsvergadering d.d. 4 juli 2013

De raad van de gemeente Oude IJsselstreek,

Gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 21 mei 2013.

BESLUIT:

1. De jaarstukken 2012 vast te stellen;
2. Het resultaat 2012 € 101.611 toe te voegen aan de algemene reserve;
3. Het restant van de bestemmingsreserve 'Archeologie' op te heffen en het saldo à € 15.151 toe te voegen aan de algemene reserve;
4. Een deel van de vrijgevallen gelden vanuit de 'voorziening gemeentelijke objecten' á € 430.895 om te zetten naar een bestemmingsreserve;
5. De consequenties van de afwikkeling van de regionale woonvisie te verwerken in deze jaarrekening.

Aldus besloten door de raad van de gemeente Oude IJsselstreek in zijn openbare vergadering van 4 juli 2013,

De griffier,

De voorzitter,

J. van Urk

J.P.M. Alberse

Sisa-verantwoording

(wordt Seperaat naverstuurd inclusief controleverklaring)